LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

VĮ ALYTAUS MIŠKŲ URĖDIJOS

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SUDEDAMOJI DALIS

REKREACINIO SUTVARKYMO PROJEKTAS

KAUNAS, 2013

Pramonės pr. 11a, 51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 49 02 54, 49 02 35
Faksas: 49 02 33

TURINYS

ĮVADAS	5
1. DARBO TEISINIAI PAGRINDAI IR METODAI	7
2. BENDRA TERITORIJOS APŽVALGA	11
2.1 Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas	11
2.2 Svarbiausios lankomos vietovės ir objektai	13
2. 3 Rekreacinės teritorijos miškuose	14
2.4. Kultūros ir gamtos vertybių apžvalga	15
3. ESAMO REKREACINIO POTENCIALO ANALIZĖ	19
3.1 Kraštovaizdžio rekreacinis potencialas	19
3.2 Turistinės trasos ir maršrutai	24
3.3 Miškų urėdijos rekreacinės veiklos analizė	26
3.4 Rekreacijos objektai urėdijos teritorijoje	27
4. PROJEKTUOJAMA REKREACIJOS TERITORINĖ SISTEMA	33
4.1 Naujų objektų įrengimas	34
4.2 Kraštovaizdžio tvarkymo darbai	42
4.3 Rekreacinės infrastruktūros aptarnavimas	78
4.4 Rekreacinės infrastruktūros kapitalinis remontas ir atnaujinimas	79
Literatūros sąrašas	81
PRIEDAI	83
1 PRIEDAS. Kultūros ir gamtos paveldo objektai saugomi valstybės	85
2 PRIEDAS. Kiti krašto pažintiniu požiūriu įdomūs objektai	89
3 PRIEDAS. Teritorijų planavimo dokumentuose numatyti rekreacinės infrastruktūros objektai	91
4 PRIEDAS. Esami rekreacijos objektai	95
4 PRIEDAS. Žemėlapiai.	99

ĮVADAS

Lietuvos Respublikos bendrajame plane miškininkystės plėtra numatoma atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus. Šiems tikslams, šalia kitų, priskiriami:

- daugiatikslės ir miško išteklius tausojančios miškų ūkio veiklos užtikrinimas suderinant ekonomines, socialines ir ekologines miškų funkcijas;
- biologinės įvairovės miškuose išsaugojimas;
- miškų rekreacinio potencialo didinimas.

Pagal Lietuvos Respublikos bendrąjį planą Alytaus miškų urėdijos teritorijos žymi dalis pagal Nemuną patenka į *didelio* rekreacinio potencialo *Alytaus – Druskininkų* arealą, dalis teritorijos – į vidutinio potencialo *Aukštadvario – Daugų bei Lazdijų – Veisiejų* (tik labai nedidelė teritorijos dalis) arealą, šiaurinėje dalyje – į gana mažo rekreacinio potencialo *Jonavos – Elektrėnų* arealą. Šiaurės vakarinė urėdijos teritorijos dalis pakliūva į *Marijampolės – Šakių* mažo rekreacinio potencialo arealą.

Beveik visi Lietuvos miškai, nepaisant didelės jų ekologinės ir socialinės svarbos, yra naudojami medienai gauti ir turi didžiulės ekonominės reikšmės. Tačiau visuose miškuose būtina, užtikrinti ir kitų – socialinių bei ekologinių – funkcijų vykdymą

Bendrasis prioritetas šalies, kartu ir Alytaus miškų urėdijos teritorijos rekreacinėje sistemoje, teiktinas teritorijos pažintinio turizmo ir bendrojo poilsio gamtoje, tarp jų kaimiškoje, plėtrai.

Ypatingas valstybės dėmesys skirtinas pažintinio turizmo, apimančio tiek gamtinį, tiek kultūrinį krašto pažinimo aspektus, plėtrai šalyje, nes būtent ši rekreacijos forma vaidina svarbiausią vaidmenį tiek ugdant gimtojo krašto sampratą bei meilę šalies viduje, tiek reprezentuojant Lietuvą tarptautiniu mastu. Pažintinio turizmo sistema numatyta plėtoti turint tikslą atskleisti visų gamtinių bei kultūrinių Lietuvos regionų savitumus. Turi būti tvarkomi ir rodomi pažintinę vertę turintys gamtiniai bei kultūriniai objektai, jų grupės bei kompleksai, reiškiniai:

1. Lietuvos valstybingumo istorijos, kovos už savarankiškos valstybės išsaugojimą bei atkūrimą etapai, vietovės, paminklai ir kt.;

2. būdingi ir unikalūs gamtiniai bei kultūriniai kraštovaizdžio kompleksai;

3. saugomo gamtos ir kultūros paveldo apsaugos bei tvarkymo būdai.

Atsižvelgiant į Nacionalinės turizmo plėtros programos nuostatas, Bendrajame plane akcentuojamas būtinumas gerokai išplėsti planavimo (projektavimo) darbus, įgyvendinti konkrečias rekreacinės infrastruktūros formavimo priemones, panaudoti kultūros paveldą rekreacijos plėtrai. Remiantis šiomis nuostatomis vykdomi miškų pritaikymo žmonių poilsiui planavimo darbai

Respublikos miškų urėdijų, tame tarpe Alytaus miškų urėdijos, valdomuose patikėjimo teise valstybinės reikšmės miškuose.

Atsakingas vykdytojas: Kraštotvarkos skyriaus vyresnysis specialistas Jonas Lučka.

1. DARBO TEISINIAI PAGRINDAI IR METODAI

Šiuo metu parengta nemažai turizmo galimybių studijų, tačiau jose mažai dėmesio skiriama valstybinės reikšmės miškų panaudojimui rekreacijos reikmėms. Šis Alytaus m. u. rekreacinio sutvarkymo projektas leis geriau panaudoti urėdijos valstybinės reikšmės miškus rekreacijai, integruojantis į Alytaus apskrities turizmo infrastruktūros plėtrą.

Rekreacijos vystymui miškų urėdijos teritorijoje didžiausią įtaką turi dokumentai:

1. LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LRS nutarimu „Dėl Lietuvos. respublikos teritorijos bendrojo plano“, 2002 m. spalio 29 d. Nr. IX-1154;
2. LR Nacionalinė Turizmo plėtros 2010 - 2013 metų programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d nutarimo 1051 redakcija);
3. Ilgalaikė Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtotės iki 2015 metų strategija;
4. Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa (Patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569).
5. 2002-2015 metų LR valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa;
6. Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas (2005);
7. Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas (patvirtintas 2009-02-23);
8. Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas patvirtintas ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-68;
9. Alytaus apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas (2006);
10. Alytaus apskrities turizmo ir rekreacijos plėtros specialusis planas (2009-2010);
11. Miškų įstatymas (žin., 2003, Nr. 123-5593);
12. Saugomų teritorijų įstatymas (žin., 2001, Nr. 108-3902);
13. Turizmo įstatymas (žin., 2003, Nr. 114-5119);
14. Teritorijų planavimo įstatymas (žin., 2003, Nr. 42-1916);
15. Žemės įstatymas (žin., 2000, Nr. 58-1706);
16. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos;
17. Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos įsakymas „Dėl rekreacinių objektų rengimo ir priežiūros“ 2003.09.25, Nr.1B-169;
18. Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatai (patvirtinti Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-35, 2004.01.20);
19. Turizmo ir rekreacijos schemų ir planų rengimo taisyklės (patvirtintos LR

ūkio ministro ir aplinkos ministro įsakymais 2004.06.17, Nr. 4-246 (D1-341));

20. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas „Dėl pažintinių takų ir rekreacinės infrastruktūros pasų rengimo (2004-02-06, Nr. V37.7-100);
21. Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos įsakymas „Dėl aplinkosauginių ir rekreacinių objektų tvarkymo“ (2004.06.01, Nr. 1B-130);
22. Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos įsakymas „Dėl informacinių stendų įrengimo“ (2004.05.05, Nr.1B-108).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 metais patvirtintoje „Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programoje“ numatoma skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimą ir tvarkymą bei sudaryti prielaidas kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimui miškuose.

Labai svarbūs rekreacijos vystymui yra du dar 2004 m. priimti poįstatyminiai aktai: 2004 m. sausio 20 d. Aplinkos ministro įsakymu patvirtinti „Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatai“ ir 2004 m. birželio 17 d. LR ūkio ministro ir aplinkos ministro įsakymais patvirtintos „Turizmo ir rekreacijos schemų ir planų (projektų) rengimo taisyklės“. Šie dokumentai išsprendė daugumą lig tol buvusių neaiškių rekreacijos planavimo, projektavimo ir praktinio jos įgyvendinimo valstybinės reikšmės miškuose klausimų. Gana reikšmingi Generalinio miškų urėdo ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktorės išleisti poįstatyminiai aktai, konkretizuojantys urėdijų bei valstybinių parkų veiklą šioje srityje, finansavimo klausimus, rekreacinių objektų apskaitą ir ypač reguliuojantys tarpusavio santykius plėtojant rekreacinę veiklą tarp urėdijų ir valstybinių parkų tarnybų. Sėkmingai rekreacijos plėtrai užtikrinti 2005 m. Generalinės urėdijos užsakymu parengta Rekreacinės infrastruktūros plėtros ir tvarkymo valstybiniuose miškuose programa, patvirtinta generalinio miškų urėdo 2006 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1B-77 iki pastarojo meto ekonominės krizės buvo sėkmingai vykdoma.

Generalinio miškų urėdo 2006 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 1B-31 „Dėl rekreacijos intensyvumo lygmenų nustatymo miškų urėdijų miškai suskirstyti į keturis rekreacijos intensyvumo lygmenis.

Alytaus miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai priskirti aukšto rekreacijos intensyvumo (II - asis) lygmeniui.

Po 2010 m. rugsėjo mėnesio 8 d. škvalo išleisto 2010 m. rugpjūčio 30 d. generalinio miškų urėdo įsakymo Nr. 1B-270 nurodymai dėl medžių prie rekreacinių objektų galinčių kelti pavojų lankytojų saugumui pašalinimo bei nurodymas pastatyti informacinius ženklus, įspėjančius apie galimus pavojus, esant gūsingam vėjui, žaibui ir pan., bei nurodančius veiksmus ar priemones šiems

pavojams išvengti (palapinių statymą, automobilių parkavimą, laužų kūrimą ir t.t.), išlieka aktualūs ir sutvarkius 2010 metų stichijos veiklos pasekmes.

Atsižvelgiant ir į pastarojo meto realijas (tikintis, kad ekonominė situacija ir toliau gerės) bei siekiant valstybinės reikšmės miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, valstybinės reikšmės miškams parengtas Alytaus m.u. valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo projektas. Jis yra sudėtinė Alytaus miškų urėdijos miškotvarkos projekto dalis. Suprojektuoti darbai bei rekreaciniai objektai yra rekomendacinio pobūdžio ir esamomis sąlygomis urėdijai vykdyti nėra privalomi.

Šiame projekte visi duomenys sugrupuoti pagal girininkijas. Suvestiniai duomenys pateikti apie esamus ir projektuojamus rekreacinius objektus, projektuojamus kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje kraštovaizdžio formavimo kirtimai projektuoti atsižvelgiant į Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos rekomendacijas. Duomenys apie kultūros paveldo objektus buvo renkami pasinaudojant „Kultūros vertybių registru“ viešai paskelbtu internete bei Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pateiktais GIS sluoksniais. Kultūros paveldo objektai įrašyti i registrą tiek lentelėje, tiek ir planinėje medžiagoje pateikiami tik valstybinės reikšmės miškų žemėje miškų urėdijos valdomoje patikėjimo teise. Atskiroje lentelėje pateikiami kiti vertingi krašto pažintiniu požiūriu objektai esantys greta ar įsiterpę į valstybinės reikšmė. Duomenys apie šiuos objektus gauti iš vietos miškininkų bei kitų šaltinių.

Kraštovaizdžio objektų lentelėje pateikta grafa „MC, registro Nr.“ leidžia Interneto pagalba lengvai susirasti oficialią informaciją apie įrašytus i registrą kultūros paveldo objektus. Informacija apie kultūros vertybes esančias registre yra tinklapyje „Kultūros vertybių registras“. MC - tai unikalus objekto kodas.

Nustatant konkrečią dalies lankytinų kraštovaizdžio objektų buvimo vietą miškuose naudota miškotvarkos kartografinė medžiaga M1:10.000, o taip pat spalvotos aerofotonuotraukos. Tačiau pagrindas tiek gamtos tiek ir kultūros paveldo objektų lokalizacijai buvo oficialūs gisiniai sluoksniai. Kai kurių objektų lokalizacija buvo tikslinama ir vietovėje. Kultūros ir gamtos paveldo objektai, esantys miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose, yra pažymėti ir kitoje miškotvarkos medžiagoje (planšetuose, taksoraščiuose).

Valstybinės reikšmės miškuose esami rekreaciniai objektai bei projektuojamų objektų vietos buvo apžiūrėtos natūroje kartu su girininkais. Projektuojamų objektų vietos parinktos nuodugniai jas aptarus su girininkais bei Alytaus miškų urėdijos vadovais. Projektuojami rekreacijos objektai valstybinio parko teritorijose aptarti su Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos atstovais. Informacija apie projektuojamus ir įrenginėjamus takus prie tuberkuliozės sanatorijos ir Dailidės ežeriuko gauta iš Alytaus miesto savivaldybės administracijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus. Duomenys apie takus Vidzgirio draustinyje gauti iš „TAEM architektai“. Surinkti duomenys apie esamus bei projektuojamus rekreacinius objektus ir

kraštovaizdžio formavimo kirtimus valstybinės reikšmės miškuose pateikti lentelėse. Visa tai pažymėta ir kartografinėje medžiagoje – Alytaus miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų rekreacinio planavimo schemoje M 1:50 000.

Rekreacinė infrastruktūra projektuojama tik urėdijos valdomuose patikėjimo teise valstybinės reikšmės miškuose. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai projektuoti daugiausiai rekreacinės paskirties miškuose, apie esamus ar projektuojamus rekreacinius objektus, kultūros paveldo objektų teritorijose.

Pagaminta projektinė dokumentacija

1.VĮ Alytaus m.u. valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo projekto aiškinamasis raštas.

2. VĮ Alytaus miškų urėdijos rekreacinio planavimo schema M 1:50 000.

Daugumoje atvejų suprojektuotų kraštovaizdžio tvarkymo darbų grafiniam pavaizdavimui neužteko mastelio M 1:50 000, tad jų schemos M 1:10 000 arba M 1:5 000 su aplinkine situacija pagamintos A4 formate ir pateiktos 5 priede. Pažintinių takų schemos taip pat pateikiamos 5 priede.

2. BENDRA TERITORIJOS APŽVALGA

2.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas

Regiono, kuriame išsidėsčiusi Alytaus miškų urėdija, rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasą sudaro:

Svarbiausios rekreacinės vietovės:

- *Daugų,*
- *Nemunaičio,*
- *Gailinto,*
- *Ilgų.*

Pagrindinės vandens rekreacijos vietovės:

- Nemuno upė,
- Daugų ežerai.

Kultūros objektų sankaupos arealai:

- Daugų,
- Obelytės-Kaukų,
- Punios,
- Pivašiūnų.

Svarbiausi turistiniai traktai ir koridoriai:

- „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“ ,
- „Dzūkijos parkų žiedas”,
- Eurovelo sistemos trasos koridorius „Rytų Europos takas“ (Nr. 11),
- Tarptautinis piligrimų kelias „Lenkija – Lietuva“,
- Tarptautinis Nemuno vandens kelias.

Urėdijos teritorija driekiasi Nemuno kilpų regioninio parko, regioninės bei vietinės reikšmės automobilių, dviračių bei pėsčiųjų turizmo keliai.

Svarbiausių regiono turizmo ir rekreacijos vietovių veiklos kryptys:

- bendrasis turizmas,
- pažintinė rekreacija.

Regione yra arba bus įrengiami:

- pėsčiųjų turizmo takai,
- dviračių turizmo tematiniai takai panaudojant esamus vietinius ir rajoninius kelius,
- autoturizmo keliai.

Alytaus rajono bendrasis planas išskiria 5 rekreacinių išteklių arealus:

- Punios – Alytaus -Nemunaičio,
- Pivašiūnų – Daugų- Alovės,
- Miroslavo,
- Simno – Krokialaukio,
- Butrimonių – Raižių.

Punios – Alytaus – Nemunaičio rekreacinis arealas priskiriamas didelio rekreacinio potencialo kategorijai ir aukštam rekreacinės plėtros lygmeniui (galimybė plėtoti nacionalinės reikšmės rekreacines sistemas).

Pivašiūnų – Daugų – Alovės ir Miroslavo arealai priskiriami vidutinio rekreacinio potencialo kategorijai ir vidutiniam rekreacinės plėtros lygmeniui (galimybė plėtoti regioninės reikšmės rekreacines sistemas).

Simno – Krokialaukio ir Butrimonių – Raižių arealai priskiriami mažo rekreacinio potencialo kategorijai ir žemam rekreacinės plėtros lygmeniui (galimybė formuoti lokalinės reikšmės rekreacines sistemas arba kurti pavienius vietinės svarbos rekreacinius objektus).

Rekreacinėse teritorijose greta bendro pobūdžio rekreacinės veiklos, sportinės rekreacinės veiklos, pramoginės, verslinės, gydomosios rekreacinės veiklos galima ir pažintinė rekreacinė veikla. Tai labai artima kultūriniam turizmui rekreacinė veikla, kurios artumas kultūrinam turizmui priklauso tik nuo to, kaip parengiamas turistinis produktas.

Alytaus rajono savivaldybės 2013-2020 metų strateginės plėtros plane (parengtas 2012 m) sakoma, kad:

„ …..Svarbiausi Alytaus rajono gamtiniai rekreaciniai ištekliai yra stipriai raižytas ir vaizdingas kalvotųjų aukštumų ir Nemuno slėnio ir apyslėnio reljefas, tankus natūralių vandentėkmių tinklas, švarūs ežerai, miškai ir oras bei vaizdingas sąlyginai natūralus kraštovaizdis. Alytaus rajone daug natūralių, pusiau natūralių teritorijų, kuriose auga ar gyvuoja augalų, grybų bei gyvūnų rūšys, išnykusios Vakarų Europos šalyse. Plėtojant kultūrinį turizmą Alytaus rajone būtina užtikrinti unikalios rajono gamtos išteklių įvairovės puoselėjimą, parkų, piliakalnių, gamtos paminklų bei unikalių kompleksų apsaugą.“

Į Alytaus apskrities rekreacijos ir turizmo struktūros karkasą neabejotinai įsijungia ir Alytaus miškų urėdijos miškai su urėdijos teritorine rekreacine sistema, kurią sudaro esamų ir būsimų stovyklaviečių, apžvalgos aikštelių ir trumpalaikių poilsio vietų, pažintinių, mokomųjų, rekreacinių pėsčiųjų ir dviratininkų takų bei trasų visuma.

Ši sistema grafiškai išreikšta rekreacinio planavimo schemoje (pagrindinis brėžinys).

2.2 Svarbiausios lankomos vietovės ir objektai

Alytaus miškų urėdijos miškuose lankomiausi gamtiniai objektai yra:

- Punios šilas Nemuno Kilpų regioniniame parke,
- Vidzgirio miškas Vidzgirio botaniniame draustinyje.

Svarbiausi kultūros paveldo objektai valstybinės reikšmės miškuose:

Piliakalniai:

- Alytaus,
- Arminų (Aniškio),
- Nemunaičio,
- Pivašiūnų,
- Radžiūnų.

Istorinių įvykių vietos:

- Žydų genocido kapinės Vidzgirio miške,

- Lietuvos partizanų "Dainavos" apygardos štabo žeminė.

Svarbiausi gamtos paveldo objektai *gamtos paminklai*:

- Raudonasis akmuo,
- Aukščiausia Lietuvos eglė,
- Panemuninkų skardis,
- Aukščiausia Lietuvos pušis,
- Storasis Punios šilo ąžuolas.

2.3 Rekreacinės teritorijos miškuose

Rekreacinės teritorijos - tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius.

Rekreacinėms teritorijoms, patenkančioms į Alytaus miškų urėdijos teritoriją, tačiau valdomoms ne tik miškų urėdijos, bet ir kitų naudotojų*)*, priskirta miškų teritorija yra **1.117 ha,** kas sudaro **3,4 %** visų miškų urėdijos miškų ploto. Miško žemė užima **1.095 ha**, tame tarpe medynai **904** ha **(3,4 %** viso medynų ploto). Alytaus miškų urėdijos ***bendras miškų plotas 33.030 ha.*** Tame tarpe iš ***16.588 ha*** Alytaus miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų rekreacinės paskirties miškų teritorija yra **727 ha** (**4,4 %** visų miškų ploto), miško žemė užima **711 ha**, medynai **596** ha (**4,4 %** viso medynų ploto). Rekreacinės teritorijos daugiausiai yra susitelkę prie Alytaus miesto Dzirmškių girininkijoje.

Saugomos gamtinės teritorijos. Saugomos teritorijos – tai sausumos ir vandens plotai bei kraštovaizdžio objektai, dėl savo vertės turintys specialų valstybės nustatytą aplinkos apsaugos ir naudojimo režimą. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų tikslas – išsaugoti ne tik gamtinius, bet ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, garantuoti gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo apsaugą. Kompleksinės paskirties saugomose teritorijose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Šiai kategorijai priskiriami ir valstybiniai parkai. Alytaus miškų urėdijoje dalis rekreacinių ir bei pažintinio turizmo resursų koncentruojasi Nemuno kilpų regioniniame parke.

Toliau pateikiame saugomas teritorijas visoje Alytaus miškų urėdijoje, kurių miškai yra ar gali būti panaudojamos rekreaciniams tikslams.

Konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančios) teritorijos.

Valstybiniai draustiniai:

- Sabališkės pedologinis draustinis,
- Varčios pedologinis draustinis,
- Pivašiūnų geomorfologinis draustinis,
- Sudvajų geomorfologinis draustinis,
- Gulbynės ornitologinis draustinis,
- Vidzgirio botaninis draustinis,
- Balkasodžio botaninis draustinis,
- Ilgininkų botaninis-zoologinis draustinis (Varėnos rajono sav.).

Kompleksinės saugomos teritorijos.

Valstybiniai parkai:

- Nemuno kilpų regioninis parkas.

Biosferos monitoringo teritorijos:

- Žuvinto biosferos rezervatas.

Detalesnė informacija apie saugomas teritorijas pateikiama „VĮ Alytaus miškų urėdijos gamtosauginių priemonių plane“.

2.4. Kultūros ir gamtos vertybių apžvalga

Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registras galioja nuo 2005 m., jį tvarko Kultūros paveldo departamentas. Įsteigtas vietoje Nekilnojamųjų kultūros vertybių ir Kilnojamųjų kultūros vertybių registrų. Nekilnojamosios kultūros vertybės į Kultūros vertybių registrą įrašomos Vertinimo tarybai nusprendus, kad objektui reikalinga apsauga. Valstybės saugomus kultūros paveldo objektus skelbia Lietuvos kultūros ministras.

Gamtos paveldo objektai – atskiri arba tankias grupes sudarantys gamtiniai kraštovaizdžio elementai, kuriems dėl jų vertės teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas.

Miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų teritorijoje esamų kultūros paveldo

objektų įrašytų į registrą ir gamtos paveldo objektų saugomų valstybės sąrašą pateikiame 1 priede, o santrauką pagal girininkijas 1 lentelėje. 2 priede bei pateikiame kitų krašto pažintiniu požiūriu vertingų objektų esančius miškuose (ir valstybės nesaugomus), didžiausią dėmesį skirdami miškininkystės paveldui. 2 lentelėje santrauką pateikiame kitų krašto pažintiniu požiūriu vertingų objektų esančių tik valstybinės reikšmės miškuose. 5 priede, žemėlapiuose, plotiniai kultūros paveldo objektai įtraukti į registrą pavaizduoti grafiškai.

1 lentelė

Objektai įrašyti į kultūros vertybių registrą ir valstybės saugomi gamtos paveldo objektai pagal girininkijas

Eil. Nr.	Girininkija	Kultūros paveldo objektai	Gamtos paveldo objektai	Viso
1	Dušnionių	5	-	**5**
2	Dzirmiškių	11	2	**13**
3	Kalesnykų	7	-	**7**
4	Punios	4	4	**8**
5	Sudvajų	3	-	**3**
	Iš viso:	**30**	**6**	**36**

1 pav. Alytaus piliakalnis Dzirmiškių g-jos 743 k.

Miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose yra 36 valstybės saugomi paveldo objektai: 30 kultūros paveldo objektų, 6 gamtos paveldo objektai.

Miškuose yra tokie svarbūs kultūros paveldo objektai kaip Alytaus, Radžiūnų, Pivašiūnų piliakalniai, žydų genocido vieta Vidzgirio miške, Lietuvos partizanų "Dainavos" apygardos štabo

žeminė.

2 pav. Dainavos apygardos štabo bunkeris Punios g. 32 kv.

3 pav. Pivašiūnų piliakalnis Kalesnykų g-jos 731 kv.

4 pav. Paminklas žydų genocido kapinėse Vidzgirio miške

Iš 6 gamtos paveldo objektų 5 gamtos paminklai. Tai Raudonasis akmuo, Panemuninkų skardis, Norūnų miško eglė, Punios šilo pušis, Storasis Punios šilo ąžuolas.

2 lentelė

Kiti pažintiniu požiūriu vertingi objektai valstybinės reikšmės miškuose pagal girininkijas

Eil. Nr.	Girininkija	Gamtiniai objektai	Kiti objektai	Iš viso
1	Dušnionių	1	1	**2**
2	Dzirmiškių	2	4	**6**
3	Kalesnykų	2	-	**2**
4	Punios	-	1	**1**
5	Sudvajų	-	-	**-**
	Iš viso:	**5**	**6**	**11**

Iš kitų krašto pažintiniu požiūriu vertingų objektų esančių ne valstybinės reikšmės miškuose (2 priedas) verta paminėti 2 geologinius gamtos paminklus – Didįjį Dzūkijos (Sudvajų g-ja) ir Dūdiškių (Kalesnykų g-ja) akmenis, botaninį gamtos paminklą – senąją Geisčiūnų guobą (Dušnionių g-ja).

5 pav. Didysis Dzūkijos akmuo

3. ESAMO REKREACINIO POTENCIALO ANALIZĖ

3.1 Kraštovaizdžio rekreacinis potencialas

Svarbiausi gamtiniai kraštovaizdžio komponentai, nuo kurių priklauso vietos rekreacinės galimybės, kraštovaizdžio grožis ir patrauklumas, yra vandenys ir miškai. Labai svarbus kraštovaizdžio komponentas yra išraiškingas, kalvotas reljefas – vienas svarbiausių komponentų, lemiančių kraštovaizdžio vaizdingumą. Reljefas kaip būtina rekreacinės veiklos sąlyga populiariausioms rekreacinės veiklos formoms nėra būtinas, bet teikia tam tikrų privalumų.

Gamtinį rekreacinį potencialą sudaro lankytini gamtos objektai bei vietų, tinkamų populiariausioms poilsio formoms – poilsiui prie vandens maudantis ir kaitinantis saulėje, kiekis ir jų kokybė, tinkamumas.

Kraštovaizdžio rekreacinį potencialą sudaro vietovės kraštovaizdžio, jo gamtinių ir kultūrinių komponentų bei objektų patrauklumas, tinkamumas rekreacinei veiklai, skatinantis lankytojus atvykti į gamtą, pamatyti regiono įžymybes, pailsėti, papramogauti, turistinėms kelionėms.

Galima sakyti, kad didžiausias rekreacinis potencialas Alytaus miškų urėdijos teritorijoje yra susitelkęs miškų urėdijos centrinėje dalyje miškuose prie Nemuno aplink Alytaus miestą bei Punios šile. Esama gamtinė aplinka su čia esančiomis gamtinėmis, istorinio bei kultūrinio paveldo vertybėmis sukuria palankias prielaidas rekreacijos plėtrai šiose urėdijos teritorijos dalyse. Šiose urėdijos dalyse ir yra labiausiai susitelkę poilsiautojų srautai. Todėl reikalingas labai racionalus ir apgalvotas poilsio gamtoje bei pažintinio turizmo išteklių panaudojimas. Punios šile poilsiautojų srautus ženkliai įtakoja saugomos teritorijos statusas (Nemuno kilpų regioninis parkas, dalyje teritorijos rezervatinis režimas).

Miškai. Miškai Alytaus miškų urėdijos teritorijoje išsidėstę netolygiai – vakarinė dalis santykinai bemiškė. Didžiausi urėdijos miškų masyvai išsidėstę pagal Nemuną bei rytinėje teritorijos dalyje.

Svarbiausi miškų masyvai Alytaus miškų urėdijoje:

- Alytaus,
- Kalesninkų,
- Noškūnų,

- Punios šilas,
- Radžiūnų,
- Sudvajų,
- Varčios.

Rekreaciniu požiūriu miškai buvo vertinti pagal metodiką, panaudotą valstybinių parkų planavimo schemose ir labiausiai pasiteisinusią panašaus pobūdžio miškotvarkos darbuose. Pagrindinis dėmesys šioje metodikoje buvo skirtas nustatyti miškų patogumą poilsiavimui. Kadangi miškų patogumą lankymui ir stovyklavimui apsprendžia medynų rūšinė sudėtis ir drėgmės režimas, tai remiantis atitinkamais kriterijais – augavietės tipu, būdinga miško bendrija, amžiaus klase ir bonitetu – išskirti rekreaciniai tipai, atitinkantys geras (A, B tipai), vidutines (C, D tipai), blogas (E, F) sąlygas:

Geros sąlygos:

sausi brandūs ir pribrėstantys pušynai	A$_{1}$
sausi pusamžiai pušynai	A$_{2}$
sausi pušynai su gausia eglių priemaiša	A$_{3}$
labai sausi brandūs pušynai	B$_{1}$
labai sausi pusamžiai pušynai	B$_{2}$
per sausi pušynai	B$_{3}$

Vidutinės sąlygos:

sausi maumedynai, beržynai ir eglynai	C$_{1}$
sausi mišrūs ir lapuočių medynai	C$_{2}$
drėgnoki pušynai	C$_{3}$
pušų jaunuolynai	D$_{1}$
eglių, maumedžių ir lapuočių jaunuolynai	D$_{2}$
miško kultūros	D$_{3}$

Blogos sąlygos:

drėgnoki mišrūs ir lapuočių miškai	E
drėgni ir pelkiniai miškai	F
drėgnos ir pelkinės pievos	H

Papildomai atsižvelgta į miškų vaizdingumą ir verslinės rekreacijos formų (grybavimo,

uogavimo ir kt.) galimybes juose.

Paskaičiavus pagal šią metodiką, gauti duomenys valstybinės reikšmės miškams yra pateikti 3 lentelėje:

Visumoje valstybinės reikšmės miškuose valdomuose Alytaus miškų urėdijos **geros ir vidutinės** poilsiavimo sąlygos užima apie **68%** miško žemės, kas sudaro apie **11.081 ha.** Blogos sąlygos poilsiavimui yra apie **32 %** miško žemės ploto, tai yra apie **5.289 ha.**

3 lentelė

Miškų rekreacinio potencialo įvertinimas

Eil. Nr.	Girininkija	Miško žemės plotas							
		Geros sąlygos		Vidutinės sąlygos		Blogos sąlygos		Viso	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	Dušnionių	75	3	1503,6	54	1184,4	43	2763,0	100
2	Dzirmiškių	1769,2	46	1366,4	36	684,5	18	3820,1	100
3	Kalesnykų	9,2	0	1285,9	46	1495,9	54	2791,0	100
4	Punios	779,3	19	1756,9	43	1550,8	38	4087,0	100
5	Sudvajų	1749,7	60	786,2	27	373,8	13	2909,7	100
	Iš viso:	**4 382,4**	**27**	**6 699**	**41**	**5 289,4**	**32**	**16 370,8**	**100**

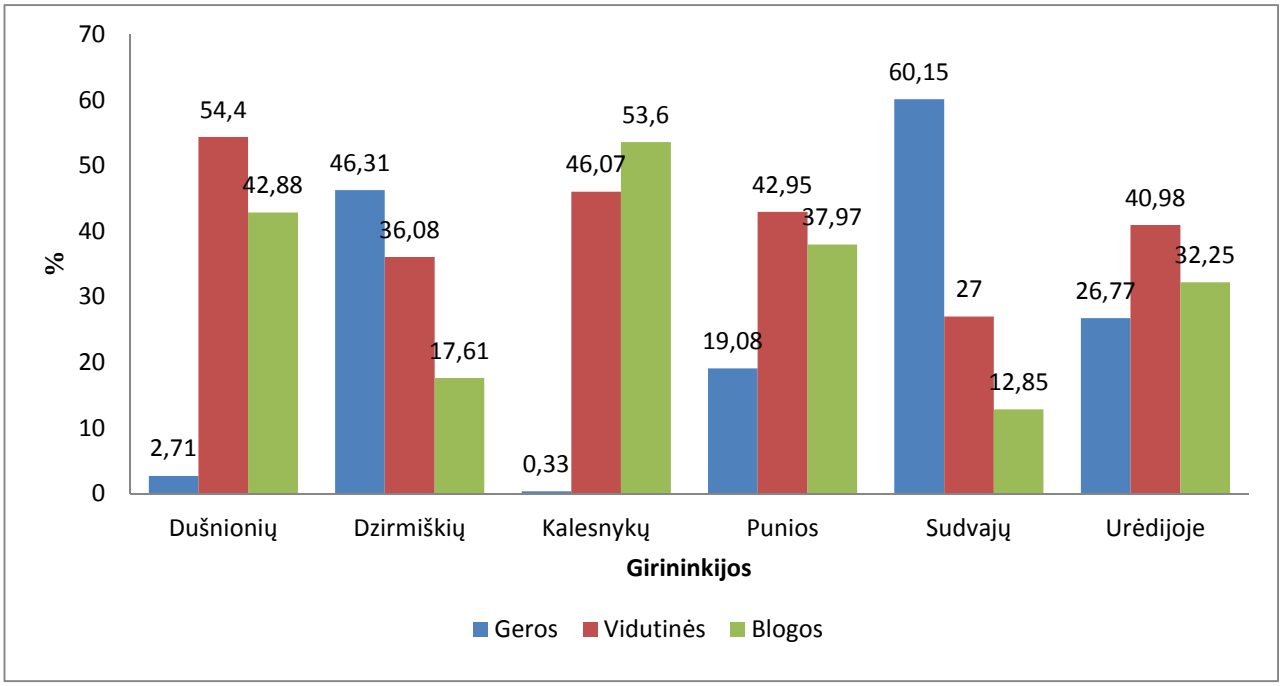

6 pav. Poilsiavimo sąlygos Alytaus miškų urėdijoje pagal girininkijas

Kaip matome iš 3 lentelės ir 3 pav. akivaizdžiai blogesnės sąlygos poilsiavimui yra Kalesnykų ir Dušnionių girininkijų drėgnuose miškuose (atitinkamai blogos sąlygos yra 54% ir 43% miško žemės plote).

Geriausios sąlygos poilsiavimui yra Sudvajų ir Dzirmiškių girininkijų miškuose – geros ir vidutinės sąlygos yra atitinkamai **87 % ir 82 %** miško žemės ploto. Sudvajų girininkijoje geros sąlygos poilsiavimui yra **60 %** miško žemės (1.750 ha), o Dzirmiškių girininkijoje **46 %** (1.769 ha). Pratekanti Nemuno upė bei Alytaus miesto artumas dar padidina šių girininkijų miškų rekreacinę vertę.

Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje Alytaus miškų urėdijos miškuose yra **2.755 h**a valstybinės reikšmės miško žemės. Šiuose miškuose **geros ir vidutinės poilsiavimo sąlygo**s yra **66 %** valstybinės reikšmės miško žemės, tai yra **1.822 ha** plote (4 lentelė). **34 %** plote yra **blogos poilsiavimo sąlygos** (*933 h*a) .

4 lentelė

Miškų rekreacinio potencialo įvertinimas Nemuno kilpų regioninio parke
Alytaus urėdijos miškuose

Eil. Nr.	Girininkija	Miško žemės plotas							
		Geros sąlygos		Vidutinės sąlygos		Blogos sąlygos		Viso	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	Dzirmiškių	46	48	27,7	29	22,9	24	96,6	100
2	Punios	775,2	29	973,2	37	910,3	34	2658,7	100
	Iš viso	**821,2**	**30**	**1000,9**	**36**	**933,2**	**34**	**2755,3**	**100**

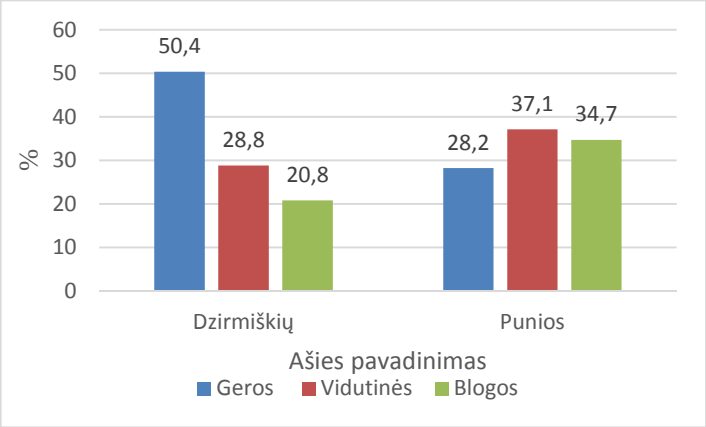

7 pav. Poilsiavimo sąlygos Nemuno kilpų RP Alytaus miškų urėdijojos girininkijose

5 lentelė

Rekreacinės paskirties miškai

Eil. Nr.	Girininkija	Miško grupių ir pogrupių pavadinimai	Miškų plotas, ha	Kvartalai (sklypai) priskirti miškų pogrupiui
1	Dzirmiškių *(rekreacinių miškų viso 704,9 ha)*	Miško parkai	696,9	161(10),716(19,22-30),725-732,733(1-10),736(1-4), 737,738,743,744(1-18),746,754,755
		Miestų miškai	8,0	142,161(8),733(14-16),734(1)
2	Punios	Miško parkai	3,5	46(28),279(3)
	Iš viso miškų urėdijoje:	**Miško parkai**	**700,4**	
		Miestų miškai	**8,0**	
		Iš viso	**708,4**	

Pastaba: Į bendrą plotą neįskaityti technologinės paskirties (kvartalinių, kelių, griovių ir kt.) objektų plotai

Alytaus miškų urėdijos *valstybinės reikšmės miškuose* yra išskirta **708 *ha*** rekreacinės paskirties miškų (pagal 5 lentelę). Rekreacinės paskirties miškų yra ir kitų valdytojų žemėje – iš viso *visų miškų valdytojų* rekreacinės paskirties miškų teritorija užima **1.107 ha** (daugiausiai yra Dzirmiškių girininkijoje – 981 ha).

Valstybinės reikšmės miškuose daugiausiai yra *miško parkų 700 ha*. Miestų miškai užima tik 8 ha. Rekreacinės paskirties miškų daugiausiai yra Dzirmiškių girininkijoje – beveik 705 ha, o Punios girininkijoje tik 3,5 ha.

6 lentelė

Rekreacinės paskirties miškai

Nemuno kilpų regioniniame parke

Eil. Nr.	Girininkija	Miško grupių ir pogrupių pavadinimai	Miškų plotas, ha	Kvartalai (sklypai) priskirti miškų pogrupiui
1	Punios	Miško parkai	0,6	46(28)
		Iš viso:	**0,6**	

Pastaba: Į bendrą plotą neįskaityti technologinės paskirties (kvartalinių, kelių, griovių ir kt.) objektų plotai

6 lentelėje pateikti miškų urėdijos valdomi rekreacinės paskirties valstybinės reikšmės miškai esantys **Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje.** Šios kategorijos miškai (miško parkai) yra tik Punios girininkijoje ir užima **0,6 ha.** Tai sudaro tik apie **0,09 %** visų miškų urėdijos valdomų rekreacinių miškų.

8 pav. Rekreacinės paskirties miškai prie Alytaus miesto Dzirmiškių girininkijoje

3.2 Turistinės trasos ir maršrutai

Svarbiausi turistų judėjimo keliai nustatyti ***LR teritorijos bendrajame plane*** kertantys Alytaus miškų urėdijos teritoriją yra nacionalinis maršrutas „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“, tarptautinis Nemuno vandens kelias, Eurovelo dviračių turizmo trasų koridorius („R. Europos takas“). Nacionalinio lygmens – „Dzūkijos parkų žiedas“.

Alytaus apskrities turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane šie turistų judėjimo keliai detalizuojami bei pateikiami ir kiti regioninio bei vietinio lygmens. Detalizuotas „Dzūkijos parkų žiedas“ šiame plane pateikiamas kaip „Dainavos žiedas“ . Šiame plane integruojama Lietuvos vandens turizmo, dviračių ir atoturizmo specialiųjų planų numatytos turistinės trasos.

Šiame plane pateikiama turizmo trasų sistema susideda iš:

- automobilių turizmo trasos,
- dviračių turizmo trasos,
- vandens turizmo trasos.

Alytaus miškų urėdijos teritorijoje praeina žemiau pateiktos turistinės trasos.

Automobilių turizmo trasos.

Nacionalinio lygmens:

- „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“,

- „Nemuno kelias“,
- „Jono Pauliaus II piligrimų kelias“,
- „Sūduvos kelias“.

Regioninio lygmens:

- „Dainavos žiedas“,
- „Dainavos žiedo papildoma trasa“.

Vietinio lygmens:

- „Piligrimų kelias“,
- „Dzūkijos aukštumų žiedas“,
- „Užnemunės žiedas“.

Dviračių turizmo trasos.

Tarptautinio lygmens:

- „Eurovelo 11“.

Nacionalinio lygmens:

- pagrindinė trasa,
- tranzitinė trasa.

Regioninio lygmens:

- „Dzūkijos dviračių žiedas“,
- „4 sostinių žiedas“.

Vietinio lygmens:

- Daugai – Alytus – Simnas.

Svarbiausia ***vandens turizmo*** trasa kertanti miškų urėdijos teritoriją yra tarptautinis Nemuno vandens kelias. Be šios trasos urėdijos teritorijoje „Alytaus apskrities turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane“ pateikiama ir vietinės reikšmės turistinės vandens turizmo trasos Peršėkės ir Varėnės upėmis.

Per Alytaus miesto bei Alytaus miškų urėdijos Dzirmiškių girininkijos priemiestinius miškus šiuo metu yra tiesiami dviračių takai 725 kv. bei prie Dailidės ežeriukų. Vidzgirio botaninio draustinio supaprastintame projekte (2012 m.) suprojektuotas takų tinklas šiame draustinyje. Takai jau pradėti tiesti.

9 pav. Svarbiausia vandens turizmo trasa – Nemuno vandens kelias

10 pav. Tiesiamas dviračių takas Dzirmiškių girininkijos 725 kvartale

3.3 Miškų urėdijos rekreacinės veiklos analizė

Oficialių bendradarbiavimo sutarčių su kitomis organizacijomis nėra, tačiau glaudžiai bendradarbiaujama su Alytaus miesto savivaldybe prižiūrint Alytaus piliakalnį bei priemiestinius miškus. Bendradarbiaujama su Nemuno kilpų regioninio parko direkcija prižiūrint Punios šilą.

Rekreacinių darbų finansavimas.

Alytaus miškų urėdijos išlaidos rekreacinėms reikmėms pateiktos žemiau lentelėje. Be šioje lentelėje nurodytų miškų urėdijos išlaidų rekreacijai dar yra panaudota „europinių“ lėšų įrengiant Dzirmiškių girininkijoje 145 kvartale „Muiželėnų rekreacinę zoną“ (poilsiavietę) 335.453 Lt.

Metai	Išlaidos, tūkst. Lt	Pastabos
2009	88,9	
2010	34,4	
2011	32,5	

Metai	Išlaidos, tūkst. Lt	Pastabos
2012	68,0	
2013	65,0	Apytikriai
2014	65,0<	Numatoma
2015	68,0<	Numatoma
2016	70,0<	Numatoma

3.4 Rekreacijos objektai urėdijos teritorijoje

Miškų urėdijos teritorijos esamą rekreacijos teritorinę sistemą sudaro įžymios lankytinos vietos ir objektai miške ir šalia jo, turistiniai keliai, takai bei trasos, poilsio vietos, sujungtos tarpusavyje turistiniais lankymo maršrutais, o taip pat su aplinkine apgyvendinimo ir autokelių sistema.

7 lentelė

Esamų miško rekreacinių objektų sąvadas

Eil. Nr.	Girininkija	Informa-ciniai ženklai	Informa-ciniai centrai	Poilsiavietės	Atokvėpio vietos	Transporto stovėjimo aikštelės	Takai	Kiti objektai	Viso
1	Dušnionių	1	-	1	-	-	-	-	**2**
2	Dzirmiškių	1(1)	-	1 (1)	2	2	3	-	**9 (2)**
3	Kalesnykų	(1)	-	1	(1)	-	-	-	**1 (2)**
4	Punios	(2)	(1)	1	3	4	2	1	**11 (3)**
5	Sudvajų	-	-	1	-	-		-	**1**
	Iš viso:	**2 (4)**	**(1)**	**5 (1)**	**5 (1)**	**6**	**5**	**1**	**24 (7)**

Pastaba: (…) - rekreaciniai objektai priklausantys miškų urėdijai, tačiau esantys ne valstybinės reikšmės miškų žemėje

4 priede pateikiami duomenys apie esamus rekreacinės infrastruktūros objektus esančius miškų urėdijos užimamoje teritorijoje valstybinės reikšmės miškuose. 7 lentelėje pateikiamas urėdijai priklausančių rekreacinių objektų sąvadas. Iš šios lentelės matome, kad urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra **24** įvairūs **rekreaciniai objektai.** *11 iš jų yra Punios girininkijoje Punios*

šile Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje. Dar 7 rekreaciniai objektai priklausantys miškų urėdijai yra ne valstybinės reikšmės miškų žemėje. Tai 4 informaciniai stendai, poilsiavietė, atokvėpio vieta, informacinis centras – Punios girininkijos muziejus. 3 iš jų yra Punios girininkijoje.

1000 ha valstybinės reikšmės miško žemės tenka apie 1,5 vnt. rekreacinių objektų.

Daugiausiai miško urėdijos rekreacinių objektų yra Punios (11 vnt.) ir Dzirmiškių (9 vnt.) girininkijų valstybinės reikšmės miškuose.

Mažiausiai – tik po 1 objektą (poilsiavietės) yra Kalesnykų ir Sudvajų girininkijų valstybinės reikšmės miškuose.

Pažymėtina, kad prie visų rekreacinių objektų yra aikštelės arba vietos automobiliams stovėti.

Gausiausi rekreaciniai objektai – automobilių stovėjimo aikštelės – yra 6 vnt. Takai, poilsiavietės ir atokvėpio vietos yra po 5 vnt.

Dušnionių girininkijos miškuose yra „Medžiotojų“ poilsiavietė ir informacinis stendas su girininkijos schema. Poilsiavietė įrengta patogioje vietoje, išeksploatuotame vidūkiniame karjeriuke. Įrengta didelė pavėsinė su miško baldais. Tiek pavėsinė, tiek ir aikštelė tvarkinga, lankoma. Informacinis stendas pastatytas girininkijos sodyboje prie kelio.

11 pav. „Medžiotojų“ poilsiavietė Dušnionių g-je

12 pav. Atokvėpio vieta Dzirmiškių g- je 41 kv.

Dzirmiškių girininkijoje yra lankomiausi priemiestiniai miškai, juose yra ir lankomiausi kultūros paveldo objektai. Valstybinės reikšmės miškuose svarbiausi rekreaciniai objektai yra Muiželėnų poilsiavietė („Muiželėnų rekreacinė zona“), Vidzgirio mokomasis pažintinis takas, slidžių trasa. Dar yra 1 informacinis stendas su girininkijos schema, takas „Girininkų ąžuolai“, 2 atokvėpio vietos, 2 automobilių stovėjimo aikštelės. Dauguma šių objektų labai intensyviai lankomi. Miškus kerta Alytaus miesto savivaldybės dviračių takas. Bene lankomiausias Alytaus miškų urėdijos rekreacinis objektas yra poilsiavietė „Muiželėnų rekreacinė zona“ 744 kvartale.

Poilsiavietė įrengta panaudojant „europines“ lėšas priemiestiniame Muiželėnų miške prie Nemuno, greta senojo geležinkelio tilto liekanų netoli Alytaus piliakalnio. Vaizdingoje panemunėje išdėstytos pavėsinės su miško baldais, miško baldai, trinkelėmis grįsti takai, dekoratyvinės skulptūros, laužavietės ir kiti poilsiavietės įrenginiai. Pagal panemune einantį kelią jungiantį Alytaus piliakalnį ir Muiželėnų poilsiavietę yra išdėstyta eilė medinių skulptūrų. Poilsiavietė yra alytiškių mėgstama ir intensyviai lankoma. Jos reikšmė ateityje dar labiau išaugs, kai bus pastatytas pėsčiųjų tiltas per Nemuną senojo geležinkelio tilto vietoje. Šiai poilsiavietei ir jos įrangos funkcionavimo išlaikymui ir ateityje reikėtų skirti pakankamai dėmesio. Intensyviai lankomas Alytaus miesto gyventojų Alytaus piliakalnis yra pritaikytas lankymui ir gerai prižiūrimas Alytaus miesto savivaldybės. Per urėdijos priemiestinius miškus Alytaus miesto savivaldybės pastangomis tiesiami dviračių takai prie tuberkuliozės ligoninės ir prie Dailidės ežeriukų. Lietuvos gamtos fondas organizuoja takų tiesimą Vidzgirio botaniniame draustinyje – jau įrengti 3 takai 733, 734 ir 735 kvartaluose. Takai miškų urėdijai nepriklauso - juos prižiūri Alytaus miesto savivaldybė.

13, 14 pav. Muiželėnų poilsiavietėje Dzirmiškių g-je

Kalesnykų girininkijoje yra 3 rekreaciniai objektai ,iš kurių tik poilsiavietė yra valstybinės reikšmės miške. Poilsiavietė įrengta 29 kvartale. Erdvi, vaizdinga pavėsinė su miško baldais, laužavietė. Patogi vieta. Prie girininkijos administracinio pastato yra atokvėpio vieta ir informacinis stendas.

Punios girininkijoje yra daugiausiai rekreacinių objektų turinti girininkija Alytaus miškų urėdijoje. Šioje girininkijoje yra 4 transporto stovėjimo vietos 3 atokvėpio vietos, 2 takai, poilsiavietė ir žvėrių voljerai. Dar 3 informaciniai objektai ne valstybinės reikšmės miškų žemėje iš kurių svarbiausias yra girininkijos administraciniame pastate esantis girininkijos muziejus. Visi rekreaciniai objektai sutelkti Punios šile. Svarbiausiais rekreaciniais objektais galima skaityti girininkijos muziejų, bei pėsčiųjų takus. Punios šile prie pagrindinių kelių bei lankomuose

objektuose yra pastatyta nemažai harmoningai įsiterpiančių į aplinką dekoratyvinių skulptūrų. Pėsčiųjų takas „Pasakų takas“ bei žvėrių voljerai įrengta prie įvažiavimo į Punios šilą netoli nuo girininkijos administracinio pastato (44 kvartale bei 47,48 kvartaluose). Pėsčiųjų takas „Kunigaikščių ąžuolų alėja“ 32 kvartale yra prie Nemuno, greta yra automobilių stovėjimo aikštelė. Automobilių stovėjimo aikštelė17 kvartale yra įrengta prie vaizdingo „Žaltės slėnio“. Automobilių stovėjimo aikštelė yra įrengta prie kelių sankryžos 44 kvartalo 17 sklype bei tame pačiame kvartale prie girininkijos administracinio pastato, prie įvažiavimo į mišką. Prie šios aikštelės yra ir informaciniai stendai. Intensyviausiai lankomos yra atokvėpio vieta 34 kvartale ir poilsiavietė 37 kvartale. Beveik visi Punios girininkijos rekreaciniai objektai yra Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje.

15 pav. Pavėsinė Kalesnykų girininkijoje

16 pav. „Pasakų tako“ pradžia Punios girininkijoje

17 pav. Pavėsinė poilsiavietėje Punios girininkijos 37 kvartale

18 pav. Dekoratyvinės skulptūros Punios girininkijos 17 kvartale

Sudvajų girininkijoje yra tik 1 poilsiavietė - „Šerno guolis“ - 23 kvartale. Įrengta labai patogioje vietoje, intensyviai lankoma. Statoma nauja pavėsinė su miško baldais.

Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje Punios girininkijoje valstybinės reikšmės miškuose valdomuose patikėjimo teise Alytaus miškų urėdijos yra (8 lentelė)***:***

- ***3 atokvėpio vietos,***
- ***1 poilsiavietė,***
- ***3 automobilių stovėjimo aikštelės,***
- ***2 pėsčiųjų takai,***
- ***žvėrių voljera****i*.

8 lentelė

Esami rekreacijos objektai ir informacinės priemonės
girininkijų valstybinės reikšmės miškuose

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
Informacinės priemonės					
1	Informacinis stendas	Dušnionių	34	6	*Rekonstruoti*
2	Informacinis stendas	Dzirmiškių	17	12	*Rekonstruoti*
Atokvėpio vietos					
1	Atokvėpio vieta	Dzirmiškių	41	15	
2	Atokvėpio vieta	Dzirmiškių	48	16	
3	Atokvėpio vieta	Punios	20	20	*NKRP teritorija*
4	Atokvėpio vieta	Punios	34	30	*NKRP teritorija*
5	Atokvėpio vieta	Punios	35	33	*NKRP teritorija*
Poilsiavietės					
1	„Medžiotojų“ poilsiavietė	Dušnionių	720, 725	20; 3	
2	Poilsiavietė „Muiželėnų rekreacinė zona“	Dzirmiškių	145	1,7,9	
3	Poilsiavietė	Kalesnykų	29	4	
4	Poilsiavietė	Punios	37	1	*NKRP teritorija*

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
5	Poilsiavietė „Šerno guolis“	Sudvajų	23	7	
Transporto stovėjimo aikštelės					
1	Automobilių stovėjimo aikštelė	Dzirmiškių	733	44	
2	Automobilių stovėjimo aikštelė	Dzirmiškių	743	21	
3	Žaltės slėnio automobilių stovėjimo aikštelė	Punios	17	33	*NKRP teritorija*
4	Automobilių stovėjimo aikštelė	Punios	32	9	*NKRP teritorija*
5	Automobilių stovėjimo aikštelė	Punios	44	17	*NKRP teritorija*
6	Automobilių stovėjimo aikštelė	Punios	48	47	
Takai					
1	Vidzgirio mokomasis pažintinis pėsčiųjų takas	Dzirmiškių	341, 733	7; 18,38,40, 41,52-55, 58,62-64,67,68	Rekonstruojamas Gamtos fondo
2	Slidžių trasa	Dzirmiškių	754	10	
3	Takas „Girininkų ąžuolai“	Dzirmiškių	17	12	
4	Rekreacinis pėsčiųjų takas „Pasakų takas“	Punios	44	17,18,24, 30	Rekonstruoti, pratęsti 200 m *NKRP teritorija*
5	Takas „Kunigaikščių ąžuolų alėja“	Punios	32	19,22-24	*NKRP teritorija*
Kiti objektai					
1	Žvėrių voljerai	Punios	48	*34-37,50*	Plotas apie 5,6 ha *NKRP teritorija*

Pastaba: NKRP – Nemuno kilpų regioninis parkas

4. PROJEKTUOJAMA REKREACIJOS TERITORINĖ SISTEMA

Šiame projekte miško lankytojų bei keliautojų po miškus poilsiui kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių, turistinių takų bei informacinių ženklų sistema.

Ši sistema – tai tikslas, kurį įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį (10 metų), būtų pilniau išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Tokiu būdu, lankytojams būtų sudarytos patogesnės sąlygos pažinti Dzūkijos regioną ir jo miškus, jo gamtines ir kultūrines vertybes, urėdija geriausiai atliktų savo socialinę, auklėjamąją švietėjišką paskirtį, iš to gautų didžiausią visuomeninę naudą. Miškų urėdijos rekreacinė sistema geriau prisiderintų prie Dzūkijos regiono ir visos Lietuvos rekreacinės sistemos bei linijinių rekreacinių objektų tinklų.

Šis projektas remiasi jau esančia miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Esamos rekreacinės sistemos tobulinimui ir išvystymui yra projektuojami nauji įrenginiai bei priemonės. Kaip jau minėta, urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 24 rekreaciniai objektai (100 ha miško tenka 1,5 rekreaciniai objektai). Įrengus ***naujai suprojektuotus 9 rekreacinius*** (9 ir 12 lentelės) objektus jų skaičius padidėtų iki 32 ir ***1000 ha miškų žemės*** jų būtų ***beveik 2*** (čia neskaičiuojame rekreacinių objektų numatytų Vidzgirio botaninio draustinio tvarkymo plane). Taip pat numatyta rekonstruoti jau esamus 5 rekreacinius objektus (10 ir 13 lentelės). Be jau minėtų projektuojamų 9 rekreacinių objektų dar numatoma miškuose įrengti reguliuojančius poilsiautojų srautus kelių užkardus. Suprojektuot kelių užkardai pateikti 11 (suvestinė) ir 14 lentelėse. Viso ***suprojektuota 108 kelių užkardų vietos***.

Šiuolaikinėmis sąlygomis artimiausiais metais pagrindiniu tikslu laikytinas esamos rekreacinės sistemos išsaugojimas ir jos funkcionavimo užtikrinimas.

Išskirtinį dėmesį reikia skirti poilsio organizavimui intensyviausiai lankomuose miškuose.

Esant galimybėms pirmiausiai reikėtų:

- suremontuoti poilsiavietės „Muiželėnų rekreacinė zona“ įrangą,
- kraštovaizdžio formavimo kirtimais formuoti tiesiamų takų aplinką,
- sutvarkyti informacinius stendus prie girininkijų
- įrengti laiptus prie „Muiželėnų rekreacinės zonos“ poilsiavietės.

4.1 Projektuojami objektai

Miškų pritaikymas žmonių rekreaciniams poreikiams – tai pasirengimas naudoti miškus taip, kad jie galėtų priimti lankytojus be žalos miškų ekosistemoms, tenkinant visuomenės pažintinius bei poilsio gamtoje poreikius. Šių poreikių tenkinimui urėdijos miškuose buvo projektuojami nauji rekreaciniai objektai bei numatoma rekonstruoti jau esamus.

9 lentelė

Projektuojamų rekreacinių objektų suvestinė

Eil. Nr.	Girininkija	Informaciniai ženklai	Atokvėpio vietos	Poilsia-vietės	Automobilių stovėjimo aikštelės	Takai	Kiti objektai	Viso
1	Dušnionių	1	2	-	1	-	-	**4**
2	Dzirmiškių	-	-	-	-	2	1	**3**
3	Kalesnykų	-	-	1	-	-	-	**1**
4	Punios	-	-	-	-	-	-	-
5	Sudvajų	(1)	1	-	-	-	-	**1 (1)**
	Iš viso:	**1 (1)**	**3**	**1**	**1**	**2**	**1**	**9 (1)**

Pastaba: (…) - objektas yra ne valstybinės reikšmės miškuose

Kaip matome iš 9 lentelės daugiausiai rekreacinių objektų projektuojama Dušnionių girininkijoje – 4 vnt. Nieko naujo nenumatoma įrengti Punios girininkijoje.

Rekonstruoti numatoma 5 objektai (10 lentelė) – iš jų 2 Punios girininkijoje. Nieko nenumatoma rekonstruoti Sudvajų girininkijoje.

Kelių užkardų vietos parinktos girininkijų darbuotojų ir suderintos su miškų urėdijos vadovybe. Kelių užkardų vietose gali būti pastatyti automobilių eismą ribojantys ženklai arba pakeliami ar stacionarųs kelių užtvarai. Daugiausiai kelių užkardų (11 lentelė) numatyta Dzirmiškių (56 vnt.) ir Punios (25 vnt) girininkijose. Kelių užkardų vietos turi būti suderintos su Kelių policija, VĮ " Alytaus regiono keliai" bei su žemės savininkais (jei privačioje žemėje). Viso fiksuota **115 kelių užkardų vietų**. Kelių užkardų vietos grafiškai pavaizduotos 5 priede.

Alytaus miesto savivaldybės numatyti ir pradėti tiesti dviratininkų – pėsčiųjų takai 725 kvartale prie Tuberkuliozės sanatorijos ir 726, 727 bei 729 kvartaluose aplink ežeriuką Didžioji Dailidė pagal GIS duomenis pateiktus Alytaus miesto savivaldybės (projektas 2011m) administracijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus. Duomenys apie suprojektuotus

ir pradėtus tiesti takus Vidzgirio draustinyje gauti iš „TAEM architektai“. Grafiškai šie takai pavaizduoti 5 priede. Duomenys apie projektuojamus rekreacinius objektus Vidzgirio botaniniame draustinyje pateikiame 3 priede.

10 lentelė

Rekonstruojamų rekreacinių objektų suvestinė

Eil. Nr.	Girininkija	Informaciniai ženklai	Takai	Viso
1	Dušnionių	1	-	**1**
2	Dzirmiškių	1	-	**1**
3	Kalesnykų	1	-	**1**
4	Punios	1	1	**2**
5	Sudvajų	-	-	-
	Iš viso:	**4**	**1**	**5**

11 lentelė

Projektuojamų kelių užkardų suvestinė

Eil. Nr.	Girininkija	Kelių uždarymo vietų skaičius, vnt.	
		Viso	Tame tarpe ne valstybinės reikšmės miškuose
1	Dušnionių	20	**-**
2	Dzirmiškių	56	**2**
3	Kalesnykų	-	**-**
4	Punios	25	**-**
5	Sudvajų	14	**7**
	Iš viso	**115**	**9**

12 lentelė

Projektuojami rekreacijos objektai

(Kursyviniu šriftu pažymėti objektai ne valstybinės reikšmės miškų žemėje)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
Dušnionių girininkija				
1	Informacinis stendas	37	38	Buvusio paminklinio akmens vietoje įrengti informacinį stendą, dekoratyvinę skulptūrą, renovuoti laiptelius
2	Atokvėpio vieta	40	13	Įrengti stalą 2 suolus
3	Automobilių stovėjimo aikštelę	702	2	Bendradarbiaujant su seniūnija esamos aikštelės pagrindu įrengti keliems lengviesiems automobiliams stovėti aikštelę
4	Varčios kryžkelės atokvėpio vieta	724	22	Įrengti stalą 2 suolus bei informacinį stendą su miško masyvo schema
Dzirmiškių girininkija				
1	Dviračių takas	725		Alytaus miesto savivaldybės. Tik atskirti tako fragmentai yra urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų teritorijoje
2	Dviračių takas	145,726-729,743		Alytaus miesto savivaldybės. Tik atskiri tako fragmentai yra urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų teritorijoje
3	Laiptai	743	23,24	Įrengti laiptus užlipimui ant pėsčiųjų tilto iš Muiželėnų poilsiavietės
Kalesnykų girininkija				
1	Poilsiavietė	8	4	Įrengti laužavietę bei miško baldus iš medžio ir akmenų
Sudvajų girininkija				
1	*Informacinis stendas*	*7*	*15*	*Įrengti informacinį stendą su girininkijos schema*
2	Atokvėpio vietą	39	29	Ant kalvelės viršaus aikštelėje įrengti miško baldų komplektą iš kaladžių

13 lentelė

Rekonstruojami rekreacijos objektai

(Kursyviniu šriftu pažymėtas objektas nevalstybinės reikšmės miškų žemėje)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
Dušnionių girininkija				
1	Informacinis stendas	34	6	Girininkijos schema. ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
Dzirmiškių girininkija				
1	Informacinis stendas	17	12	Girininkijos schema. ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
Kalesnykų girininkija				
1	*Informacinis stendas*	*21*	*1*	*Girininkijos schema prie g-jos administracinio pastato* ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
Punios girininkija				
1	*Informacinis stendas*	*48*	*48*	*Girininkijos schema ant g-jos administracinio pastato sienos* ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
2	Rekreacinis pėsčiųjų takas „Pasakų takas“	44	17	Taką pratęsti apie 200 m iki automobilių stovėjimo aikštelės

14 lentelė

Projektuojami kelių užkardai

(Kursyviniu šriftu pažymėti kelių užkardai ne valstybinės reikšmės miškų žemėje)

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
1	Dušnionių	7	3	
2	Dušnionių	8	6	
3	Dušnionių	11	20	
4	Dušnionių	22	32	
5	Dušnionių	26	4	
6	Dušnionių	28	1	
7	Dušnionių	29	22	
8	Dušnionių	37	20	
9	Dušnionių	701	1	Užtvaras
10	Dušnionių	701	9	
11	Dušnionių	701	23	Užtvaras
12	Dušnionių	703	2/5	Užtvaras
13	Dušnionių	709	6	
14	Dušnionių	720	2	
15	Dušnionių	725	18	
16	Dušnionių	741	22	Užtvaras
17	Dušnionių	741	16	Užtvaras
18	Dušnionių	747	11	
19	Dušnionių	747	19	
20	Dušnionių	766	11	Užtvaras
21	Dzirmiškių	1	1	
22	Dzirmiškių	1	1	

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
23	Dzirmiškių	1	1/3	Užtvaras
24	Dzirmiškių	1	4	Užtvaras
25	Dzirmiškių	2	9	Užtvaras
26	Dzirmiškių	2	9	
27	Dzirmiškių	5	3	
28	Dzirmiškių	5	6	
29	Dzirmiškių	5	6	
30	Dzirmiškių	24	3	
31	Dzirmiškių	26	10	
32	Dzirmiškių	28	6	
33	Dzirmiškių	30	13	
34	Dzirmiškių	30	13	Užtvaras
35	Dzirmiškių	39	18	
36	Dzirmiškių	39	18	
37	Dzirmiškių	39	24	
38	Dzirmiškių	41	14	
39	*Dzirmiškių*	*368*	*Prie 1*	
40	*Dzirmiškių*	*368*	*14*	
41	Dzirmiškių	715	29	
42	Dzirmiškių	716	9	
43	Dzirmiškių	717	21	
44	Dzirmiškių	717	32	
45	Dzirmiškių	717	32	
46	Dzirmiškių	717	38	
47	Dzirmiškių	717	44	

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
48	Dzirmiškių	718	2	
49	Dzirmiškių	719	1	
50	Dzirmiškių	719	1	
51	Dzirmiškių	719	5	
52	Dzirmiškių	719	5	
53	Dzirmiškių	720	7	Užtvaras
54	Dzirmiškių	721	1	
55	Dzirmiškių	721	3	
56	Dzirmiškių	721	6	
57	Dzirmiškių	721	26	Užtvaras
58	Dzirmiškių	722	1	
59	Dzirmiškių	742	3	
60	Dzirmiškių	724	33	
61	Dzirmiškių	727	8	
62	Dzirmiškių	727	9	
63	Dzirmiškių	729	20	
64	Dzirmiškių	729	22	
65	Dzirmiškių	729	1	
66	Dzirmiškių	729	8	Užtvaras
67	Dzirmiškių	731	14	
68	Dzirmiškių	732	3	
69	Dzirmiškių	732	10	
70	Dzirmiškių	733	14	
71	Dzirmiškių	733	18	Užtvaras
72	Dzirmiškių	735	3	

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
73	Dzirmiškių	736	1	
74	Dzirmiškių	739	6	
75	Dzirmiškių	742	27	
76	Dzirmiškių	*746*	*Prie 29*	
77	Punios	3	10	
78	Punios	8	5	
79	Punios	8	12	
80	Punios	8	18	
81	Punios	15	12	
82	Punios	15	22	
83	Punios	17	34	
84	Punios	17/25	29/20	Užtvaras
85	Punios	22	8	
86	Punios	23	1	
87	Punios	23	5	
88	Punios	24	21	
89	Punios	24	31	
90	Punios	24	31	
91	Punios	25	19	
92	Punios	31	3	
93	Punios	32	6	
94	Punios	32	19	
95	Punios	32	20	
96	Punios	37	1	
97	Punios	37	1	

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pastabos
98	Punios	44	3	
99	Punios	44	7	
100	Punios	44	10	
101	Punios	48	24/50	Užtvaras
102	*Sudvajų*	*7*	*Prie 15*	
103	Sudvajų	7	27	
104	Sudvajų	7	27	
105	*Sudvajų*	*7*	*33*	
106	*Sudvajų*	*7*	*35*	
107	*Sudvajų*	*11*	*7*	
108	*Sudvajų*	*12*	*1*	
109	*Sudvajų*	*17*	*20*	
110	*Sudvajų*	*22*	*18*	
111	Sudvajų	25	5	
112	Sudvajų	25	12	
113	Sudvajų	25	17	
114	Sudvajų	30	8	
115	Sudvajų	30	15	

Pastaba: Kursyviniu šriftu pažymėti užkardai ne valstybinės reikšmės miškų žemėje

4.2. Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbams veikiausiai reikėtų priskirti ir neapaugusių mišku plotų (laukymių, aikščių, poilsiaviečių) naudojamų rekreaciniais tikslais saugojimą nuo apaugimo sumedėjusia augalija bei jų kasmetinį vieną ar kelis kartus per sezoną šienavimą, rekreacinių

želdinių įveisimą, trako ir pomiškio retinimą medynuose, kuriuose negalimi kraštovaizdžio formavimo kirtimai pagal galiojančias miško kirtimo taisykles.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai

Kraštovaizdžio formavimo kirtimais siekiama sukurti visų pirma patrauklius rekreaciniu požiūriu vietovaizdžius, o taip pat padidinti vandenų ir dirvų apsaugines, sanitarines higienines ir kitas naudingas miško funkcijas. Jie yra priskiriami specialiesiems kirtimams.

Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais medžiai ir (ar) krūmai kertami prie miškuose esančių lankomų ir (ar) saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų, turizmo trasų, pažintinių ir rekreacinių takų, kitų poilsiui skirtų objektų, rekreacinėse zonose, siekiant tikslingai formuoti miškingą kraštovaizdį, vizualiai išryškinti estetiniu, gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingą kraštovaizdį, jo elementus, sudaryti galimybes apžvelgti vaizdingas erdves ar objektus arba siekiant formuoti miško erdvinę struktūrą ir medžių rūšių sudėtį taip, kad ji kiek galima labiau atitiktų vietovės, kurioje vykdomas šis miško kirtimas, apsaugines ir (ar) rekreacines funkcijas.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai vykdomi visų miškų grupių ir kategorijų miškuose, išskyrus rezervatinius miškus.

Dažniausiai vykdomi kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimai.

Daugiausiai projektavome kompleksinius kraštovaizdžio formavimo kirtimus.

Kirtimų intensyvumas gali būti labai įvairus: nuo didelio – visiško sumedėjusios augalijos iškirtimo (iki 0,1 ha ploto aikštelėse), iki nedidelio intensyvumo – nugenint apatines medžių šakas, valant pomiškį bei traką. Projektuojant kiekvienu atveju intensyvumas buvo nustatomas vietoje, įvertinant ne likvidinį, o bendrą iškertamą tūrį.

Žymiausią kraštovaizdžio formavimo kirtimų dalį sudarytų didelio skalsumo, uždaro kraštovaizdžio tipo medynų retinimas, paverčiant juos gerai apžvelgiamu ir praeinamu mišku. Sengirių dekoratyvumą padidintų saikingi rinktiniai kirtimai, įvairiaardžių ar mišrių eglynų – atsiliekančių augime eglių atranka. Šiais kirtimais reikėtų atidengti įdomesnius senojo miško medžius ir reginių perspektyvą, paįvairinti pakelės medynų monotoniją, atveriant šviesias laukymes, trako paslėptus medynus. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai integruoja visas kitas kirtimų sistemas (ugdymo, sanitarinius ir atkuriamuosius – rekonstrukcinius). Jie turėtų vyrauti rekreacinės paskirties miškuose Dzirmiškių girininkijoje, o taip pat ir ūkinių bei apsauginių miškų sklypuose intensyviai naudojamuose rekreacijai.

Šiame projekte projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus numatėme jų maksimalų intensyvumą, nurodėme jų konkrečius siekiamus tikslus – tai supaprastina jų įgyvendinimą. Prieš

kraštovaizdžio formavimo kirtimus sanitariniais kirtimais iškertamas tūris neįtrauktas į kraštovaizdžio formavimo kirtimų iškertamo maksimalaus tūrio apimtis. Nelikvidinių žabų tūris derlingose augavietėse skaitome, kad vidutiniškai bus iškertamas apie 10 m^3 iš 1 ha. Atlikus trako ir pomiškio kirtimo etapą vėliau kas antri metai turi būti kartojamas trako valymas siekiant neleisti trakui ir nepageidaujamam pomiškiui įsigalėti vėl. Nederlingose pušynų augavietėse tai gali reikėti pakartoti tik 1 – 2 kartus per vykmetį, o labai derlingose gali reikėti šalinti atžalas netgi kasmet. Daugeliu atvejų projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus žiniaraštyje nurodomas visas sklypo plotas, o praktiškai bus kertama tik dalyje sklypo siekiant nurodytų tikslų. Tas pat liečia ir pomiškio ar trako kirtimą – prie kelių, takų ar vietose, kur reikia atidengti norimą objektą, reikia kirsti intensyviau ar net ir plynai, o sklypo gilumoje gal būt retinti tik šiek tiek arba ir visai nekirsti.

Vykdyti šiuos kirtimus reikėtų etapais ir vykdyti nuolatos. Pradėti reikėtų nuo menkaverčio trako ir pomiškio iškirtimo, vėliau kirsti ir nepageidaujamus medžius formuojant estetiniu požiūriu priimtinas, patogias poilsiui erdves ir perspektyvas. Medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais pradžioje reikėtų atlikti palaipsniui, maždaug per 3 metus, o vėliau jį reikėtų tęsti kartojant kas 2 metai, pašalinant tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys sausuoliai, vėjavartos, vėjalaužos bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai bei kiti tapę nepageidaujami medžiai. Kai kurias esančias natūralias ar suformuotas atviras laukymes intensyviai lankomose vietose reikėtų 2 – 3 kartus per metus nušienauti. Kirstinus medžius turėtų atrinkti specialistai vegetacijos periodo metu esant medžiams su lapais, o kirsti – ne poilsio sezono metu. ***Kirtimo liekanas reikia pašalinti.***

Trakas bei pomiškis retinamas dažniausiai ne ištisai. Palei kelius ir takus trakas bei spygliuočių pomiškis dažniausiai kertamas mozaikiškai, formuojamos vaizdingos grupės. Jaunuose, ypač spygliuočių, medynuose genimos apatinės šakos.

Pakelių tvarkymo kirtimai tai specifinė kraštovaizdžio formavimo kirtimų rūšis. Šiais kirtimais siekiama pakelėms suteikti kuo estetiškesnį vaizdą, sumažinti kraštovaizdžio monotoniškumą ir pagerinti apžvelgiamumą nes prie kelių ir takų dažniausiai vyrauja uždari giliau nepražvelgiami kraštovaizdžiai. Čia dažnai vyrauja suvešėjęs trakas ir gausus II–as ardas. Kirtimais gali būti apimama iki 40 – 50% pakelių siekiant suformuoti besikeičiančią uždarų ir atvirų vietų mozaiką. Kirtimo metu iškertamas ir pašalinamas trakas bei menkavertis nepageidaujamas pomiškis. Kertama menkaverčių rūšių bei nustelbti medžiai, atidengiami vaizdingesni medžiai. Kertamos ir paliekamos nekirstos trako grupės bei medžiai nustatomi prieš kirtimą. Pakelių tvarkymo kirtimų apimamų juostų plotis gali svyruoti nuo 5 iki 50 m. Juostos turėtų vingiuoti ir būti nevienodo pločio. Šie kirtimai derlingesnėse augavietėse turėtų būti kartojami kas 2 – 3 metai.

Į pakelių tvarkymą turėtų įeiti ir pakelių kasmetinis šienavimas. Projektuojant pakelių tvarkymą lentelėje nurodėme tik apytikrį orientacinį pakelių juostų plotį. Dzirmiškių girininkijoje projektuojant kraštovaizdžio formavimo kirtimus 741-744 kvartaluose pagal panemune einantį miško kelią kartu siekėme atverti vaizdą į Nemuną žvelgiant nuo kelio. Šis kelias net ir dabar yra mėgstamas dviratininkų. Pakelių tvarkymo kirtimų tikslams yra labai artimi kraštovaizdžio formavimo kirtimų prie dviračių takų tikslai.

Griovių trasų valymas čia neaptariamas. Kraštovaizdžio formavimo kirtimus projektavome ir tuose sklypuose, kur jie jau buvo pradėti vykdyti praeitame vykmetyje, o šiame – reikia tęsti pradėtą darbą. Į „Kraštovaizdžio formavimo priemonių sąrašą“ įtraukėme tiek sklypus, kuriuose projektuojami kraštovaizdžio formavimo kirtimai, tiek ir naudojamus rekreaciniams tikslams sklypus, kuriuose reikalingas tik trako kirtimas bei kuriuose reikalingas kasmetinis tik šienavimas (16 lentelė).

Alytaus miškų urėdijoje gražus pavyzdys jau atliekamo kraštovaizdžio tvarkymo yra prie „Kunigaikščių ąžuolų alėjos“ Punios girininkijoje (32 kv.), Alytaus piliakalnio tvarkymas Dzirmiškių girininkijoje (743 kv.).

Didžioji dalis kraštovaizdžio formavimo kirtimų suprojektuota Dzirmiškių girininkijoje priemiestiniuose miškuose prie rekreacinių objektų bei kultūros paveldo objektų teritorijose, o taip pat Punios girininkijoje prie rekreacinių objektų.

Kaip matome iš 15 ir 16 lentelių kraštovaizdžio tvarkymo priemonėmis numatoma apimti 87 **ha** miškų plotą. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimų tame tarpe suprojektuota 67 ha.** Vykmečio bėgyje numatoma iškirsti kraštovaizdžio formavimo kirtimais iki **1,6 tūkst. m³** medienos. **Šienauti projektuojama 18 ha plotas.** Dar beveik 2 ha plote numatyta trako šalinimas mažo skalsumo medynuose.

Vidutinis iškertamas tūris *23,9 m³ /ha.*

Iš minėtų lentelių matome, kad daugiausiai kraštovaizdžio formavimo kirtimų suprojektuota *Dzirmiškių (52 ha) bei Punios (8 ha)* girininkijose. Mažiausiai – Dušnionių (0,2 ha) girininkijoje.

Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje suprojektuota kraštovaizdžio tvarkymo priemonės ***7,9 ha plote*** iškertant iki ***47 m³ medienos,*** tame tarpe ***5,0 ha kraštovaizdžio formavimo kirtimai bei 2,9 ha atvirų erdvių šienavimas*** (16 lentelė).

Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymu bei kitais kultūros paveldo

apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Vykdant kraštovaizdžio formavimo priemones bei kitus ūkinius darbus, juos derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus teritoriniu padaliniu.

15 lentelė

Kraštovaizdžio tvarkymo priemonių suvestinė

0	Girininkija	KFK		Šienavimas, ha	Kiti KT darbai		Viso	
		ha	m³		ha	m³	ha	m³
1	Dušnionių	0,2	9	0	0	0	**0,2**	**9**
2	Dzirmiškių	51,5	1245	14,3	2,1	9	**67,9**	**1254**
3	Kalesnykų	2,2	54	1,3	0	0	**3,5**	**54**
4	Punios	7,8	47	2,9	0	0	**10,7**	**47**
5	Sudvajų	4,9	240	0	0	0	**4,9**	**240**
	Iš viso	**66,6**	**1595**	**18,5**	**2,1**	**9**	**87,2**	**1604**

19 pav. Žaltės slėnio išsaugojimui Punios girininkijoje 17 kv. reikalingas kasmetinis šienavimas

16 lentelė

Kraštovaizdžio formavimo priemonės

(* - pažymėti sklypai nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje)

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
Dušnionių girininkija												
33	18	3,8	0,2	3E 1E 2Ą 2B 2D J Trakas: Lz, Šm, Sm, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	80 60 80 75 75 75	0,7	Ndp	Formuoti estetiškai patrauklų pakelės medyną. Šalinti nepageidaujamą pomiškį, retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius ir kempinėtas D.	12	43	9	360
		Iš viso	**0,2**								**9**	
		KFK	**0,2**								**9**	
		šienavimas	**0**								**0**	
		Kiti KT	**0**								**0**	

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
		darbai										
Dzirmiškių girininkija												
17	12	1,5	1,5	4Ą 1Ą 2L 1P 1D 1B Trakas: Lz, Iv, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, amžius nevienodas	40 60 40 60 40 40	0,7	Ndp	Formuoti estetiškai patrauklų medyną. Retinti traką ir pomiškį. Atidengti apžvelgimui „Girininkų ąžuolus“. Kirsti nustelbtus, atsilikusius augime medžius.	15	25	38	170
46	14	1,4	1,4	5J 2B 2E 1Ą Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja.	10 10 10 10	0,7	Ldp	Formuoti peržvelgiamą medyną piliakalnio teritorijoje iškertant nustelbtus medelius. Iškirsti visas egles. Šalinti traką	30	12	17	40
46	15	1,1	0,8	6B 2E 1J 1E Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	85 70 70 50	0,7	Nds	Formuoti peržvelgiamą medyną piliakalnio teritorijoje iškertant nustelbtus medžius bei kertant egles . Šalinti traką.	25	57	46	230
46	16	0,5	0,5	Kitos žemės			Ncp	Tęsti KFK siekiant išlaikyti apžvelgiamą	0	0	0	0

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Piliakalnis.				piliakalnį. Kasmet šienauti				
725	4	0,9	0,1	8J 1Ą 1P Trakas: Iv, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja	65 85 105	0,7	Šdp	Formuoti perregimą gilyn į mišką tako aplinkos medyną. Abipus tako iki po 10 m pločio juostose netolygiai retinti traką. Kirsti nustelbtus bei atsilikusius augime medžius.	10	33	3	330
725	6	5,4	1,9	9P 1P Trakas: Am, Šm, Sm, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	105 140	0,8	Ncl	Formuoti perregimą gilyn į mišką tako aplinkos medyną. Abipus tako iki po 20 m pločio juostose netolygiai retinti traką. Kirsti nustelbtus bei atsilikusius augime medžius. Panemunėje neleisti užželti jau esantiems „langams“ į Nemuno pusę, o į miško pusę retinti traką iki 10 m pločio juostoje. Po 1 m į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti. Taip pat šienauti ir kapinaites.	5	33	3	460
725	7	1,4	0,5	8P 2P Trakas: Iv, Lz, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	140 110	0,8	Ncl	Formuoti perregimą gilyn į mišką tako aplinkos medyną. Abipus tako iki po 20 m pločio juostose netolygiai retinti traką. Kirsti nustelbtus bei atsilikusius augime medžius. Po 1 m į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti. Taip pat šienauti ir kapinaites.	5	23	44	460
725	8	8,5	3,5	10P Trakas: Iv, Šm, Lz, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. KMB	150	0,6	Ncl	Iki 50 m juostoje pagal taką netolygiai retinti traką formuojant vaizdingas jo grupes. Atidengti apžvelgimui senas vaizdingas P. Stambią negyvą medieną	0	0	0	350

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
								nešalinti.				
725	9	2,0	0,3	Miško aikštė			Lcp	Iki 50 m juostoje pagal taką netolygiai retinti taką.	0	0	0	0
725	10	4,0	0,6	10P Trakas: Šm, Am, Lz, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. Pilkapiai	130	0,7	Ncl	Iki 50 m juostoje pagal taką netolygiai retinti taką formuojant vaizdingas jo grupes. Atidengti apžvelgimui senas vaizdingas P. Kirsti nustelbtas P.	5	19	12	390
725	11	10,7	0,8	8P 2P K Trakas: Am, Lz, Šm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	110 150 40	0,8	Ncl	Iki 10 m pločio juostoje į miško pusę ir iki upės į Nemuno pusę formuoti ažūrišką, estetiškai patrauklų tako aplinkos medyną. Retinti taką, kirsti nustelbtus medžius. Ties atokvėpio vieta iki 100 m atkarpoje retinti paupio taką ir baltaksnius siekiant ažūriškai atverti vaizdą į Nemuną. Genėti paliekamų medžių kliudančias šakas. Po 1 m į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti.	5	22	18	440
725	16	7,7	0,9	8P 2P Ą 10K Ą Trakas: Am, Lz, Sm, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. Kertinė miško buveinė Nr 602605.	150 100 100 40 40	0,7 0,1	Ncl	Iki 10 m pločio juostoje į miško pusę ir iki upės į Nemuno pusę formuoti ažūrišką, estetiškai patrauklų tako aplinkos medyną. Retinti taką, Ties atokvėpio vieta iki 20 m atkarpoje formuoti „langą“ retinant paupio taką ir lapuočius siekiant ažūriškai atverti vaizdą į Nemušinėti paliekamų medžių kliudančias šakas. Po 1 m į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti.	5	20	18	400
725	21	0,8	0,1	10P	150	0,7	Nbl	Po 5 m į abi tako puses retinti taką. Po 1 m	0	0	0	290

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Trakas: Am, retas. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. Kertinė miško buveinė Nr 602605.				į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti.				
725	31	0,3	0,3	10P Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	150	0,7	Nbl	Šalinti traką, kirsti nustelbtus medžius. Po 1 m į abi tako puses 3-4 kartus per sezoną šienauti.	5	14	4	290
725	32	4,9	0,5	8P 2P K	110 150 40	0,8	Ncl	Iki 15 m pločio juostoje pagal dviračių taką formuoti peržvelgiamą. Estetiškai patrauklų medyną. Atidengti apžvelgimui senas vaizdingas P. Kirsti nustelbtus medžius.	7	31	15	440
725	33	1,2	1,2	8J 2P Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. Trakas: Lz, Šm, Am, tankus	55 110	0,7	Ldp	Formuoti estetiškai patrauklų medyną netolygiai atveriant vaizdą į Nemuną. Netolygiai retinti traką. Netolygiai retinti J.	20	58	70	290
726	4	1,4	0,4	10Bt Bl Skalsumas nevienodas	10 10	0,6	Ncl	Formuoti netolygios struktūros estetiškai patrauklų medyną	15	7	3	50
726	7	0,2	0,2	Miško aikštė			Ncl	Neleisti ištisai užželti	0	0	0	0
726	13	5,2	2,4	6P 2E 2Ą 7E 1Sb 2Ą	130 100 130 45 45 45	0,6 0,2	Ncl	Formuoti estetiškai patrauklų medyną netolygiai peržvelgiamą gilyn į mišką Iki 50 m juostoje . Netolygiai retinti traką bei II -ą ardą kertant E bei nustelbtus lapuočius. Atidengti apžvelgimui vaizdingus senus medžius.	7	28	67	400

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				L Trakas: Lz, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	45							
726	15	2,2	2,2	Miško aikštė			Ncl	Neleisti ištisai užželti	0	0	0	0
726	16	0,7	0,7	9P 1Ą Pomiškis: 10Ą (15), 4m, 500/ha. Trakas: Lz, Šm, Sm, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	130 80	0,5	Ncl	Formuoti ažūrišką vaizdingą medyną. Kirsti nustelbtus medžius. Netolygiai retinti traką. Kirsti nustelbtus pomiškio Ą, iš gyvybingų formuoti II-ą ardą.	5	13	9	260
726	17	0,5	0,5	Miško aikštė			Lcl	Neleisti ištisai užželti	0	0	0	0
726	18	1,2	0,5	9Ą 1P Sb Trakas: Lz, Sm, tankus. Skalsumas nevienodas, medyno rūšinė sudėtis grupinė, amžius nevienodas.	140 100 45	0,3	Ncp	Formuoti ažūrišką vaizdingą paežerės medyną iki 50 m juostoje. Retinti traką netolygiai.	0	0	0	140
727	13	1,3	0,6	5P 3Ą 2Ą E L Trakas: Lz, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	120 120 85 75 75	0,6	Ncp	Iki 50m paežerės juostoje retinti traką siekiant atidengti apžvelgimui nuo tako vaizdingus Ą. Pavienius Lz bei K išsaugoti. Kirsti nustelbtus medžius bei E trukdančias ąžuolams	7	23	14	330
727	15	2,8	0,2	7Ą	160	0,3	Ncl	Iki 30 m paežerės juostoje formuoti	5	8	2	150

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				1P 2L Polajiniai želdiniai 10E Trakas: Lz, Šm, tankus.	120 85 8	 0,4		vaizdingą paežerės medyną. Retinti traką bei eglaites siekiant atidengti apžvelgimui vaizdingus ąžuolus.				
727	20	4,4	0,7	4E 1P 4Ą 1E L Trakas: Lz, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	120 120 160 75 75	0,7	Ncl	Iki 30 m paežerės juostoje formuoti vaizdingą paežerės medyną. Atidengti apžvelgimui vaizdingus ąžuolus. Kirsti nustelbtus medžius bei egles lendančias į ąžuolų lajas.	10	40	28	400
729	1	1,8	1,0	7P 3E Ą B Trakas: Lz, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	110 110 90 90	0,5	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į šlaito pusę medyną. Atidengti apžvelgimui vaizdingus ąžuolus. Kirsti nustelbtus medžius bei egles lendančias į ąžuolų lajas. Netolygiai retinti traką, senus Lz išsaugoti. Kirsti nustelbtus ir sausus medžius	5	14	13	280
729	3	0,3	0,1	8P 2Ą E Trakas: Lz, Šm, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	90 90 90	0,7	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į miško pusę medyną. Retinti traką. Atidengti apžvelgimui vaizdingus medžius. Kirsti nustelbtus medžius	7	26	3	370
729	4	0,4	0,4	9E 1P Ą Trakas: Lz, tankus. Skalsumas	85 100 85	0,7	Ncl	Formuoti ažūrišką medyną. Retinti traką. Pavienius K ir Šm išsaugoti. Kirsti nustelbtus medžius	5	20	8	390

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				nevienodas, amžius nevienodas								
729	5	2,4	0,1	7P 2E 1Ą Pomiškis: 6E3K1Ą (10), 1,5m,500/ha. Trakas: Lz, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas, pomiškis išsidėstęs grupėmis.	100 85 85	0,8	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į šlaito pusę medyną. Netolygiai retinti pomiškį ir taką	10	44	4	440
729	7	2,9	0,4	4Ą 3E 1P 2Ą D B 10E Trakas: Lz, Šm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	100 100 100 70 70 70 65	0,7 0,1	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į šlaito pusę medyną. Atidengti apžvelgimui vaizdingus Ą,L Netolygiai retinti taką ir E II-ą ardą. Kirsti E iš ąžuolų lajų. Pav. senus Lz išsaugoti.	10	34	14	345
729	8	2,0	0,8	6P 4Ą Pomiškis: 6Sb3K1L (10), 5m, 1000/ha. Trakas: Šm, Lz, vidutinio tankumo. Pomiškis išsidėstęs grupėmis, skalsumas nevienodas	90 90	0,6	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į miško pusę medyną. Retinti taką. Iš pomiškio formuoti K grupes. Pietinėje sklypo dalyje formuoti peržvelgiamą, estetiškai patrauklų medyną prie kapinių. Kirsti nustelbtus medžius	5	15	9	300
729	9	0,8	0,8	9P 1B E	100 60 100	0,7	Ncl	Formuoti ažūrišką estetišką tako į kapines aplinkos medyną. Retinti taką. Kirsti nustelbtus I – o ir II-o ardo medžius.	7	26	21	370

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Ą 6L 1K 3Sb Trakas: Lz, Šm, vidutinio tankumo. Amžius nevienodas, skalsumas nevienodas.	90 40 40 40	0,1		Atidengti apžvelgimui vaizdingus medžius.				
729	10	1,8	1,8	10P E 7Sb 2L 1K Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	100 100 40 40 40	0,7 0,1	Ncl	Formuoti ažūrišką estetišką medyną, peržvelgiamą tiek nuo takų tiek ir iš kapinių pusės. Retinti II-ą ardą kertant nustelbtus medelius. Šalinti traką. Kirsti nustelbtas P. Atidengti apžvelgimui vaizdingus medžius.	7	35	64	405
729	14	0,3	0,3	4P 6B Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas	50 50	0,3	Ncl	Sezono metu 2-3 kartus šienauti	0	0	0	80
729	15	2,4	1,5	10P E 4K 3Ą 3Sb L Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	100 100 40 40 40 40	0,7 0,1	Ncl	Formuoti ažūrišką estetišką medyną, peržvelgiamą tiek nuo dviračių tako tiek ir iš kapinių pusės. Netolygiai retinti traką iš jo formuojant vaizdingas grupes. Retinti II-ą ardą kertant nustelbtus medelius. Atidengti apžvelgimui vaizdingas P.	7	27	40	385
729	18	2,6	1,1	10P E	110 110	0,7	Ncl	Iki 50 m juostoje formuoti ažūrišką estetiškai patrauklų medyną, peržvelgiamą	7	30	33	425

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				10K L Sb Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	40 40 40	0,1		nuo dviračių tako. Retinti taką. Retinti II-ą ardą kertant nustelbtus medžius. Atidengti apžvelgimui vaizdingas P.				
729	23	7,3	0,9	6P 3E 1Ą 10E K Trakas: Lz, Šm, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	110 110 110 60 60	0,7 0,1	Ncl	Iki 30 m juostoje pagal taką formuoti vaizdingą peržvelgiamą į šlaito pusę medyną. Atidengti apžvelgimui vaizdingas P Netolygiai retinti taką ir E II-ą ardą. Kirsti E iš ąžuolų lajų. Pav. senus Lz išsaugoti.Pav. K saugoti	10	45	41	450
729	24	0,1	0,1	10P	110	0,7	Nbl	Sezono metu 2-3 kartus šienauti.	0	0	0	390
729	25	0,1	0,1	10P Trakas: Lz, retas. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	100	0,7	Ncl	Kirsti nustelbtus medžius. Retinti taką	5	18	2	370
729	26	0,5	0,5	10P Trakas: Lz, vidutinio tankumo.	110	0,7	Ncl	Formuoti ažūrišką peržvelgiamą medyną. Retinti taką, paliekant pavienius stambius Lz krūmus. Kirsti nustelbtas P.	5	20	10	410
733	16	1,7	1,7	Miško laukymė (Tuminausko įveistas parkas)			Ncl	Neleisti apaugti menkaverčiais medžiais ir krūmais, kasmet 2 kartus nušienauti. Šalinti menkaverčius medžius ir krūmus	0	0	0	0
733	31	0,2	0,2	9E 1K	50 30	0,7	Ncl	Formuoti vaizdingą medyną	10	26	5	260

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Sb P Trakas: Št, Sm, retas. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	30 70							
733	67	1,6	1,6	6Sb 2K 2B L Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja. Kertinė miško buveinė Nr.602506	60 60 60 60	0,7	Ndp	Tęsti KFK. Praplėsti „langą“. Retinti traką	5	11	18	220
734	1	0,4	0,4	Kitos žemės Int.0,1 ha laukymė. Sodas. Tuminausko parkas				Neleisti apaugti menkaverčiais medžiais ir krūmais. Kasmet 2 kartus nušienauti	0	0	0	0
735	16	3,5	2,2	8P 1Ą 1Sb E L 8Sb 2L Trakas: Lz, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas	110 110 80 90 90 40 40	0,7 0,3	Ncl	Formuoti ažūrišką, estetiškai patrauklų medyną ledžiantį apžvelgti paveldo objektą. Retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius. Kirsti nustelbtus I-o ardo medžius. Retinti II-ą ardą	10	47	103	470
735	20	3,7	3,2	3E 2Sb 2Ą 2L	105 85 105 95	0,7	Ndp	Formuoti ažūrišką, estetiškai patrauklų medyną ledžiantį apžvelgti paveldo objektą. Retinti traką. Kirsti nustelbtus I-o ardo medžius. Vietomis retinti II-ą ardą	5	19	62	390

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				1K P 10Sb Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas, augavietė įvairuoja	95 105 35	0,1						
741	1	0,3	0,3	6E 3P 1Ą L B K 7Sb 2L 1K Pomiškis: 8K2L (5), 1m, 500/ha. Trakas: Št, Lz, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas.	75 100 100 60 60 60 30 30 30	0,6 0,1	Ncl	Formuoti peržvelgiamą nuo keliuko medyną. Retinti traką ir pomiškį. Kirsti nustelbtus medžius. Retinti II-ą ardą. Netolygiai artverti vaizdą į senus Ą esančius skl. 3 bei į Nemuną.	7	23	7	325
741	2	1,5	0,4	7E 2P 1Ą D J B L Pomiškis: 8K2L (5), 1m, 500/ha. Trakas: Lz, Št, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas. Kertinė miško buveinė Nr.612504	75 100 100 75 75 75 70	0,6	Ncl	Po 5 m į abi kelio puses retinti traką ir pomiškį	0	0	0	310

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
741	21	1,4	1,4	7P 3B L J D E Trakas: Lz, Št, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	65 65 60 60 60 65	0,7	Ncl	Formuoti ažūrišką medyną atveriant vaizdą tiek į Nemuną, tiek į ąžuolyną. Retinti traką ir pomiškį. Kirsti nustelbtus medžius	7	23	32	330
742	1	0,5	0,5	8B 2P Ą 10E Trakas: Št, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė	50 50 60 30	0,7 0,1	Nbl	Formuoti ažūrišką medyną atveriant vaizdą nuo kelio į Nemuną. Retinti traką ir pomiškį. Pakrantės lapuočius retinti netolygiai.	7	18	9	250
742	2	0,5	0,5	7B 3P D Ą Trakas: Št, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas	55 65 55 70	0,7	Lcp	Ažūriškai atverti vaizdą į Nemuną retinant traką ir pomiškį. Netolygiai retinti pakrantės lapuočius	7	18	9	250
742	3	0,3	0,3	7P 2E 1J B Trakas: Lz, Št, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė,	45 45 40 40	0,8	Nbl	Formuoti peržvelgiamą medyną. Retinti traką ir pomiškį. Kirsti nustelbtus medžius. E apatines šakas apgenėti. Kirsti nustelbtus medžius	10	27	8	270

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				skalsumas nevienodas								
742	13	0,6	0,6	10P B Trakas: Lz, Šm, Št, tankus. Skalsumas nevienodas	40 40	0,9	Ncl	Formuoti estetiškai patrauklų medyną. Netolygiai retinti traką ir pomiškį. Kirsti nustelbtus medžius, šalinti užšlamštinimą	10	34	20	340
742	14	1,5	1,5	8P 2B E Ą Sb L Trakas: Lz, Šm, Št, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas.	90 80 90 90 60 60	0,7	Ncl	Formuoti ažūrišką estetiškai patrauklų medyną. Retinti traką ir pomiškį siekiant atidengti apžvelgimui vaizdingas stambias tuopas ir P	7	27	41	390
742	20	3,4	0,3	6U 3J 1B E K P Ą Pomiškis: 8K2U (5), 1m, 1000/ha. Trakas: Št, Lz, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja. Kertinė miško buveinė Nr.612505.	80 80 80 90 80 80 110	0,5	Udp	Po 5 m į abi keliuko puses retinti traką ir pomiškį	0	0	0	180
742	25	0,8	0,4	9E	100	0,7	Šcp	Atverti vaizdą į Nemuną kertant traką ir	7	27	11	390

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				1P B U Ą Sb J Trakas: Lz, Št, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja.	100 80 80 80 80 80			pomiškį. Nuo keliuko į šlaito pusę retinti traką ir pomiškį iki 10 m juostoje. Kirsti nustelbtus medžius				
742	26	0,4	0,4	7B 2J 1P L E Pomiškis: 8K2L (10), 2m, 1000/ha. Trakas: Št, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja.	90 90 90 60 90	0,6	Ncp	Atverti vaizdą į Nemuną kertant traką ir pomiškį. Iš K pomiškio formuoti grupinį II-ą ardą. Pav. senus Lz krūmus išsaugoti. Kirsti nustelbtus medžius	7	15	6	220
742	27	1,1	0,2	6J 2U 2B E Pomiškis: 8K2L (10), 2m, 1000/ha. Trakas: Št, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja	65 65 65 90	0,5	Ščp	Iki 10 m juostoje pagal keliuką retinant traką ir pomiškį, formuoti peržvelgiamą medyną. Kirsti nustelbtus ir pavojingus medžius	7	17	3	250
742	29	1,1	1,1	5J	20	0,6	Ncp	Formuoti ažūrišką medyną peržvelgiamą	15	19	21	130

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				2B 2Bl 1P B Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Augavietė įvairuoja.	20 20 65 60			nuo kelio. Iš E pomiškio formuoti vaizdingas grupes. Retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius. Atidengti apžvelgimui vaizdingus Gl, P, E, B. Nuo kelio ažūriškai atidengti vaizdą į Nemuną				
742	32	3,1	0,2	4B 2J 2D 1E 1P Ą Trakas: Lz, Sm, Št, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas, augavietė įvairuoja	80 80 80 80 80 80	0,6	Šdp	Iki 15 m juostoje pagal kelią retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius.	10	22	4	220
742	35	0,7	0,3	4B 2J 2D 1E 1P	90 80 80 80 80	0,6	Šdp	Iki 20 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti nustelbtus medžius siekiant atverti apžvelgimui kelio pylimo šlaitą	10	22	7	220
743	15	1,6	1,2	Miško laukymė			Ncl	PR galą prie piliakalnio 2-3 kartus per sezoną šienauti. Retinti paupio krūmus	0	0	0	0
743	16	0,7	0,7	Miško laukymė Piliakalnis. Alytaus				2-3 kartus per sezoną šienauti	0	0	0	0
743	17	3,8	0,5	4Bt 3B	50 50	0,6	Šcp	Vakariniame sklypo gale, piliakalnio teritorijoje, formuoti peržvelgiamą medyną.	10	23	12	230

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				1L 1D 1Sb P J Trakas: Št, Lz, Šm, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja.	50 50 50 50 50			Retinti taką. Kirsti nustelbtus ir trukdančius matomumui medžius.				
743	18	2,1	0,2	9Ą 1B D Medyno rūšinė sudėtis grupinė.	9 5 5	0,8	Ncs	Iki 15 m juostoje pagal asfaltuotą taką retinti taką formuojant peržvelgiamą medyną.	0	0	0	5
743	19	1,2	0,3	10P B D Pomiškis: 10K (15), 7m, 500/ha. Trakas: Lz, Šm, Št, tankus. Skalsumas nevienodas.	50 50 50	0,9	Ncp	Iki 15 m juostoje pagal asfaltuotą taką formuoti peržvelgiamą gilyn į mišką medyną. Retinti taką ir pomiškį, iš K formuojant II-ą ardą. Kirsti nustelbtus bei trukdančius judėti taku medžius	10	34	10	340
743	20	1,0	1,0	6B 2D 2P Ą E Bl Gl Trakas: Lz, Št, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas	50 50 50 50 50 50 50	0,7	Šcs	Retinant taką bei kertant nustelbtus bei trukdančius medžius, atidengti apžvelgimui graužą.	10	23	23	230
743	21	2,9	2,9	Miško laukymė			Šcl	Piliakalnio teritoriją šienauti 2-3 kartus per	30	1	2	2

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Pavieniai medžiai 10Ą	 80			sezoną. Kirsti trukdančius apžvelgti piliakalnį medžius.				
743	23	1,0	0,4	8J 1D 1B Trakas: Št, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė	65 65 65	0,7	Šcl	Retinti traką, kirst uosialapius klevus bei nustelbtus medžius. Senus Lz krūmus išsaugoti. Aikšteles prie skulptūrų 2-3 kartus per sezoną šienauti. Sklypo P dalyje formuoti „langą“ siekiant atverti vaizdą į geležinkelio pylimą žvelgiant nuo keliuko bei iš Nemuno pusės.	10	33	13	330
743	24	0,6	0,6	5D 2Ą 1P 1J 1Bt Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja. 2 intarpai po 0,1 ha laukymės	35 35 50 35 35	0,4	Šcp	Atidengti apžvelgimui pylimo šlaitus formuojant ažūrišką medyną peržvelgiamą nuo pylimo viršaus. Retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius. Pietinėje sklypo dalyje laukymėje šalinti sumedėjusią augaliją siekiant atverti apžvelgimui geležinkelio pylimą apžvelgimui nuo keliuko bei iš upės pusės.	5	4	3	90
743	25	0,6	0,6	8L 1B 1D Int.0,1 ha laukymė	40 40 40	0,8	Ncp	Formuoti ažūrišką medyną, Laukymę kasmet 1-2 kartus nušienauti. P sklypo dalyje prie tilto formuoti “langą“ siekiant atverti apžvelgimui geležinkelio pylimą žvelgiant iš poilsiavietės bei kitos Nemuno pusės.	10	25	15	250
743	27	0,2	0,1	Miško laukymė			Ncl	P dalį kasmet 2 kartus nušienauti	0	0	0	0
743	35	0,4	0,4	8J 1D 1B Trakas Št, Lz tankus. Medyno rūšinė	65 65 65	0,7	Šcl	Formuoti ažūrišką, peržvelgiamą nuo keliuko į upės pusę medyną. Retinti traką. Pietrytiniame sklypo gale formuoti „langą“ siekiant atverti apžvelgimui	30	99	40	330

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				sudėtis grupinė. Skalsumas nevienodas				geležinkelio pylimą iš upės pusės. Senus Lz krūmus pagal galimybes išsaugoti				
744	1	0,5	0,5	Miško laukymė Pavieniai medžiai 10J	 55		Ncl	Retinti panemunės lapuočių juostą. Kasmet 2-3 kartus šienauti	30	9	4	30
744	7	1,0	1,0	Miško laukymė Urėdijos saugomi sklypai.			Ncl	2-3 kartus per sezoną nušienauti	0	0	0	0
744	9	5,0	0,5	10J B Gl D D Skalsumas nevienodas. Int.0,05 ha retmė	60 60 60 60 40	0,8	Udl	Formuoti estetiškai patrauklią poilsiavietės aplinką. Aikštelę prie laužavietės šienauti, šalinti želiantį traką. Į miško pusę iki 15 m juostoje pagal keliuką bei sklypo dalyje tarp kelio ir Nemuno formuoti netolygiai peržvelgiamą medyną. Retinti traką, kirsti nustelbtus džiūstančius bei pavojingus medžius. Pavienius K saugoti.	15	55	28	370
744	13	0,6	0,1	7J 2Gl 1B Bt Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas.	55 55 55 55	0,6	Lcp	Iki 10 m pločio juostoje pagal keliuką retinti traką, kirsti nustelbtus medžius, šalinti užšlamštinimą	15	42	4	280
744	15	0,5	0,5	6B 2J 1D 1Gl U Trakas: Lz, Št, Už, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas	55 55 55 22 55	0,6	Lcp	Formuoti peržvelgiamą nuo kelio medyną. Retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius	10	19	10	190

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				nevienodas								
744	17	0,7	0,7	8P 2E J D Skalsumas nevienodas.	35 35 35 35	0,3	Ncp	Retinti traką. Šalinti užšlamštinimą	0	0	0	80
744	18	0,7	0,2	6Ą 2E 2Sb L J B Trakas: Lz, Št, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja	100 80 60 60 60 60	0,7	Ščp	Panemunėje ir iki 30 m į šlaito pusę formuoti peržvelgiamą medyną atidengiant apžvelgimui senus vaizdingus Ą	10	28	6	280
744	19	0,2	0,2	6B 2P 1L 1E Sb D Ą L Pomiškis: 6Sb4L (5), 1m, 1000/ha. Trakas: Lz, Št, vidutinio tankumo Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, augavietė įvairuoja.	55 55 55 55 55 55 80 35	0,7	Lc	Formuoti ažūrišką medyną. Retinti traką ir pomiškį. Retinti eglynėlį kertant nustelbtas E. Retinti paupį atveriant vaizdą į Nemuną, Kirsti J, Gl, retinti D. B ir K saugoti	10	23	5	230

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
744	20	1,7	0,3	6Ą 4E P B D 8Sb 2K Trakas: Lz, Št, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas.	100 70 60 60 60 50 50	0,5 0,2	Ščp	Iki 20 m juostoje į šlaito pusę bei paupyje retinti traką ir pomiškį formuojant ažūrišką medyną. Kirsti nustelbtus medžius	5	13	4	260
744	29	0,9	0,2	6Ą 2E 2Sb	100 80 60	0,7	Ščp	Formuoti vaizdingą upelio slėnį. Retinti traką iki 30 m juostoje nuo kelio į Nemuno šlaito pusę ir paupį. Atidengti apžvelgimui senus Ą. Senus vaizdingus Lz krūmus išsaugoti	10	28	6	280
754	8	0,6	0,6	Miško poilsiavietė Pavieniai medžiai 10P B D Augavietė įvairuoja	 65 30 30		Ncp	Atidengti apžvelgimui forto pylimus. Šalinti traką ir pomiškį. Genėti apatines medžių šakas. Kasmet bent kartą nušienauti	0	0	0	3
754	9	0,3	0,3	10P Amžius nevienodas	65	0,7	Ščl	Formuoti estetiškai patrauklų pušynėlį. Retinti traką. Kirsti nustelbtas P	10	26	8	260
754	10	1,4	1,4	Kitos žemės Slidinėjimo trasa.			Ncp	Kasmet 1-2 kartus nušienauti	0	0	0	0

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
754	23	5,5	0,8	10P J B Trakas: Sm, Lz, vidutinio tankumo. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	70 70 70	0,7	Šcl	Forto teritorijoje formuoti ažūrišką medyną. Šalinti traką Kirsti nustelbtus medžius	7	21	17	300
754	26	0,7	0,1	8P 2J Trakas: Iv, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas	70 70	0,7	Ncp	Senovės gyvenvietės teritorijoje formuoti ažūrišką medyną. Šalinti traką. Kirsti nustelbtus medžius	7	21	2	300
754	27	1,1	0,6	Miško poilsiavietė			Ndp	Senovės gyvenvietės teritorijoje šalinti sumedėjusią augaliją. Kasmet 1-2 kartus šienauti	0	0	0	0
754	29	1,1	0,1	9J 1P U Bt Gl Trakas: Iv, Sm, tankus. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas, augavietė įvairuoja.	65 100 100 45 45	0,7	Ldp	Senovės gyvenvietės teritorijoje formuoti ažūrišką peržvelgiamą medyną. Šalinti traką, retinti paupio lapuočių juostą	10	27	3	270
		Iš viso	**67,9**								**1254**	
		KFK	**51,5**								**1245**	
		šienavimas	**14,3**								**0**	

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
		Kiti KT darbai	**2,1**								**9**	
Kalesnykų girininkija												
7	21	0,2	0,1	6J 3B 1D 10Sb Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas, medyno rūšinė sudėtis grupinė.	70 70 70 70	0,7 0,1	Šds	Formuoti peržvelgiamą medyną siekiant atverti vaizdą iš poilsiavietės į maumedyną 20 sklype. Retinti traką. Kirsti nustelbtus ir trukdančius matomumui medžius.	25	86	9	345
8	2	1,0	0,1	3Sb 2L 2U 1J 2E Ą U Trakas: Lz, retas. Skalsumas nevienodas, medyno rūšinė sudėtis grupinė	85 80 70 70 80 70 140	0,6	Šdp	Formuoti peržvelgiamą medyną siekiant atverti vaizdą iš poilsiavietės į maumedyną 20 sklype. Retinti traką. Kirsti nustelbtus ir trukdančius matomumui medžius.	15	25	3	170
8	4	0,6	0,2	10B Bl J Trakas: Kr, retas. Želdiniai 2007m., geri. Int.0,1 haB(6)0,4 sk	6 5 5	0,8	Ncs	Formuoti estetiškai patrauklų poilsiavietės aplinkos medyną	20	2	1	10

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
8	12	1,5	0,2	9J 1D L E Ą Sb B Pomiškis: 10E (25), 4m, 500/ha.	70 70 60 90 70 80 90	0,8	Ldp	Iki 30 m pakelės juostoje formuoti estetiškai patrauklų poilsiavietės aplinkos medyną, Šalinti užšlamštinimą, sausuolius, retinti traką.	10	37	7	370
731	15	1,6	1,6	5B 3Ą 1D 1E K J P Ą L Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas.	75 75 65 95 60 75 75 55 55	0,6	Šdp	Formuoti peržvelgiamą medyną siekiant sudaryti sąlygas geriau apžvelgti piliakalnį. Retinti traką. Kirsti nustelbtus medžius. Kirsti matomumui trukdančias E.	10	21	34	210
731	17	1,3	1,3	10P Ą Kraštovaizdžio formavimo kirtimas 2012 m	26 70	0,4	Šcl	Kasmet liepos mėn. pabaigoje arba rugpjūčio mėn. pradžioje visą sklypą nušienauti. Piliakalnio aikštelę bei 5-6 m juostą pagal užlipimo taką kasmet šienauti 2 – 3 kartus	0	0	0	180
		Iš viso	**3,5**								**54**	
		KFK	2,2								**54**	

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
		šienavimas	**1,3**								**0**	
		Kiti KT darbai	**0**								**0**	
Punios girininkija												
15*	3	1,4	0,05	4Ą 1Ą 3L 2E E Trakas: Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas	100 190 65 75 100	0,5	Ncl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	11	1	220
15*	7	2,4	0,3	5L 4E 1Ą B D P 10E Trakas: Lz, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas	70 80 150 80 80 80 60	0,8 0,1	Ncl	Iki 6 m juostose abipus kelio retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	27	8	535

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
15*	12	0,9	0,02	7P 3E Ą B 10E Medyno rūšinė sudėtis grupinė, amžius nevienodas.	80 80 80 80 60	0,7 0,2	Nbl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	22	1	440
15*	13	0,8	0,04	6E 2P 1Ą 1D Ą B E Trakas: Lz, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	80 80 80 80 120 80 120	0,8	Nbl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	22	1	430
15*	14	0,3	0,05	4B 2L 3E 1Ą Pavieniai medžiai 6Ą 2E 2L Pomiškis: 5Ą3E2L (10), 1,5m, 500/ha.	15 35 35 35 65 80 65	0,6	Ncl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	5	1	100
15*	15	1,9	0,12	5P 3E 2E	85 130 85	0,6	Nbl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	20	2	400

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Ą B D 10E Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas	85 85 85 70	 0,2						
15*	21	4,3	0,07	5P 1E 1Ą 3B 10E Medyno rūšinė sudėtis grupinė	75 75 75 75 40	0,8 0,1	Nbl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	21	1	425
15*	22	0,4	0,03	8E 1Ą 1B Pavieniai medžiai 8P 1E 1Ą Trakas: Lz, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, amžius nevienodas	40 50 15 90 90 90	0,7	Nbl	Iki 6 m juostoje pagal kelią retinti traką, kirsti trukdančius eismui medžius	5	9	1	178
17*	30	0,6|	0,5	5J 3B 2Ą D Trakas: Iv, Lz, vidutinio tankumo. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	80 80 100 80	0,5	Šcl	Netolygiai ažūriškai atverti vaizdą į Nemuną žvelgiant iš laukymės (nuo šlaito). Retinti traką. Kirsti atsilikusius augime medžius.	15	37	19	250

Kraštovaizdžio formavimo priemonės											
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
17*	35	2,9	2,9	Miško laukymė Int.0,2 ha erškėčių krūmai			Nbl	Formuoti vaizdingą laukymę. Neleisti užželti sumedėjusia augalija. Pavienius vaizdingus medžius bei jų grupes išsaugoti. Neleisti per daug išplisti raukšlėtajam erškėčiui. Vasaros pabaigoje nušienauti. Labiau atverti vaizdą į Nemuną panemunėje kertant uosialapius klevus bei krūmus.	0	0	0	0
32*	22	6,8	0,5	4L 2Ą 2Ą 1K 1E P L E J Sb Trakas: Lz, vidutinio tankumo.	70 260 150 80 120 90 120 150 80 70	0,8	Ncp	Atidengti apžvelgimui nuo keliuko gamtos paveldo objektą – 4 Punios šilo ąžuolus. Iškirsti egles liečiančias III ir IV ąžuolų lajas. Retinti taką. Kirsti plonas II-o ardo L.	5	23	12	470
32*	23	3,3	3,3	4Ą 2Ą 2E 1K 1L P B Ą E D Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius	260 400 100 70 70 90 80 130 150 70	0,6	Ncp	Toliau tęsti KFK. Kirsti želiantį taką ir nepageidautiną pomiškį. Stambią negyvą medieną nešalinti. Vasaros pabaigoje apie svarbiausius ąžuolus apšienauti. Pagal taką 2 m juostą šienauti 2-3 kartus per sezoną	0	0	0	270

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				nevienodas. Kertinė miško buveinė Nr.602851. "Kunigaikščių ąžuolai".								
735	2	2,8	2,8	8Ą 2L K Trakas: Lz, retas. Medyno rūšinė sudėtis grupinė, skalsumas nevienodas, amžius nevienodas. Kertinė miško buveinė Nr.582501	150 80 60	0,7	Šds	Piliakalnio su gyvenviete teritorijoje netolygiai retinti taką siekiant atverti apžvelgimui piliakalnį. Stambią negyvą medieną nepašalinti iš KMB.	0	0	0	310
		Iš viso	**10,7**								**47**	
		KFK	**7,8**								**47**	
		šienavimas	**2,9**								**0**	
		Kiti KT darbai	**0**								**0**	
Sudvajų girininkija												
39	20	4,3	4,3	7P 2E 1E J 10E	120 75 110 70 45	0,7 0,1	Šcl	Formuoti ažūrišką, peržvelgiamą medyną siekiant apžvelgti piliakalnio teritoriją. Ištisai šalinti taką. Retinti egles tiek pirmo tiek ir antro ardo. Atidengti apžvelgimui senas vaizdingas P	15	46	200	310

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
				Trakas: Lz, Sm, Št, tankus. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.								
39	21	0,6	0,6	7P 2E 1E 10E Pomiškis: 10E (20), 3m, 500/ha. Trakas: Lz, Šm, Št, retas. Skalsumas nevienodas, amžius nevienodas.	140 70 100 45	0,8 0,1		Formuoti ažūrišką, peržvelgiamą medyną siekiant apžvelgti piliakalnio teritoriją. Ištisai šalinti traką bei pomiškį. Retinti egles tiek pirmo tiek ir antro ardo. Atidengti apžvelgimui senas vaizdingas P	15	67	40	450
		Iš viso	**4,9**								**240**	
		KFK	**4,9**								**240**	
		šienavimas	**0**								**0**	
		Kiti KT darbai	**0**								**0**	
Iš viso miškų urėdijoje		**Iš viso**	**75,6**								**1410**	
		KFK	**55,7**								**1401**	
		šienavimas	**18,1**								**0**	
		Kiti KT darbai	**1,8**								**9**	

Kraštovaizdžio formavimo priemonės												
Kv	Skl.	Sklypo plotas, ha	KFK plotas sklype, ha	Medyno rūšinė sudėtis	Amžius	Skalsumas	Augavietė	Kirtimų pobūdis	Iškertamas max. tūrio %	Iškertamas maksimalus tūris, m³		Tūris 1 ha, m³
										iš 1 ha	sklype	
Iš jų Nemuno kilpų RP teritorijoje:		**Iš viso**	**7,9**								**47**	
		KFK	**5,0**								**47**	
		šienavimas	**2,9**								**0**	
		Kiti KT darbai	**0**								**0**	

4.3 Rekreacinės infrastruktūros aptarnavimas

Bet kokie rekreacinės infrastruktūros objektai palikti be priežiūros greitai sunyktų bei taptų šiukšlynais. Kad to išvengti, būtina organizuoti šių objektų priežiūrą. Objektų priežiūrą sudarytų šie darbai:

- objektų apžiūra, sutvarkymas ir paruošimas poilsiavimo sezonui,
- pastovus šiukšlių surinkimas ir išvežimas sezono metu,
- funkcionuojančių lauko tualetų priežiūra,
- objektų teritorijos nušienavimas,
- malkų pristatymas laužavietėms,
- pastoviai atliekami einamojo remonto darbai.

Vienas iš pačių svarbiausių priežiūros darbų būtų šiukšlių surinkimas ir išvežimas atliekamas bent kartą per savaitę (lankomiausiuose objektuose bent 2 kartus) sezono metu. Geras šiukšlių problemos sprendimas labiausiai lankomuose ir šiukšlinamuose objektuose – statyti centralizuotai aptarnaujamus šiukšlių konteinerius. Šiuo metu miškų urėdijos miškuose kai kuriuose rekreaciniuose objektuose yra šiukšlių konteineriai. Reikia nepamiršti, kad miško sąlygomis iš neuždengtų šiukšliadėžių ar šiukšlių konteinerių ten ir tvarkingai poilsiautojų sudėtos šiukšlės vėl gali būti paskleistos, o to kaltininkai būna miško paukščiai bei žvėreliai ieškantys ten maisto.

Labai svarbu yra tinkamai prižiūrėti įrengtus ir funkcionuojančius lauko tualetus. To tinkamai neatliekant, rekreaciniai objektai poilsiautojams tampa nepatraukliais, atstumiančiais, teršiamas aplinkinis miškas. Galbūt pagrindiniuose objektuose sezono metu vertėtų statyti mobilias, centralizuotai aptarnaujamas, lauko tualeto kabinas. O ir visų kitų intensyviai naudojamų rekreaciniuose objektuose įrengtų tualetų aptarnavimą (fekalijų šalinimą) manome reikėtų vykdyti centralizuotai pasitelkiant rangovus turinčius atitinkamą techniką susikaupiančio turinio pašalinimui.

Poilsiaviečių ir kitų objektų teritorijos derlingesnėse augavietėse vasaros bėgyje turėtų būti nušienaujamos nors 2-3 kartus, vešlesnę žolę pašalinant iš objektų teritorijos.

Einamojo remonto darbai turėtų būti atliekami prieš poilsiavimo sezono pradžią, o vėliau – esant reikalui. Tai ir pavėsinių stogų einamasis remontas, sulūžusių ar aplaužytų miško baldų sutvarkymas, tvorelių remontas, išvirtusių iš savo vietos laužavietes juosiančių akmenų atstatymas ir panašūs darbai. Potvynių vandens užsemiamose vietose esantys objektai turėtų būti apžiūrimi bei paremontuojami ir po didesnių potvynių, ir rekreacijos periodo metu.

Visus rekreacinių objektų priežiūros darbus turėtų atlikti žmonės pastoviai prižiūrintys svarbiausius rekreacinės infrastruktūros objektus. Bene geriausia, kad tai atliktų rangovai, o ne girininkijų darbuotojai, kuriems tikslingiausia būtų pavesti rangovų kontrolės funkciją. Girininkijų darbuotojams verta palikti tik smulkesnių, rečiau lankomų ir reikalaujančių mažiau dėmesio rekreacinių objektų priežiūrą. Esamomis ekonominėmis sąlygomis vargu ar tikėtina geresnė rekreacinių objektų priežiūra. Tad iš aukščiau minėtų rekreacinių objektų priežiūros darbų reikėtų vykdyti bent svarbiausius (ypač savalaikį šiukšlių išvežimą, tualetų priežiūrą).

Labai svarbus yra einamasis remontas. Šiuos remonto darbus reikėtų visur, kur to reikia, stengtis atlikinėti, siekiant atitolinti kapitalinio remonto laiką, ko ilgiau išsaugoti nuo susidėvėjimo esamus rekreacinius įrenginius.

Esant labai dideliems poilsiautojų srautams yra labai svarbi einamoji rekreacinių objektų priežiūra.

4.4 Rekreacinės infrastruktūros kapitalinis remontas ir atnaujinimas

Kapitalinio remonto darbus reikėtų atlikti kas 5 metai. Per tiek laiko miško sąlygomis daugelis medinių įrenginių stipriai apipūva ir juos tenka remontuoti kapitališkai, pakeisti kai kurias jų dalis arba ir visą įrenginį. Kapitalinis remontas galėtų būti atliekamas ir rečiau, kai į žemę įkasamos įrenginių dalys daromos iš spygliuočių medienos prieš įkasimą stipriai apdegintos lauže. Taip paruošti pavėsinių stulpai stovi 20 ir daugiau metų. Šiuolaikinis būdas labai pailginantis statinių tarnavimo laiką - įruošti sraigtinius cinkuoto plieno pamatus. Neakmenuotame grunte galėtų būti įrengiami labai ekonomiški gręžtiniai betoniniai pamatai. Šie darbai galėtų būti atliekami ne rekreacinio sezono metu, tų pačių žmonių, kurie prižiūri rekreacinę infrastruktūrą. Jeigu naujai suprojektuotų objektų įrengimas vyks nuosekliai viso vykmečio bėgyje, tai šių objektų kapitalinis remontas prasidės tik 6 – siais vykmečio metais. Iki tol kapitalinio remonto objektais turėtų būti jau dabar esantys ir jau eilę metų eksploatuojami objektai, kurių būklė jau to reikalauja.

20 pav. Savalaikis einamasis remontas prailgina rekreacinių įrenginių tarnavimo laiką

Pažymėtinas daug kantrybės reikalaujantis vandališkai nuniokotų rekreacinių objektų atstatymas. Labiausiai niokojamus objektus atstatant reikėtų vengti smulkių lengvai sulaužomų detalių. Miško baldus reikėtų daryti mažiau dekoratyvius, primityvesnius. Stulpus labiau įgilinti, imtis priemonių, kad juos nebūtų galima išrauti. Labiausiai niokojamų objektų lankytojų intensyvesnei kontrolei pasitelkti policijos pareigūnus. Esant intensyviam ir nuolat pasikartojančiam atskirų rekreacinių objektų niokojimui juos iš tokių nepalankių vietų reikėtų perkelti kitur.

Atsižvelgiant į tai, jog miškų urėdija turi skirti nemažas lėšas esamų rekreacinių įrenginių eksploatacijai, esamomis sąlygomis didesnės apimties naujų rekreacinių objektų įrengimas artimiausiais metais yra mažai tikėtinas (nebent gavus finansavimą iš ES fondų). Pirmiausiai reikėtų kapitališkai remontuoti būtinai to reikalaujančius įrenginius, ypač pavėsines ir kitus stambiuosius statinius. Didinti šių statinių ilgaamžiškumą ir atsparumą vandališkam poveikiui.

Literatūros sąrašas

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (patvirtintas 2002).
2. Alytaus apskrities teritorijos bendrasis planas (2006).
3. Alytaus apskrities teritorijos generalinis planas (2004).
4. Rekreacinės infrastruktūros plėtros ir tvarkymo valstybiniuose miškuose programa (patvirtinta 2006).
5. Alytaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (2008).
6. Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas (2005).
7. Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas (2009).
8. Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas (2009).
9. Alytaus apskrities turizmo ir rekreacijos plėtros specialusis planas (2009-2010).
10. Vidzgirio botaninio draustinio tvarkymo planas (patvirtintas 2007).

PRIEDAI

1 PRIEDAS

Objektai įrašyti į kultūros vertybių registrą ir valstybės saugomi gamtos paveldo objektai

(Esantys urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų teritorijoje)

Eil. Nr.	MC, Registro Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
Dušnionių girininkija					
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI					
		Archeologiniai objektai			
		Senovės laidojimo vietos			
		Pilkapynai			
1	1831	Slabadėlės pilkapynas	702, 703	6; 2,3	Plotas 1,4 ha
		Senovės kulto vietos			
		Alkakalniai, alkvietės			
1	12183	Kalnas vad. Šventkalniu, kitaip Šventpetriu	449	43	Plotas 0,4 ha
		Istoriniai objektai			
1	26417	J. Kazlausko-Klevo ir A. Simonaitytės-Rūtos žuvimo vieta	726/730		Kvartalinė ties kv. 730 skl. 3
2	29592	Žuvimo vieta	706	11	
		Memorialiniai objektai			
1	12284	I-ajame pas. kare žuvusių karių kapinės	747	15	Plotas 0,05 ha
Dzirmiškių girininkija					
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI					
		Archeologiniai objektai			
		Piliakalniai			
1	22599	Alytaus piliakalnis su gyvenviete	743	15,16, 17, 21	Plotas 3,6 ha Vizualinio apsaugos zonos pozonio plotas: 70,1 ha Fizinio apsaugos zonos pozonio plotas: 0,4 ha
2	22601	Alytaus, Radžiūnų piliakalnis	733	18,61-	Plotas 14,5 ha

Eil. Nr.	MC, Registro Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
		su gyvenviete		64,67, 71	
3	31920	Dirmiškių piliakalnis su gyvenviete	46	14-16	Plotas 2,8 ha
		Senovės laidojimo vietos			
		Pilkapynai			
1	1852	Dirmiškių pilkapynas, vad. Švedkapiais	45	7	Plotas 3,9 ha
		Senkapiai, kapinynai			
1	16245	Senkapis	743	2,3	Plotas 0,6 ha
		Senovės gyvenvietės			
1	16153	Bakšių senovės gyvenvietė	754	5,6,23	Plotas 3,5 ha
2	30283	Bakšių senovės gyvenvietė II	754	26,27,29	Plotas 0,7 ha
		Senoviniai gynybiniai įtvirtinimai			
1	30528	Forto dalis	754	8,10,23	Plotas 1,7 ha Vizualinio apsaugos zonos pozonio plotas: 13,48 ha Fizinio apsaugos zonos pozonio plotas: 4,51 ha
		Inžinieriniai objektai			
1	33316	Alytaus geležinkelio tilto liekanos	743	23,24, 25d.	Plotas 2,9 ha
		Memorialiniai objektai			
1	10798	Karo belaisvių ir civilių žmonių kapinės	729	19,25	Plotas 0,7 ha
2	10800	Kapinės	735	15,16, 20	Alytaus žydų žudynių ir užkasimo vieta Plotas 4,5 ha
GAMTINIAI OBJEKTAI					
		Geologiniai objektai			
1		Raudonasis akmuo	44	22	Koordinatės: 499246 6014691 ***Gamtos paminklas***
		Botaniniai objektai			
1		Noriūnų miško eglė (aukščiausia Lietuvos eglė)	42	10	Koordinatės: 499152 6016089

Eil. Nr.	MC, Registro Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
					Gamtos paminklas
Kalesnykų girininkija					
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI					
		Archeologiniai objektai			
		Piliakalniai			
1	22617	Pivašiūnų piliakalnis su gyvenviete	731	15,17	Plotas 5,2 ha
		Mitologiniai objektai			
		Senovės kulto vietos			
		Alkakalniai, alkvietės			
1	21473	Kalnas vad. Elku	12	13-18	Plotas 5,3 ha
		Memorialiniai objektai			
1	5757	Tamašavos senosios kapinės, vad. Petrucienės kalnu	20	25	Plotas 0,5 ha
		Istoriniai objektai			
1	4422	K. Pyplio-Mažyčio ir J. Makarevičiaus-Žilvyčio žuvimo vieta	42	18	
2	25105	Žuvimo vieta	4	1	
3	29579	B. Labėno-Kariūno žuvimo vieta	5	21	
4	29594	V. Kuzmicko-Viesulo ir V. Petrausko-Guobos žuvimo vieta	15	2	
Punios girininkija					
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI					
		Archeologiniai objektai			
		Piliakalniai			
1	22603	Arminų, Aniškio piliakalnis su gyvenviete	735	2,3	Plotas 3,9 ha
		Senovės laidojimo vietos			
		Pilkapynai			
1	1846	Bundorių, Punios šilo pilkapynas	48	39	Plotas 1,1 ha

Eil. Nr.	MC, Registro Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
2	1847	Smolnicos, Punios šilo pilkapynas, vad. Kurganais, Švedkapiais	10	20	Plotas 1,0 ha
		Istoriniai objektai			
1	4399	Partizanų žuvimo vieta	32	14	
GAMTINIAI OBJEKTAI					
		Geomorfologiniai objektai			
1		Panemuninkų skardis	32, 37, 38, 43	8d,16d, 17,21,22 d; 15-17; 7d,8d,9- 12; 14d,19d, 20,21,24, 25	***Gamtos paminklas***
		Botaniniai objektai			
1		Punios šilo pušis („aukščiausia Lietuvos pušis“)	3	11	Aukštis 42,5 m Koordinatės: 505576 6045087 ***Gamtos paminklas***
2		Storasis Punios šilo ąžuolas	12	34	Koordinatės: 503139 6044797 ***Gamtos paminklas***
3		Punios šilo ąžuolai (4)	32	22	Koordinatės: 504818 6041823
Sudvajų girininkija					
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI					
		Archeologiniai objektai			
		Piliakalniai			
1	33484	Nemunaičio piliakalnis su papiliu	39	12,14,20 -22,24	Plotas 5,9 ha
		Senovės laidojimo vietos			
		Senkapiai, kpinynai			
1	17144	Lydekininkų kapinynas	526	10,11,12	Plotas 1,4 ha
		Istoriniai objektai			
1	29597	Žuvimo vieta	38	9	

2 PRIEDAS

Kiti krašto pažintiniu požiūriu įdomūs objektai

(Kursyviniu šriftu pažymėti objektai esantys valstybinės reikšmės miškų žemėje)

Eil. Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
Dušnionių girininkija				
GAMTINIAI OBJEKTAI				
	Botaniniai objektai			
1	Žvirgždėnų pušis	439	Prie 30	Koordinatės; 522198 6029526
2	Senoji Geisčiūnų guoba	409	Prie 6	Koordinatės; 504997 6020067 ***Gamtos paminklas***
3	Senoji Geisčiūnų kriaušė	409	Prie 6	Koordinatės; 504999 6020049
4	*Ypatingai švariai nuo šakų nusivalę stiebus 5 eglės*	*713*	*8*	
KITI OBJEKTAI				
1	*Buvusio paminklinio akmens vieta*	*37*	*38*	*Paminklinis akmuo buvo pastatytas Lietuvos nepriklausomybės 20-mečio ir Alytaus miškų mokyklos dešimtmečiui paminėti*
Dzirmiškių girininkija				
GAMTINIAI OBJEKTAI				
	Botaniniai objektai			
1	*S. Tuminausko įveistas Alytaus girininkijos parkas*	*733, 734*	*16,33; 1*	
2	*Lietuvos tūkstantmečio ąžuolynas*	*733*	*14,57*	
KITI OBJEKTAI				
1	*Tuberkuliozės ligoninės kapinės*	*725*	*Prie 32*	
2	*Stačiatikių kapinės*	*724*	*3,4*	
3	*Kapinės*	*735*	*38*	
4	*Kryžius atstatytas1937 metais Alytaus mokomosios miškų*	*31*	*10*	*Reikia restauruoti išsaugant gan gerai išsilaikiusį originalų*

Eil. Nr.	Pavadinimas, apibūdinimas	Kvartalai	Sklypai	Pastabos
	urėdijos. XIX a. pirmoje pusėje žuvusiam raiteliui Žeimiui atminti			*pagrindinį kryžiaus stiebą.*
Kalesnykų girininkija				
GAMTINIAI OBJEKTAI				
	Geologiniai objektai			
1	Dūdiškių akmuo	177	10	Koordinatės: 520378 6042644 ***Gamtos paminklas***
	Botaniniai objektai			
1	*Ąžuolas*	*703*	*14*	*Koordinatės: 525591 6041962*
2	*Pušis*	*736*	*40*	*Koordinatės: 518247 6033925*
Punios girininkija				
KITI OBJEKTAI				
1	*Žaltės slėnis*	*17*	*35*	
Sudvajų girininkija				
GAMTINIAI OBJEKTAI				
	Geomorfologiniai objektai			
1	Didysis Dzūkijos akmuo	512	13	***Gamtos paminklas***

3 PRIEDAS

Teritorijų planavimo dokumentuose numatyti rekreacinės infrastruktūros objektai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas		Apibūdinimas
		Kvartalai	sklypai	
Dušnionių girininkija				
	Numatyta LR bendrajame plane			
1	„Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“			Atkarpoje: Varėna- Daugai- Alytus
2	„Dzūkijos parkų žiedas“			Atkarpoje: Pakaršys – Daugai – Gaidukonys
3	“Eurovelo” trasų koridorius			Atkarpoje Merkinė – Daugai - Aukštadvaris
	Numatyta Alytaus apskrities teritorijos turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane			
	Automobilių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	„Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“			Atkarpoje: Varėna- Daugai- Alytus Sutampa su LR BP trasa
2	„Nemuno kelias“			Atkarpoje Merkinė – Venciūnai
	Dviračių trasos			
	Tarptautinio lygmens			
1	„Eurovelo 11“			Atkarpoje Bukaučiškės – Daugai – Mikalavas
	Nacionalinio lygmens			
1	Pagrindinė trasa			Atkarpoje Žvirgždėnai – Daugai – Bukaučiškės – Varėna
2	Tranzitinė			Atkarpoje Žvirgždėnai – Daugai – Doškonys – Padaugė – Tolkūnai
	Regioninio lygmens			
1	„Dzūkijos dviračių žiedas“			Atkarpoje Bukaučiškės – Daugai – Mikalavas
Dzirmiškių girininkija				
	Numatyta LR bendrajame plane			

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas		Apibūdinimas
		Kvartalai	sklypai	
1	„Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“			Atkarpoje: Venciūnai - Balvoriškės
2	„Dzūkijos parkų žiedas“			Atkarpoje: Milastonys – Alytus - Bakšiai
3	Nemuno vandens kelias			Atkarpoje Vosbūčiai - Alytus – Punia
	Numatyta Alytaus apskrities teritorijos turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane			
	Automobilių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	„Nemuno kelias“			Atkarpoje Venciūnai – Punia – Birštonas
	Regioninio lygmens			
1	“Dainavos žiedas”			Atkarpoje Seirijai – Alytus
	Dviračių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	Pagrindinė trasa			Atkarpoje Butrimonys – Punia - Birštonas
	Regioninio lygmens			
1	„Dzūkijos dviračių žiedas“			Atkarpoje Butrimonys – Punia – Birštonas; Ūdrija – Alytus – Vytautiškės
2	„4 sostinių žiedas“			Atkarpoje Butrimonys – Punia – Birštonas
	Numatyta Vidzgirio botaninio draustinio tvarkymo plane			
1	Dviračių takas	733, 734, 735	14,16,32,57; 1-4,7,9; 1-4	
2	Pėsčiųjų takas	735	2-4,10	
3	Kūdrų takas	735	10,12,13,17	
4	Upės takas	733	26,46,47	
5	Skroblynų takas	733, 734, 735	28,29,34-36; 11-13,19,20, 24-28,32; 11,16-23,25	
6	Eglynų takas	735, 736	41,42; 16,17,22-26, 31-33,35,36, 55	

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas		Apibūdinimas
		Kvartalai	sklypai	
7	Takas esama gatvele arba žvyrkeliu	733, 734	13,14,19,23-26,37,44, 45,70; 4,16	
8	Apžvalgos aikštelė	733	47	
9	Transporto stovėjimo vieta	733	14	
10	Informacinis stendas	733	14	
11	Atokvėpio vieta	734	12	
12	Atokvėpio vieta	735	11	
13	Transporto stovėjimo aikštelė	735	3	
Kalesnykų girininkija				
	Numatyta LR bendrajame plane			
1	„Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“			Atkarpoje: Pocelonys-Venciūnai – Takniškiai Girininkijos riba
2	“Eurovelo” trasų koridorius			Atkarpoje: Merkinė – Daugai - Aukštadvaris
	Numatyta Alytaus apskrities teritorijos turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane			
	Automobilių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	“Jono Pauliaus II piligrimų kelias”			Atkarpoje: Dusmenys – Pivašiūnai
	Dviračių trasos			
	Tarptautinio lygmens			
1	„Eurovelo 11“			Atkarpoje Mikalavas - Pivašiūnai – Eigirdonys – Aukštadvaris
	Nacionalinio lygmens			
1	Pagrindinė trasa			Atkarpoje Mikalavas - Pivašiūnai – Eigirdonys –Butrimonys – Punia
2	Tranzitinė			Atkarpoje Onuškis - Pivašiūnai – Žvirgždėnai
	Regioninio lygmens			
1	„Dzūkijos dviračių žiedas“			Atkarpose: Mikalavas – Pivašiūnai – Onuškis, Aukštadvaris –

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas		Apibūdinimas
		Kvartalai	sklypai	
				Eigirdonys – Butrimonys – Punia
2	„4 sostinių žiedas“			Atkarpoje Stakliškės – Butrimonys – Punia
Punios girininkija				
	Numatyta LR bendrajame plane			
1	„Dzūkijos parkų žiedas“			Atkarpose: Bakšiai – Praniūnai – Norkūnai; Buckūnai - Metelytė
2	Nemuno vandens kelias			Atkarpoje Alytus - Norkūnai
	Numatyta Alytaus apskrities teritorijos turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane			
	Automobilių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	“Nemuno kelias”			Atkarpoje Meteliai – Simnas – Gudeliai
	Regioninio lygmens			
2	“Dainavos žiedas”			Alytus – Mikutiškiai – Geniai – Balbieriškis
	Regioninio lygmens			
1	„Dzūkijos dviračių žiedas“			Atkarpose: Alytus – Balbieriškis; Alytus – Krokialaukis – Simnas – Meteliai
Sudvajų girininkija				
	Numatyta LR bendrajame plane			
1	Nemuno vandens kelias			Atkarpoje Ežerynas – Alytus
	Numatyta Alytaus apskrities teritorijos turizmo ir rekreacijos plėtros specialiajame plane			
	Automobilių trasos			
	Nacionalinio lygmens			
1	„Nemuno kelias“			Atkarpoje: Poteronys – Užupiai – Alytus G-jos riba

4 PRIEDAS

Esami rekreaciniai objektai

(Kursyviniu šriftu pažymėti objektai esantys ne valstybinės reikšmės miškų žemėje)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
Dušnionių girininkija				
	Informaciniai ženklai			
1	Informacinis stendas	34	6	Girininkijos schema. ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
	Poilsiavietės			
1	Poilsiavietė „Medžiotojų“	720, 725	20; 3	Didelė pavėsinė su miško baldais. Poilsiavietė buvusiame karjeriuke, lankoma, tvarkinga.
Dzirmiškių girininkija				
	Informaciniai ženklai			
1	Informacinis stendas	17	12	Girininkijos schema. ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
2	*Informacinis stendas*	*725*	*Prie 29*	*Alytaus miškų urėdijos schema prie urėdijos administracinio pastato*
	Poilsiavietės			
1	Muiželėnų poilsiavietė („Muiželėnų rekreacinė zona“)	145	1,7,9	Gausi rekreacinė įranga. Panaudota „europinės“ lėšos. Labai intensyviai lankoma
	Atokvėpio vietos			
1	Atokvėpio vieta	41	15	Pavėsinė su miško baldais. Daugiausiai naudojama medžiotojų
2	Atokvėpio vieta	48	16	Pavėsinė su suolais
	Transporto stovėjimo aikštelės			
1	Automobilių stovėjimo aikštelė	743	21	Prie Alytaus piliakalnio
2	Automobilių stovėjimo aikštelė	733	44	Prie Radžiūnų piliakalnio

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
	Takai			
1	Takas „Girininkų ąžuolai“	17	12	
2	Vidzgirio mokomasis pažintinis takas	341, 733	7; 18,38, 40,41,52-55,58, 62-64, 67,68	Prie Radžiūnų piliakalnio Bendra ilgis apie 4,0 km. Yra 18 stotelių. *Pradėtas rekonstruoti Lietuvos gamtos fondo*
3	Dviračių takas	725	6,7,11, 16,21, 30,31	Alytaus miesto savivaldybės
4	„Skroblynų takas“	733, 734, 735	28,29,34-36; 11-13,19, 20, 24-28 ,32; 11,16-23, 25	Įrengta 2013 m. Lietuvos gamtos fondo. Priklauso ir prižiūri Alytaus miesto savivaldybė
5	Pėsčiųjų takas	735	2-4,10	Įrengta 2013 m. Lietuvos gamtos fondo. Priklauso ir prižiūri Alytaus miesto savivaldybė
6	„Kūdrų takas“	735	10,12,13, 17	Įrengta 2013 m. Lietuvos gamtos fondo. Priklauso ir prižiūri Alytaus miesto savivaldybė
7	Dviračių takas (dalis)	735	4	Įrengta 2013 m. Lietuvos gamtos fondo. Priklauso ir prižiūri Alytaus miesto savivaldybė
8	Slidžių trasa	754	10	Keltuvas ir nusileidimo trasos
Kalesnykų girininkija				
	Informaciniai ženklai			
1	*Informacinis stendas*	*21*	*1*	*Girininkijos schema prie g-jos administracinio pastato* ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos*
	Atokvėpio vietos			
1	*Atokvėpio vieta*	*21*	*1*	*Prie g-jos administracinio pastato, Pavėsinė su miško baldais, vaikų žaidimo aikštelė, kelios dek. skulptūros*
	Poilsiavietės			

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
1	Poilsiavietė	29	4	Erdvi pavėsinė su miško baldais,laužavietė. Patogi vieta, bet palyginti mažai lankoma
Punios girininkija				
	Informaciniai ženklai			
1	*Informacinis stendas*	*48*	*48*	*Girininkijos schema ant g-jos administracinio pastato sienos* ***Rekonstruoti.*** *Pakeisti schemą - po g-jų sujungimo naujos ribos* *Nemuno kilpų RP teritorija*
2	*Punios šilo schema*	*48*	*48*	*Prie daržinės* *Nemuno kilpų RP teritorija*
3	*2 Nemuno kilpų RP informaciniai stendai*	*48*	*47*	*Prie automobilių stovėjimo aikštelės* ***Priklauso Nemuno kilpų RP direkcijai***
	Informaciniai centrai			
1	*Girininkijos muziejus*	*48*	*48*	*Įrengtas girininkijos administraciniame pastate* *Nemuno kilpų RP teritorija*
	Poilsiavietės			
1	Poilsiavietė	37	1	Pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė. Intensyviai lankoma. Reikia įrengti kapitališkesnę laužavietę. *Nemuno kilpų RP teritorija*
	Atokvėpio vietos			
1	Atokvėpio vieta	20	20	Pavėsinė su miško baldais, šiukšliadėžė, dekoratyvinė skulptūra. *Nemuno kilpų RP teritorija*
2	Atokvėpio vieta	34	30	Pavėsinė su miško baldais, suolas, 3 kaladės. Intensyviai lankoma *Nemuno kilpų RP teritorija*
3	Atokvėpio vieta	35	33	Suoliukas po stogeliu, 2 dek. skulptūros *Nemuno kilpų RP teritorija*
	Transporto stovėjimo aikštelės			
1	Žaltės slėnio automobilių stovėjimo aikštelė	17	33	*Nemuno kilpų RP teritorija*
2	Automobilių stovėjimo aikštelė	32	9	Prie Kunigaikščių ąžuolų alėjos *Nemuno kilpų RP teritorija*

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kvartalai	Sklypai	Apibūdinimas
3	Automobilių stovėjimo aikštelė	44	17	*Nemuno kilpų RP teritorija*
4	Automobilių stovėjimo aikštelė	48	47	Prie girininkijos
	Pėsčiųjų takai			
1	Rekreacinis takas „Pasakų takas“	44	17,18, 24,30	Suolai, dekoratyvinės skulptūros pasakų tematika, medinė tako danga, ilgis apie 280 m *Nemuno kilpų RP teritorija*
2	Kunigaikščių ąžuolų alėja	32	19,22-24	Ilgis apie 0,9 km *Nemuno kilpų RP teritorija*
	Kiti objektai			
1	Žvėrių voljerai	47, 48	38-43,47-50, 53-55; 26-40,50	Ateityje numatoma likviduoti *Nemuno kilpų RP teritorija*
Sudvajų girininkija				
	Poilsiavietės			
1	Poilsiavietė „Šerno guolis“	23	7	Vieta patogi, lankoma.

5 PRIEDAS

Žemėlapiai

Eil. Nr.	Girininkija	Psl.
1	Dušnionių	101
2	Dzirmiškių	113
3	Kalesnykų	133
4	Punios	137
5	Sudvajų	147

Dušnionių girininkija M 1:10 000

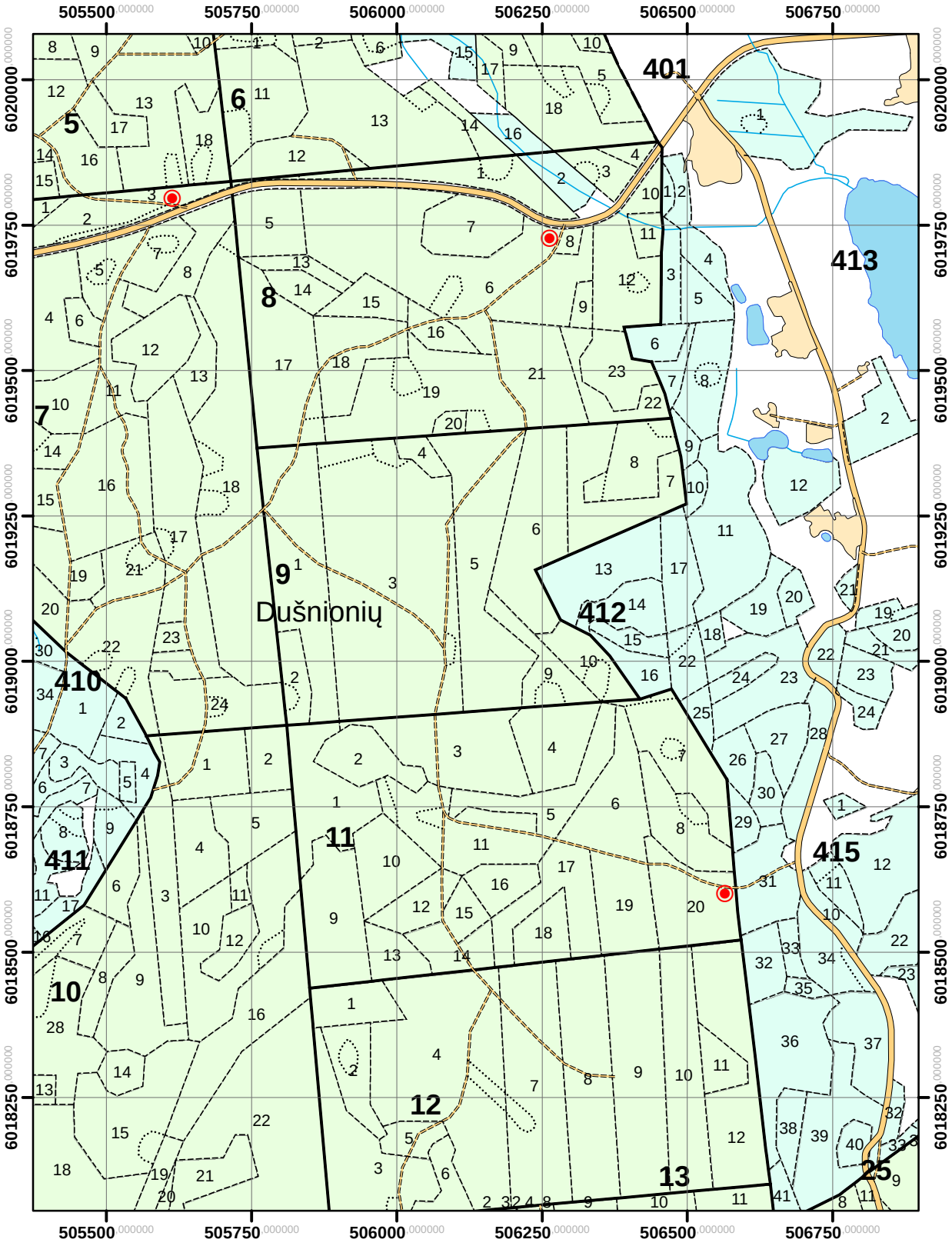

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

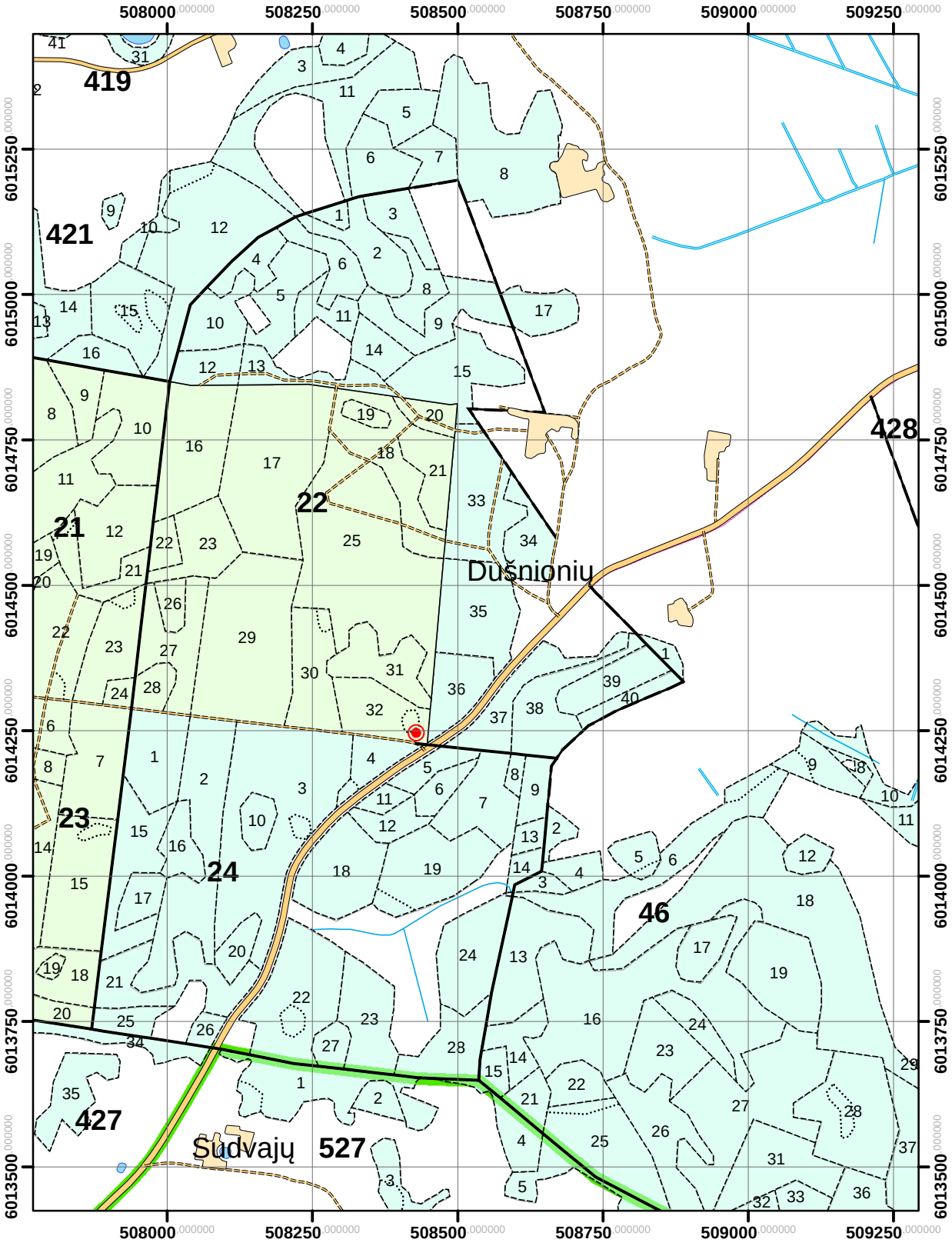

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

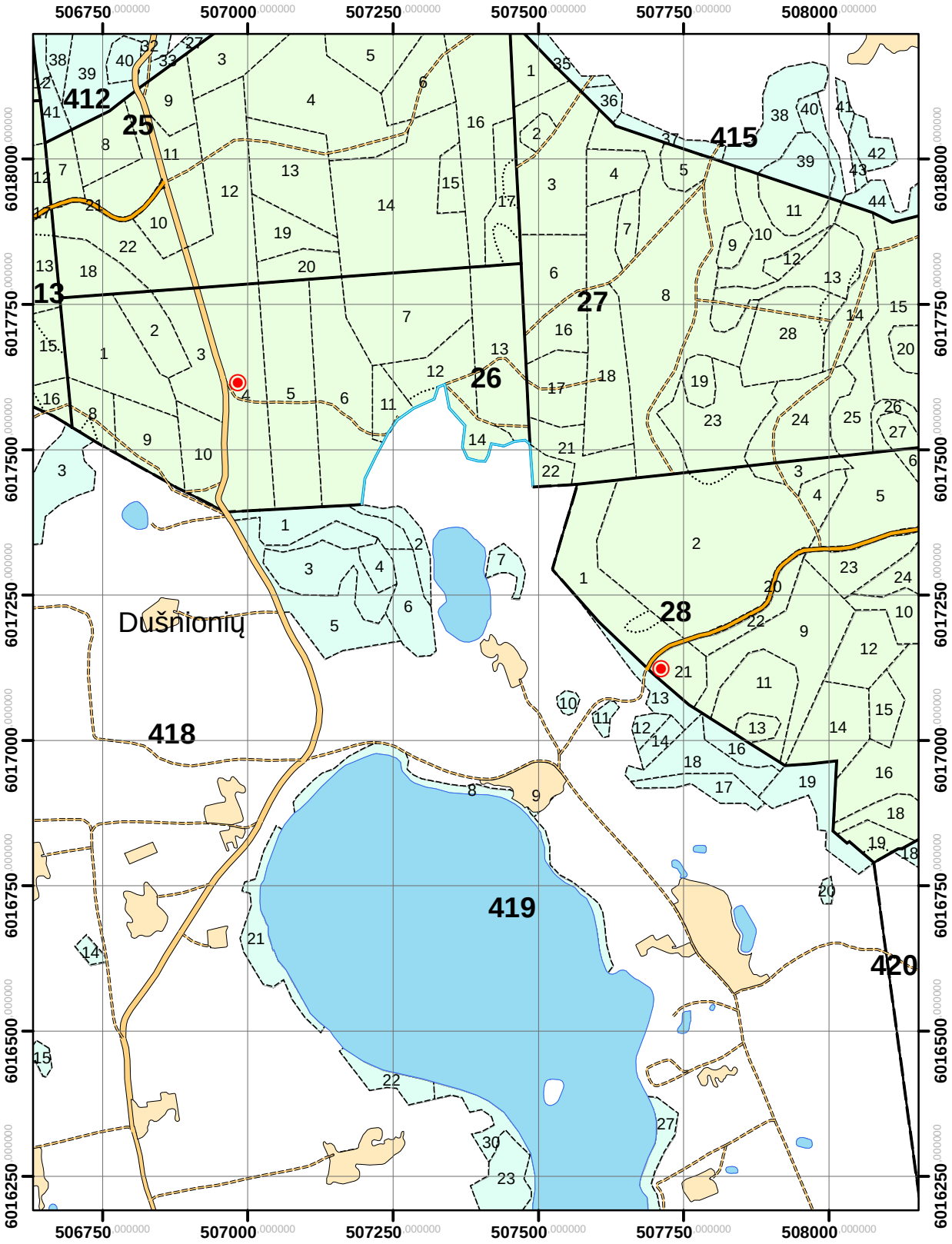

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

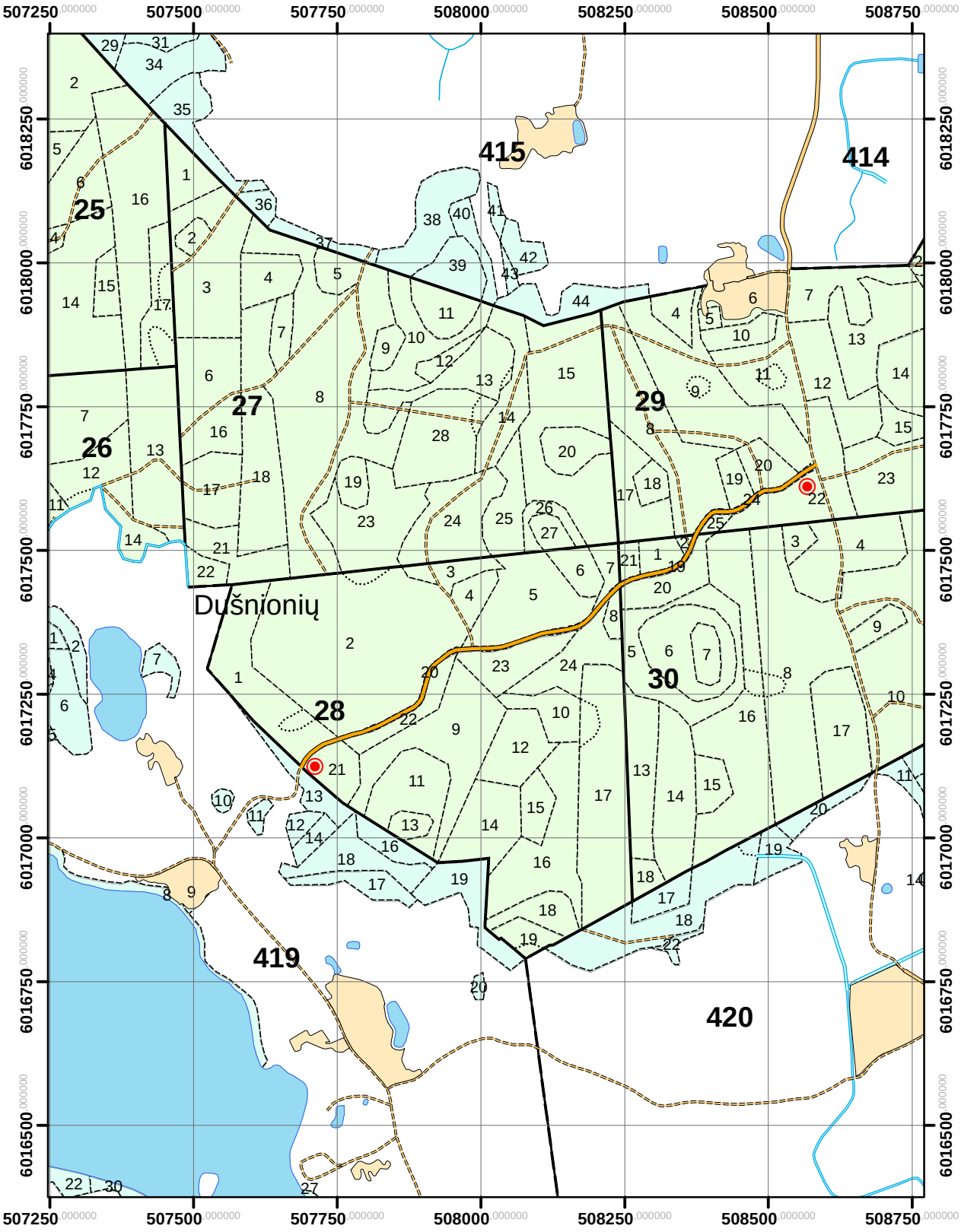

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:5 000

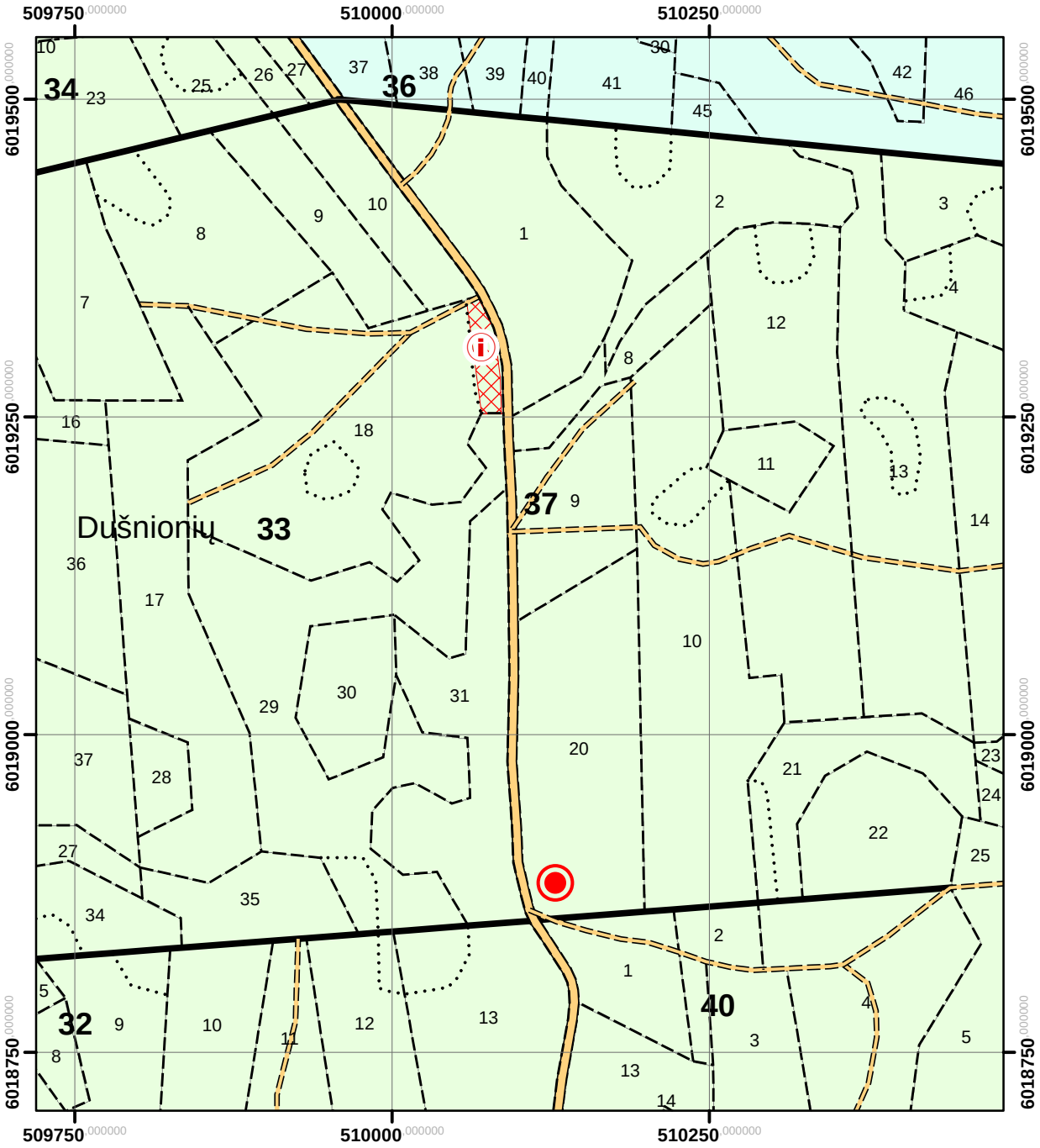

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

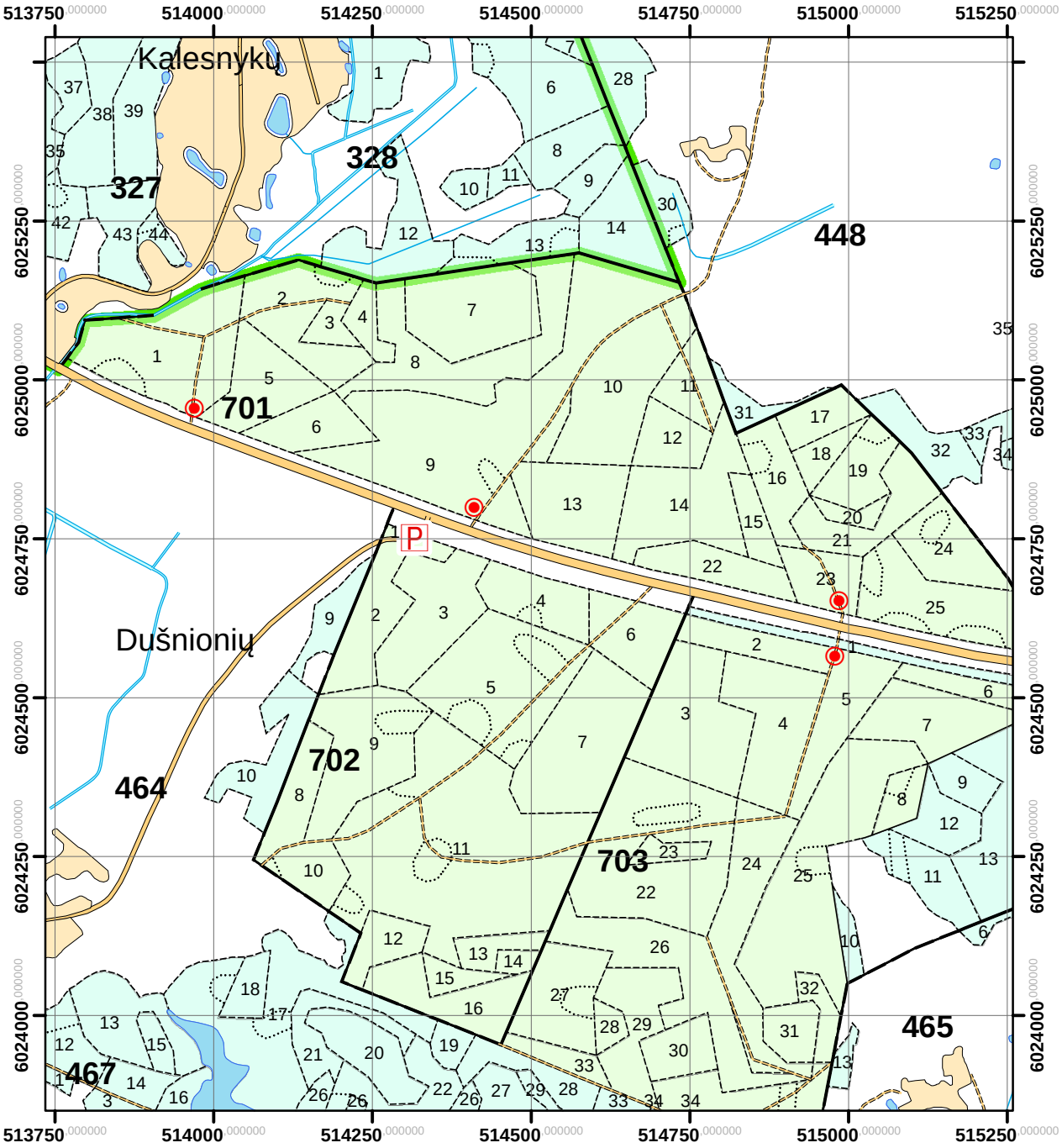

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

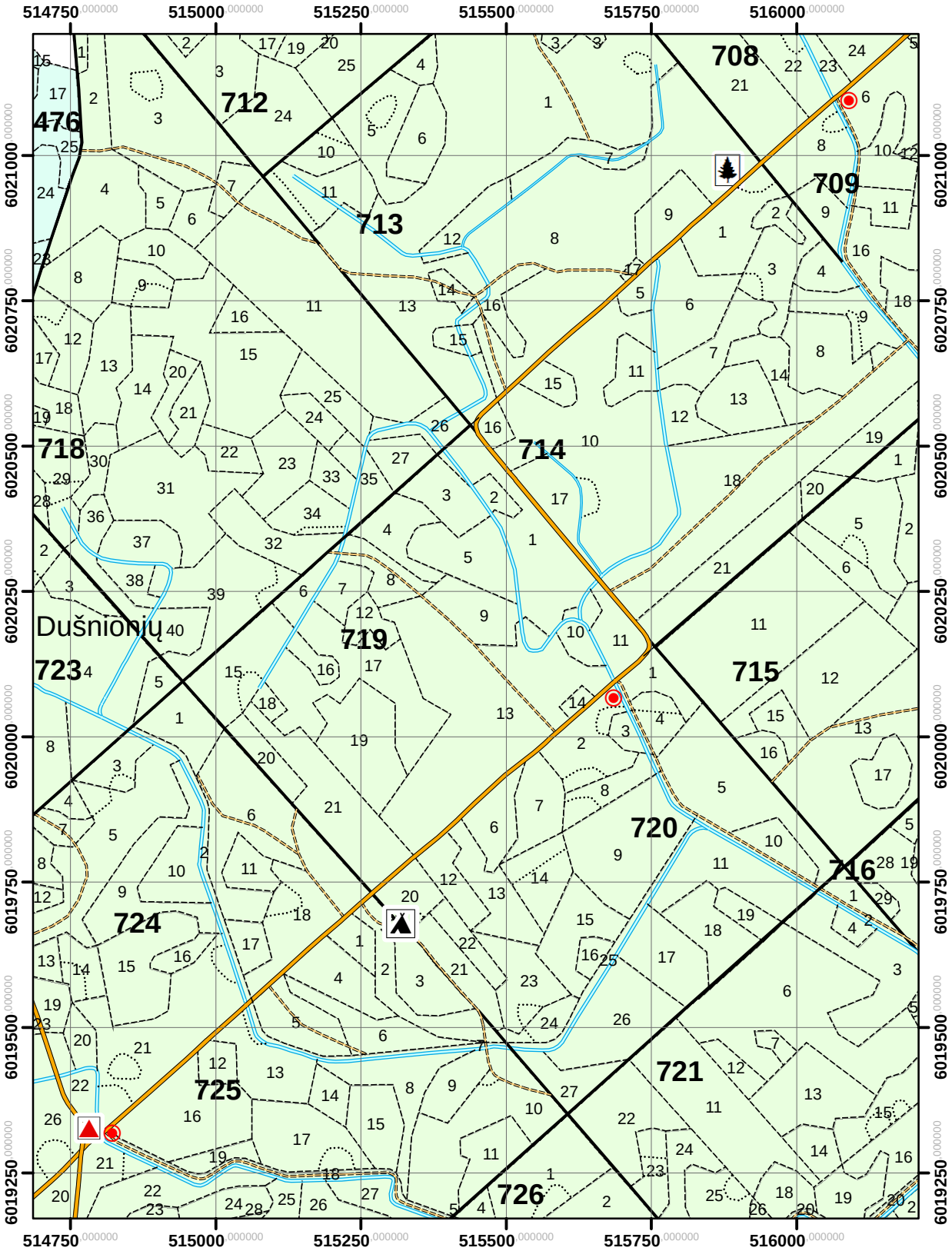

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

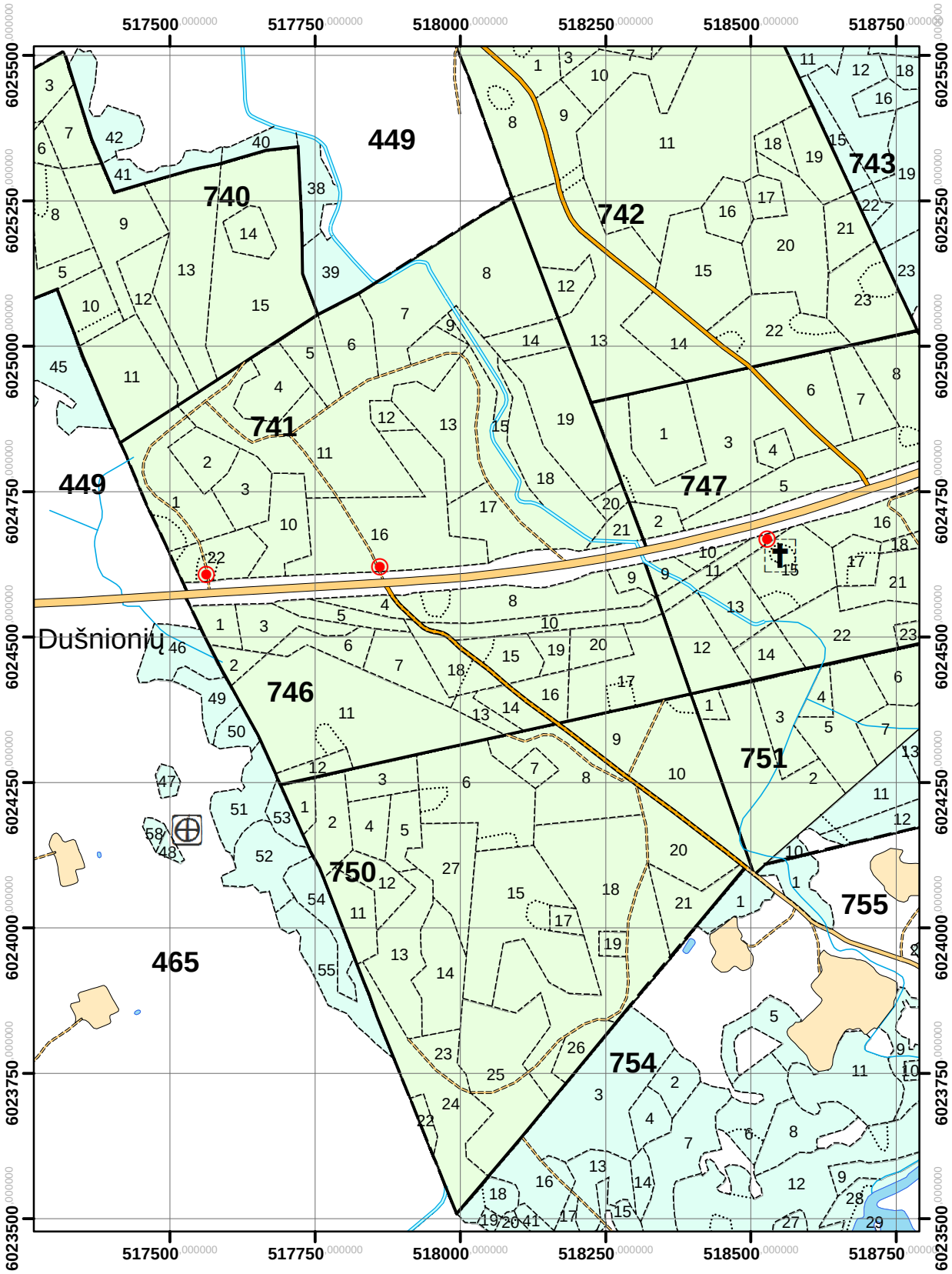

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dušnionių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

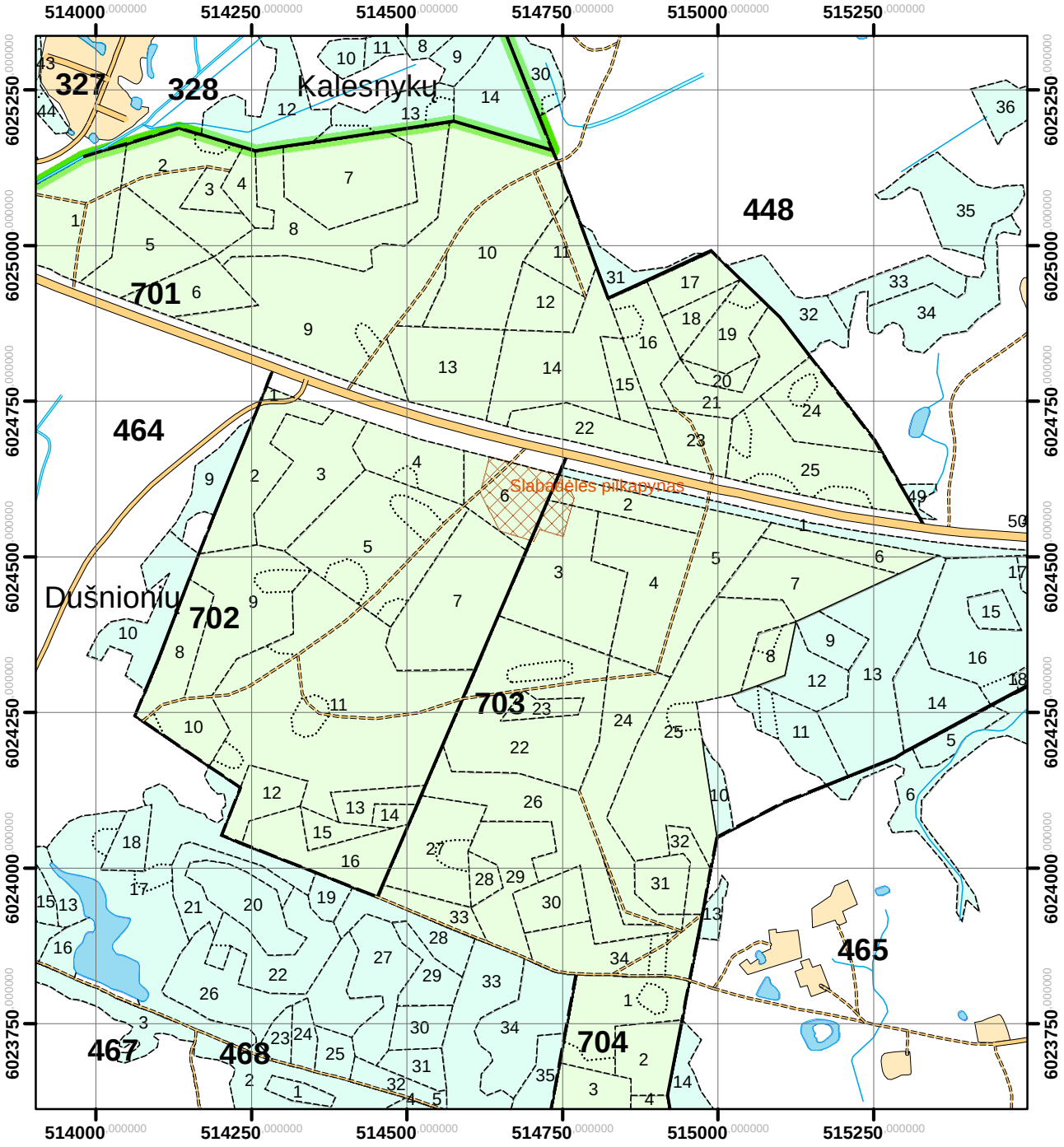

Sutartiniai ženklai

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Dušnionių girininkija M 1:5 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

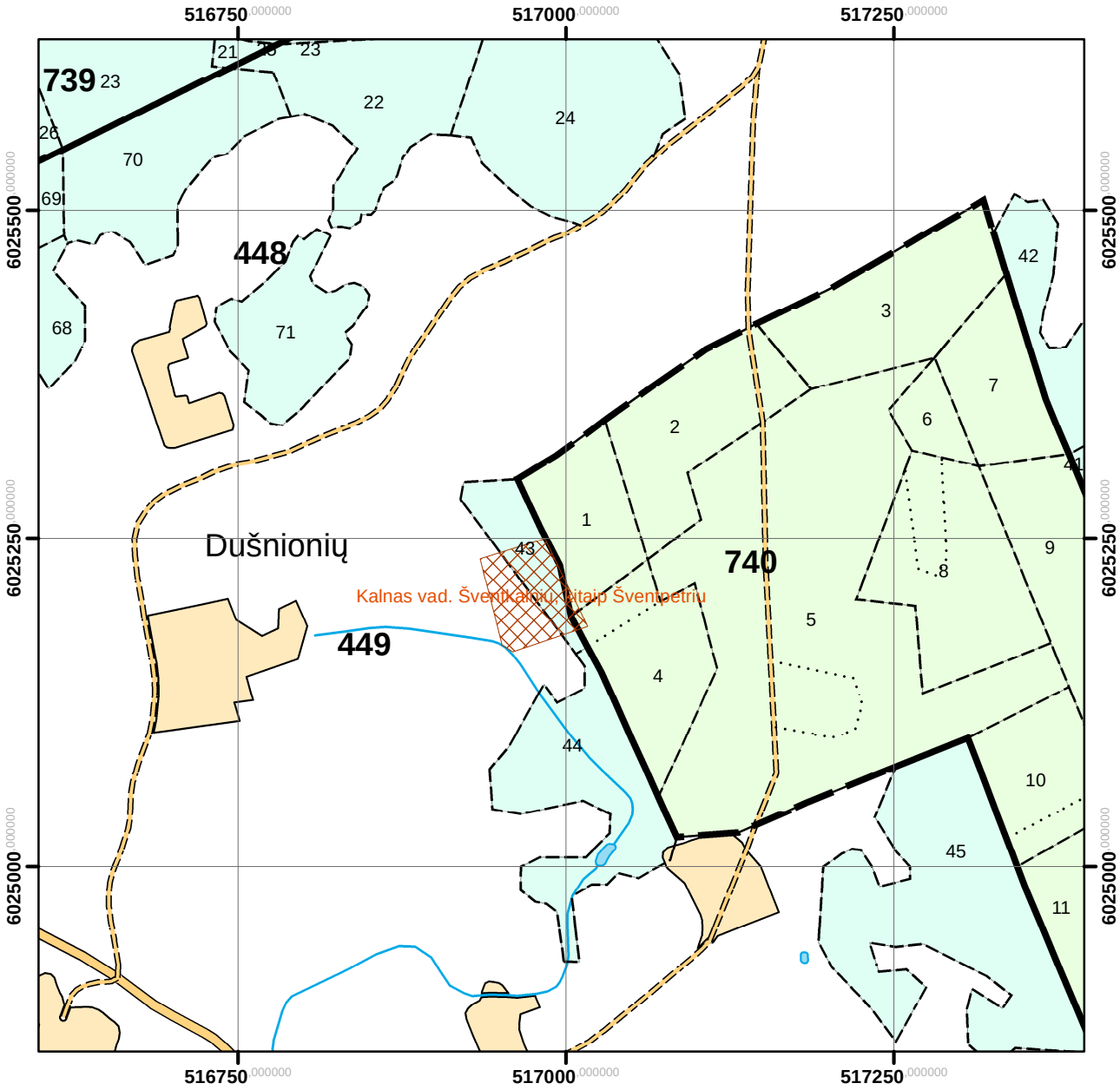

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dušnionių girininkija M 1:5 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

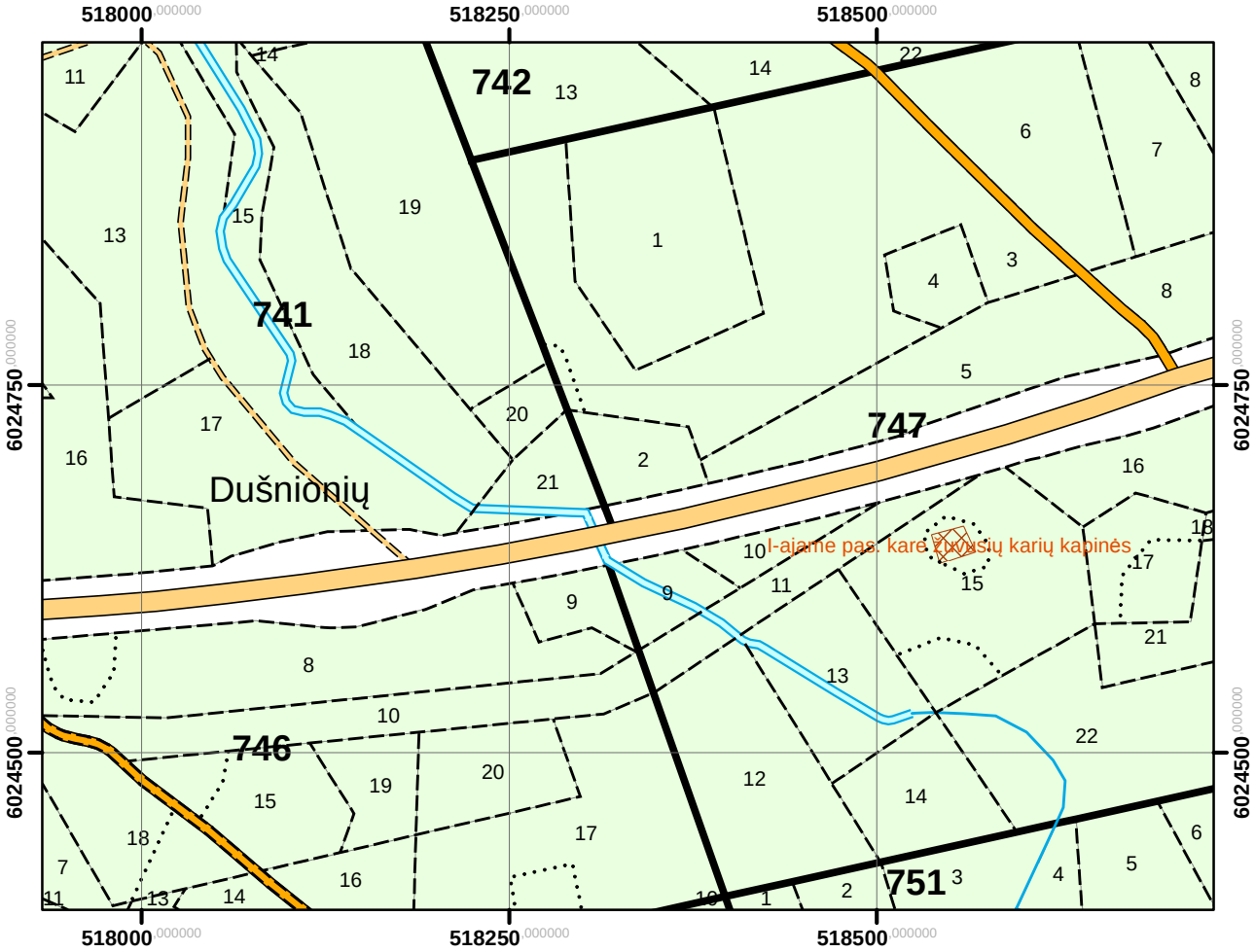

Sutartiniai ženklai

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

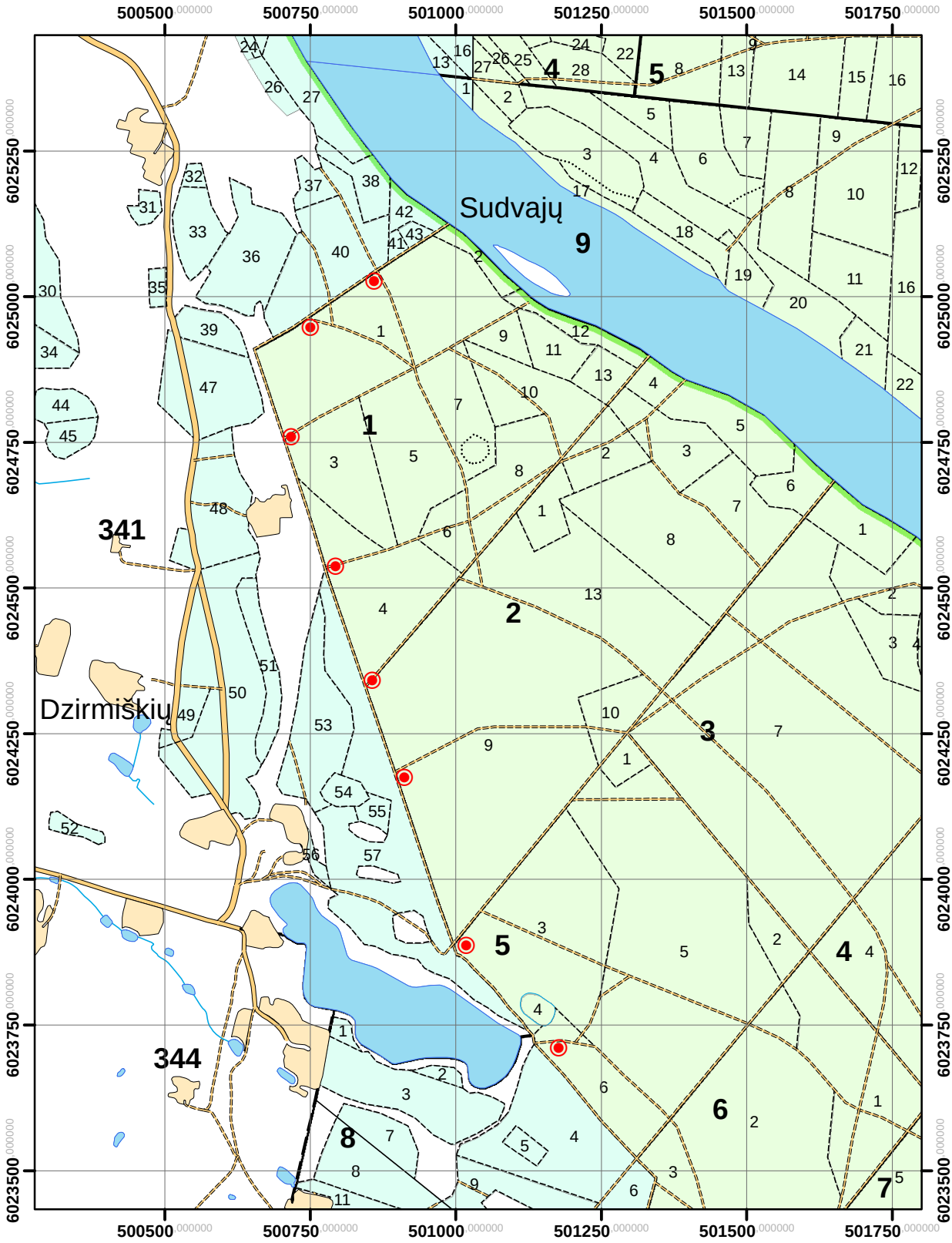

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

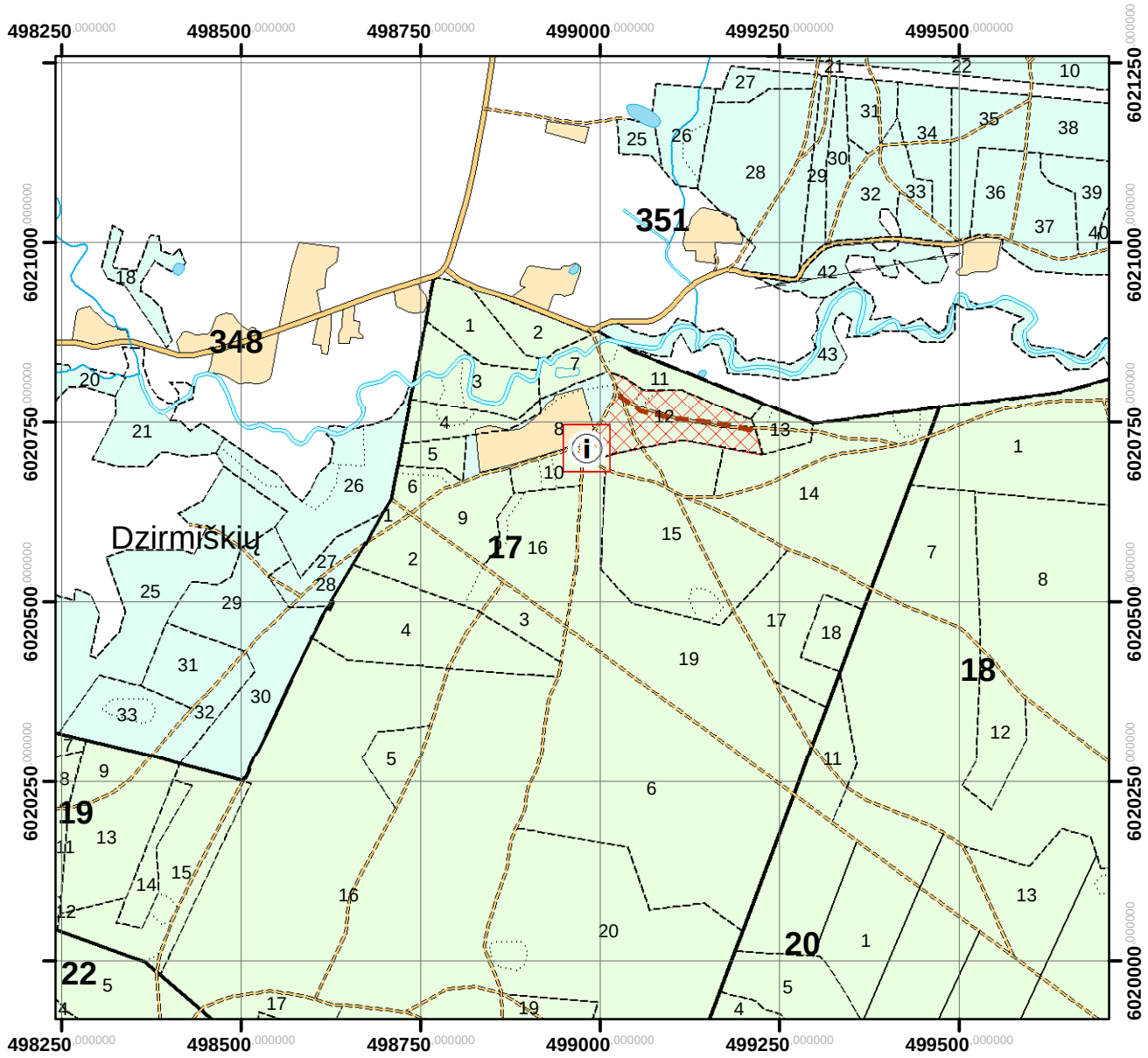

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai
- Takai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

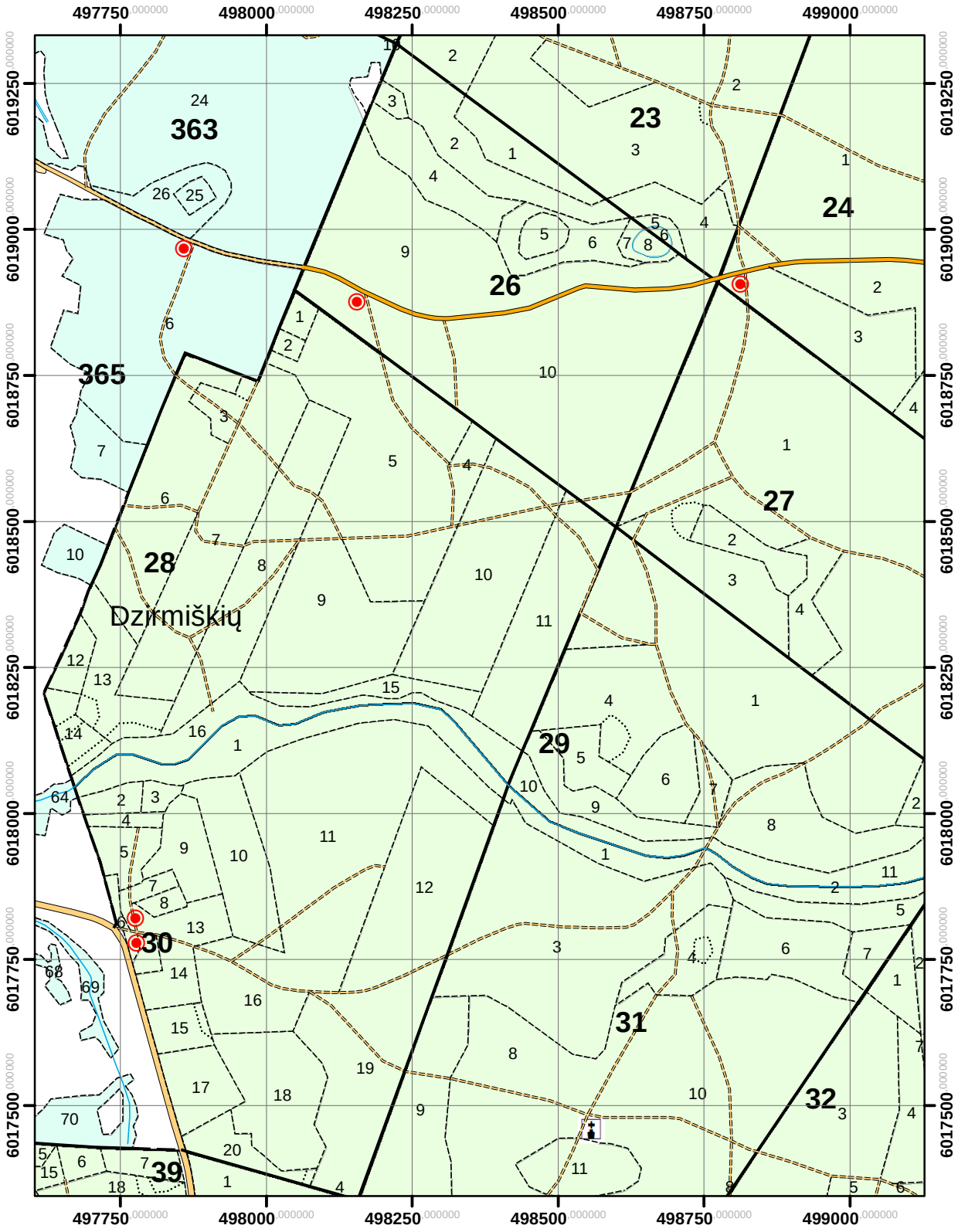

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

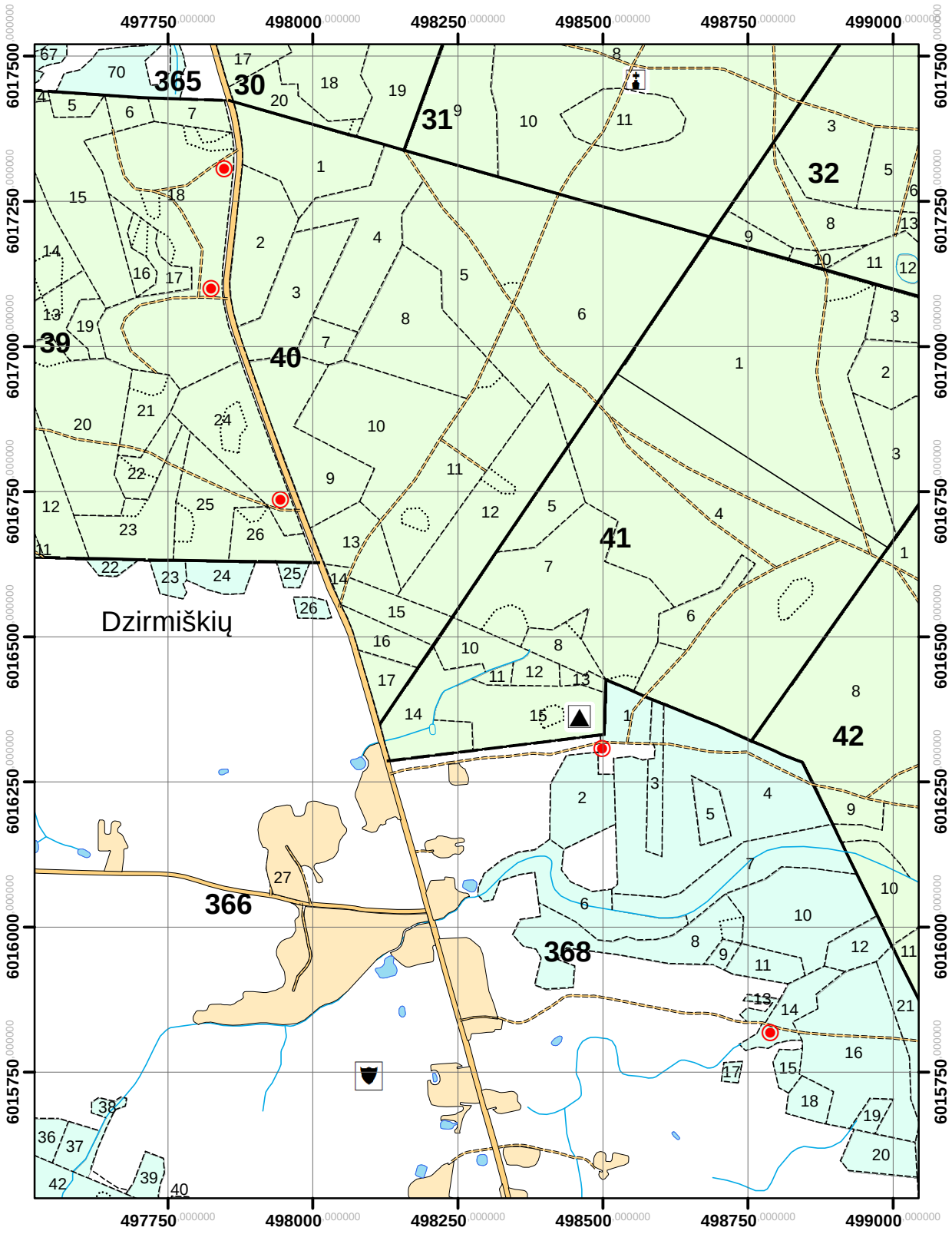

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

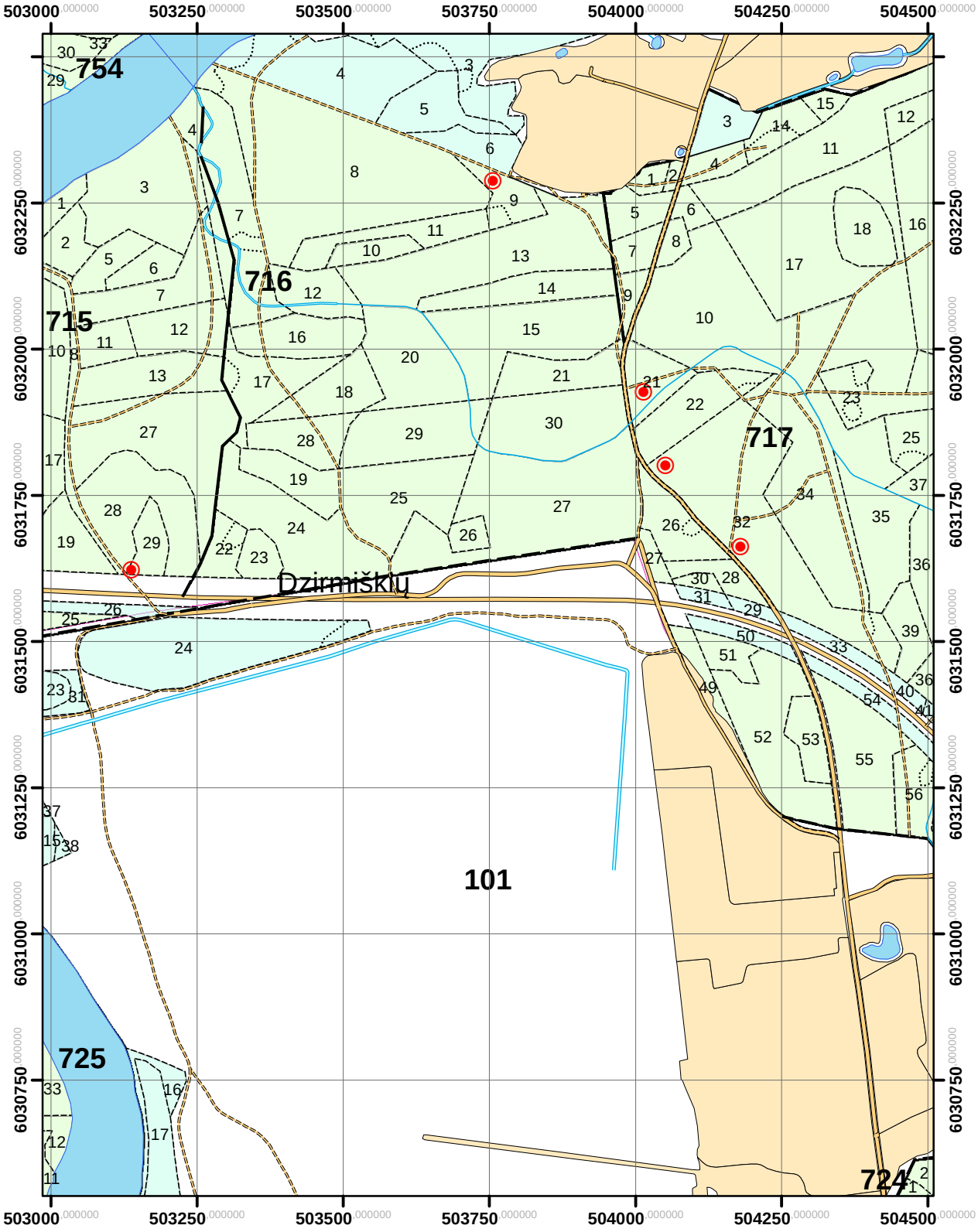

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

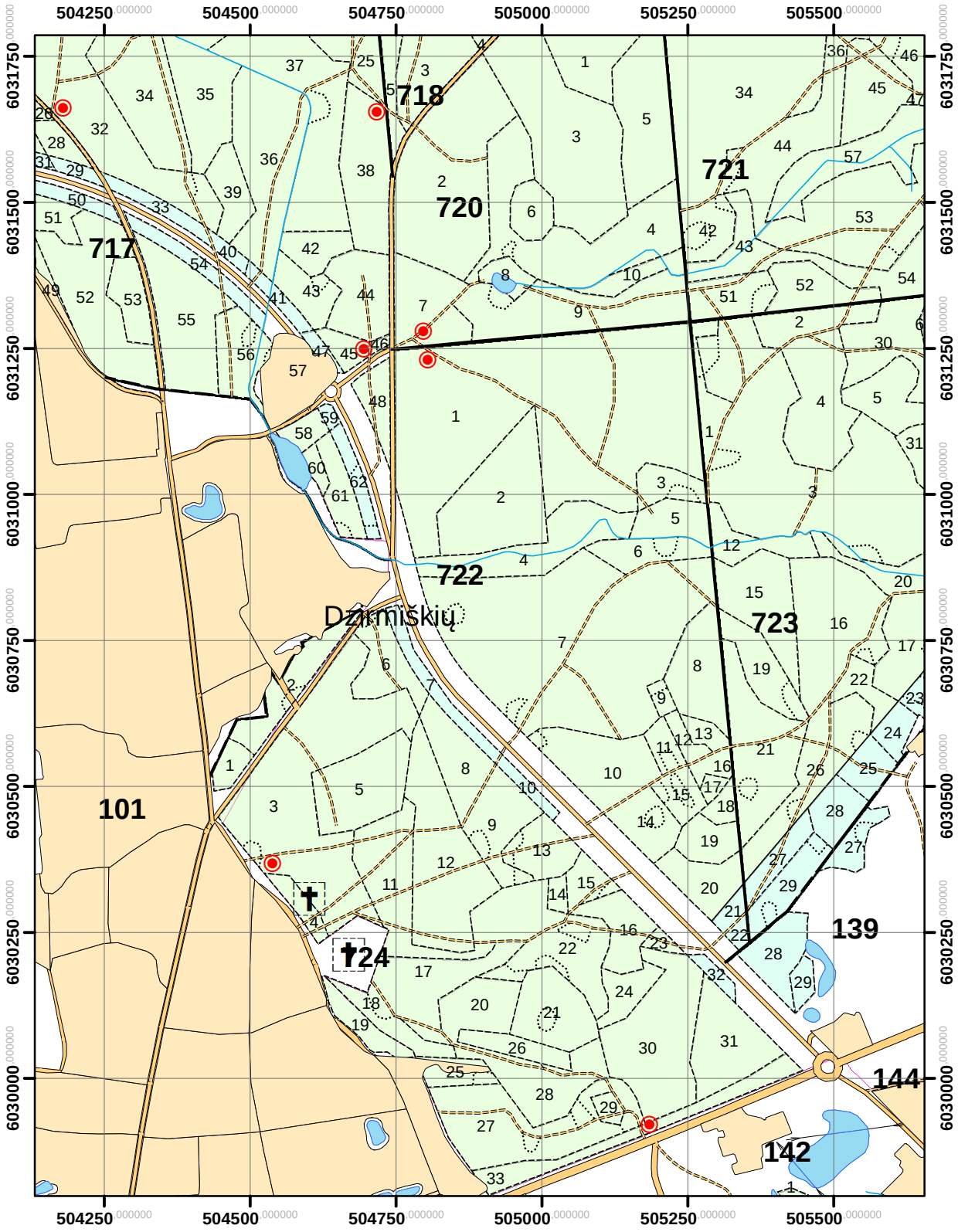

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

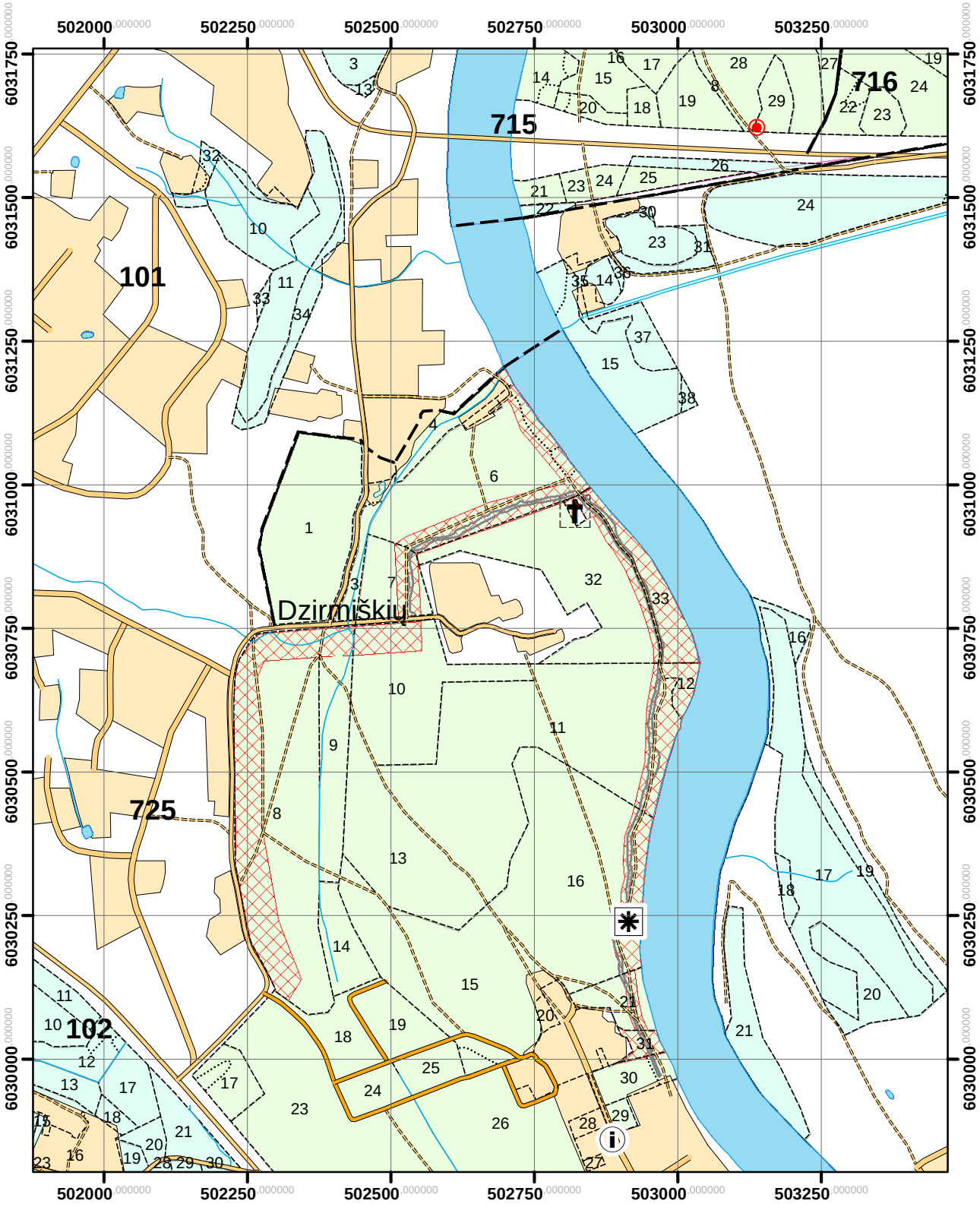

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Sanatorijos takas
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

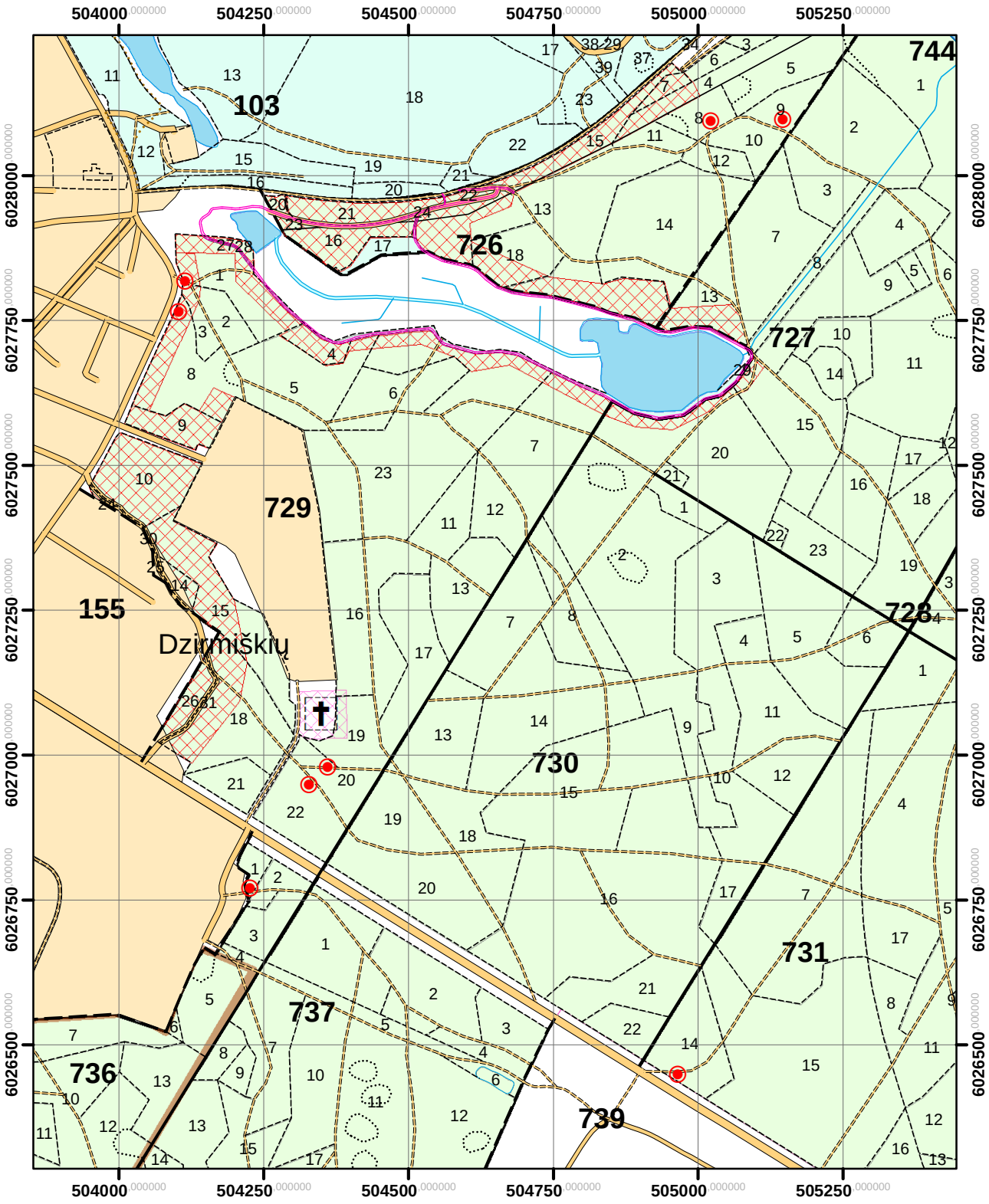

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai
- Projektuojamas dviračių - pėsčiųjų takas

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

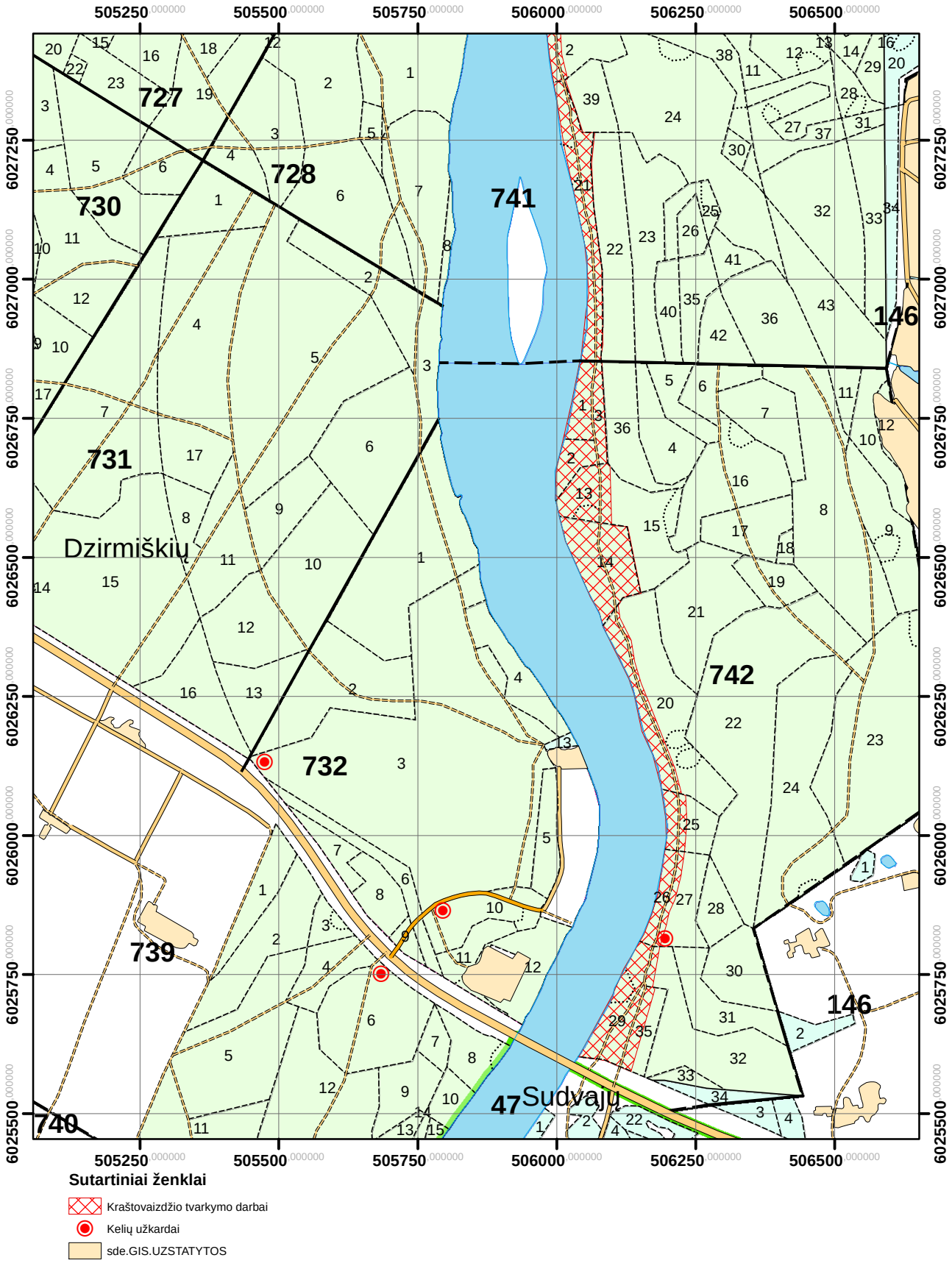

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

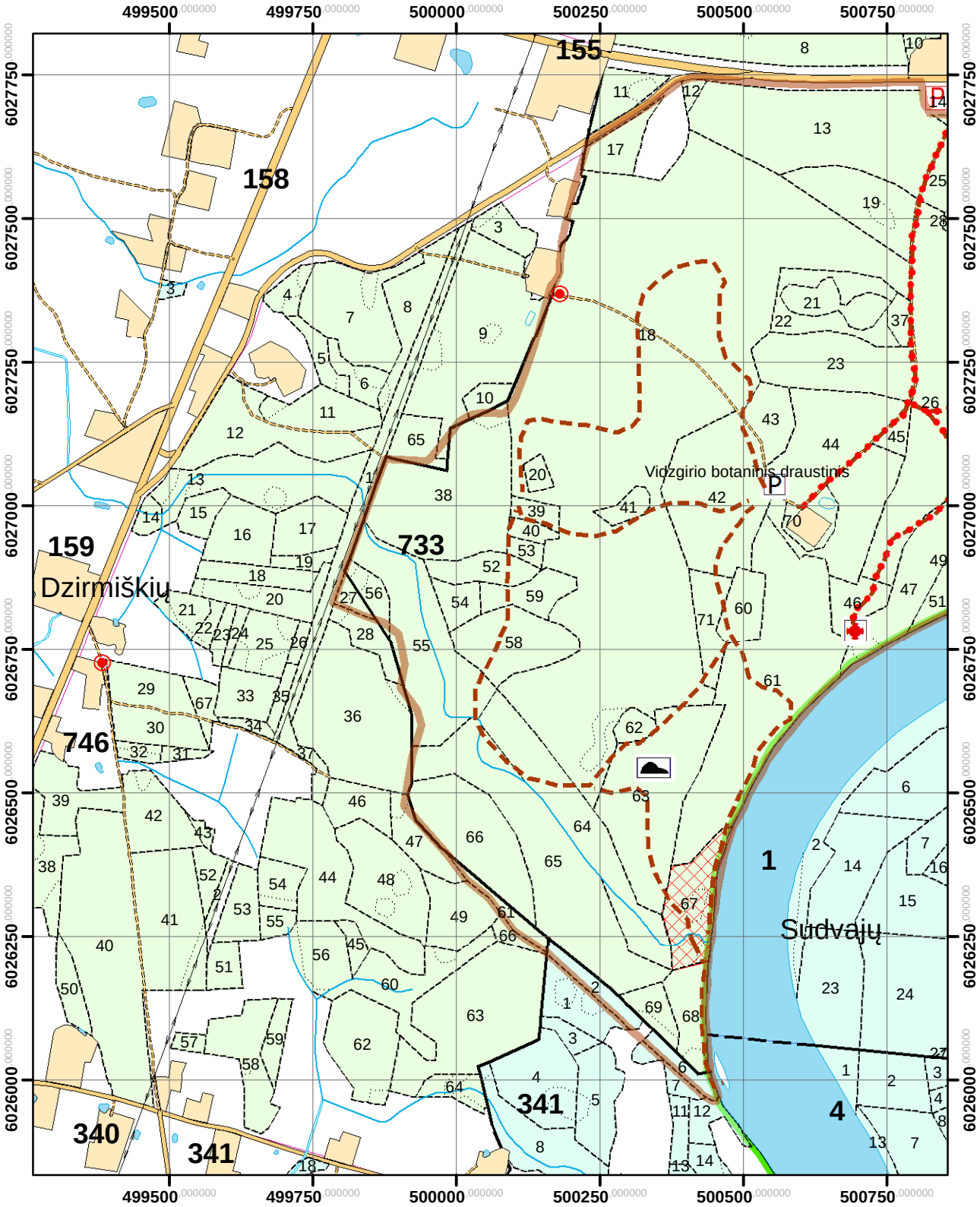

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Projektuojami takai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai
- Takai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

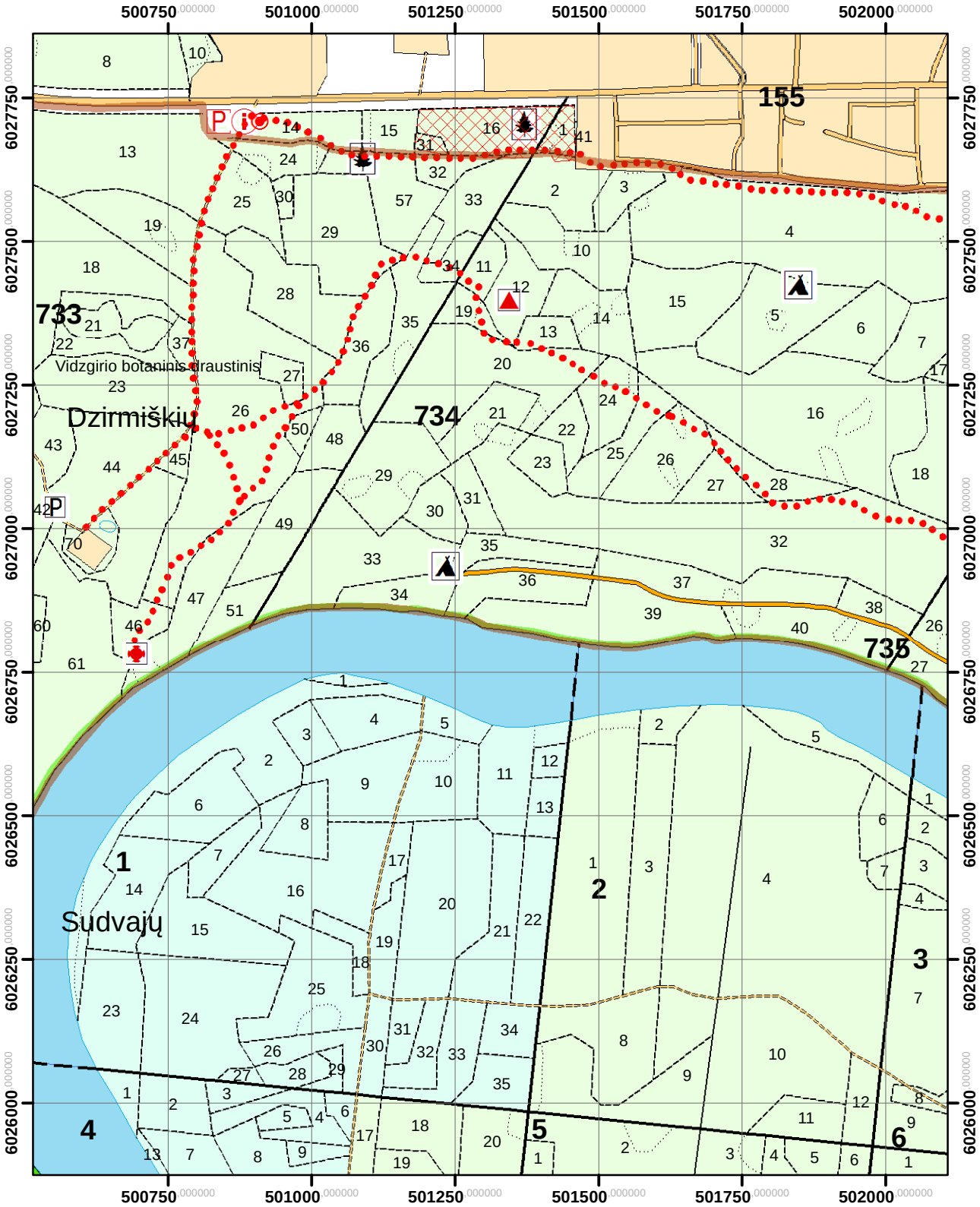

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Projektuojami takai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

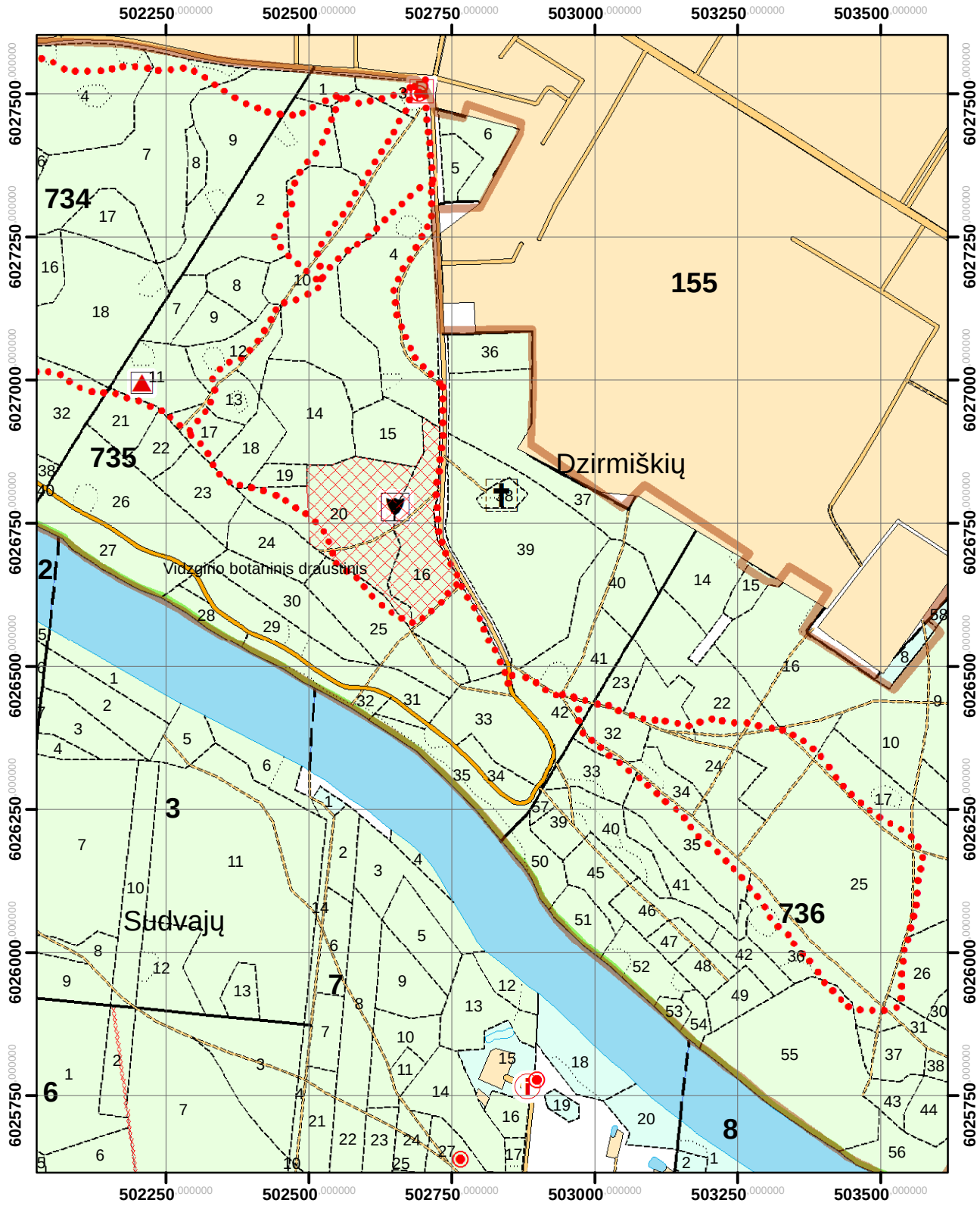

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Projektuojami takai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

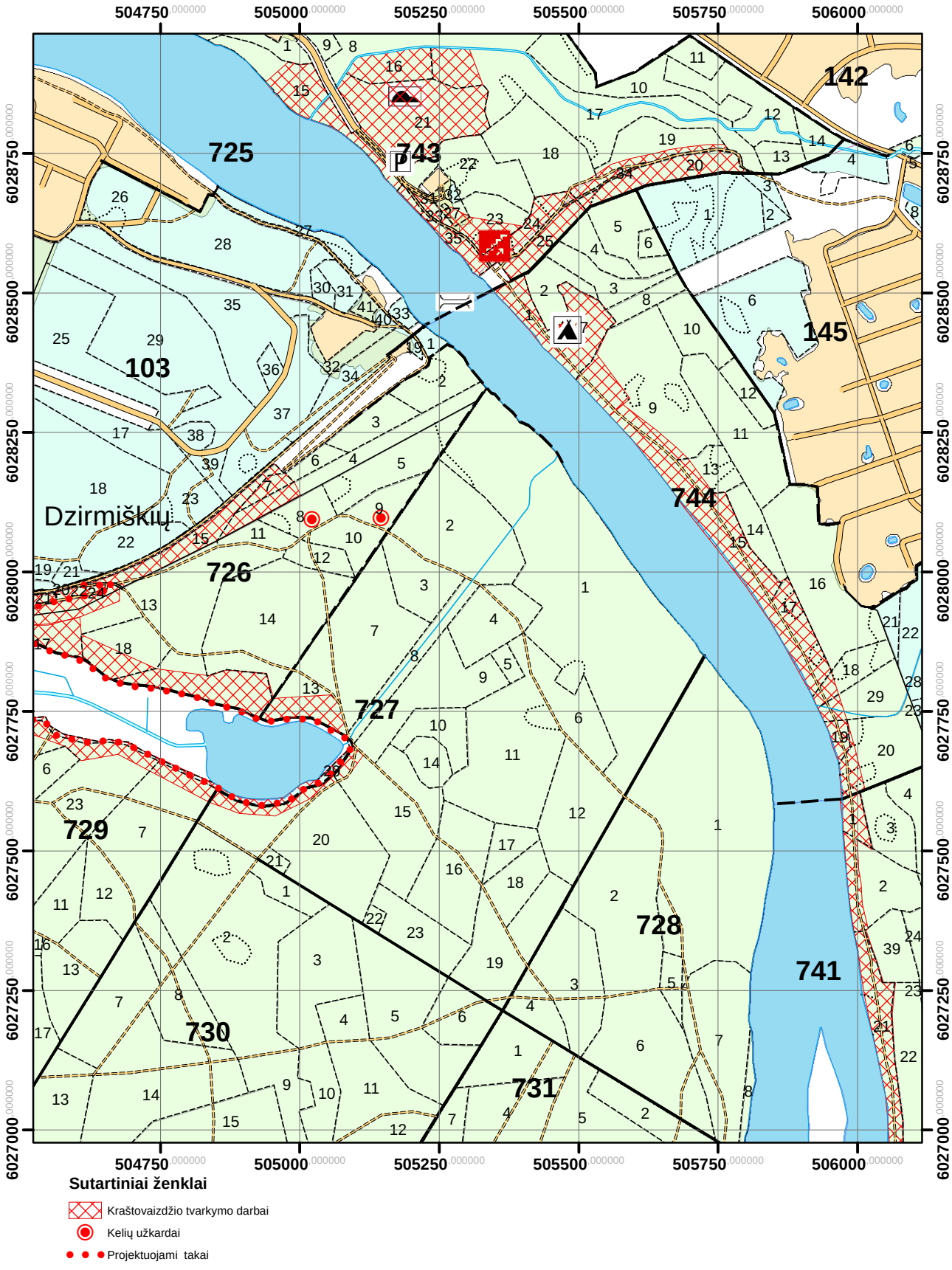

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

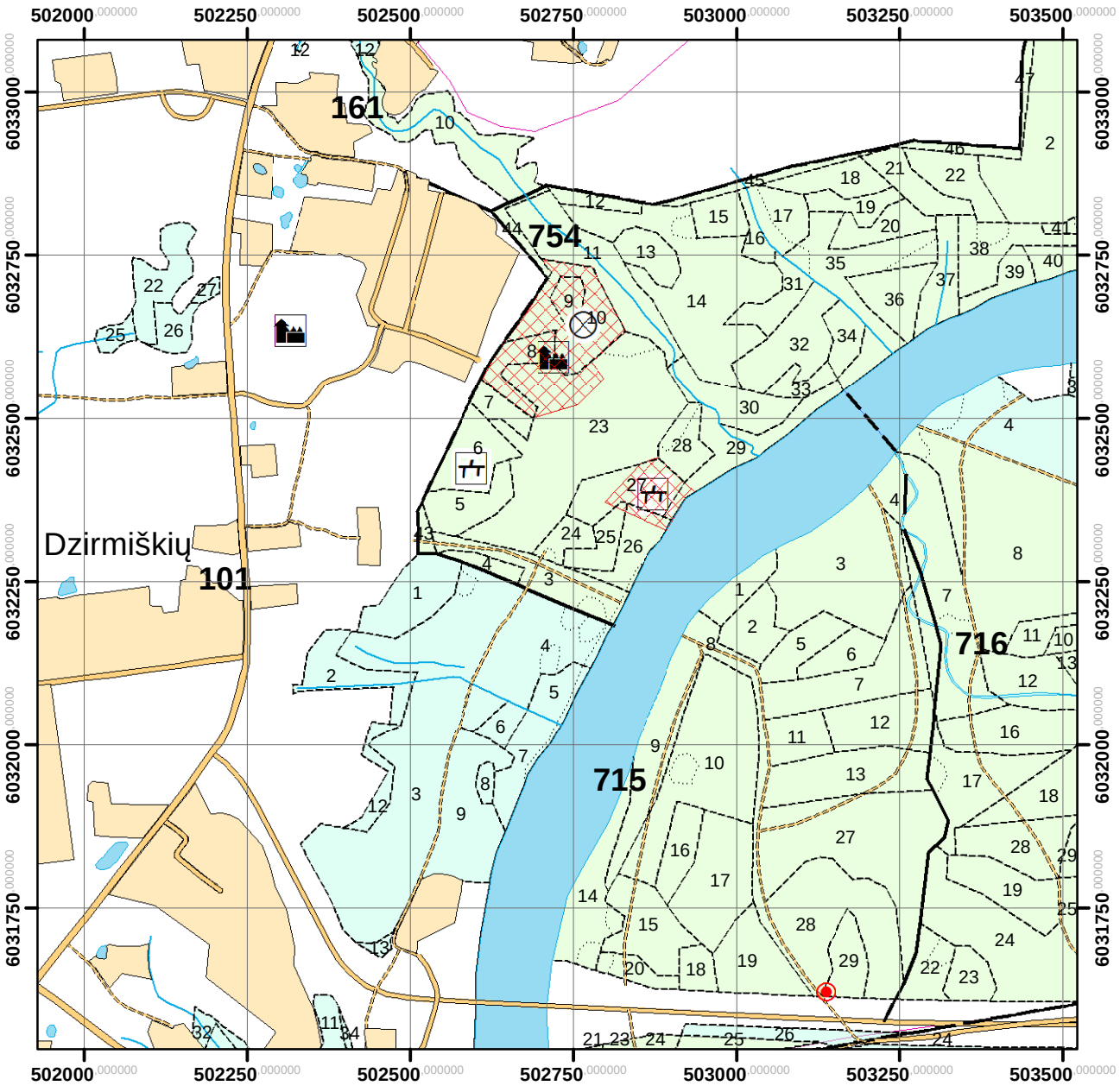

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

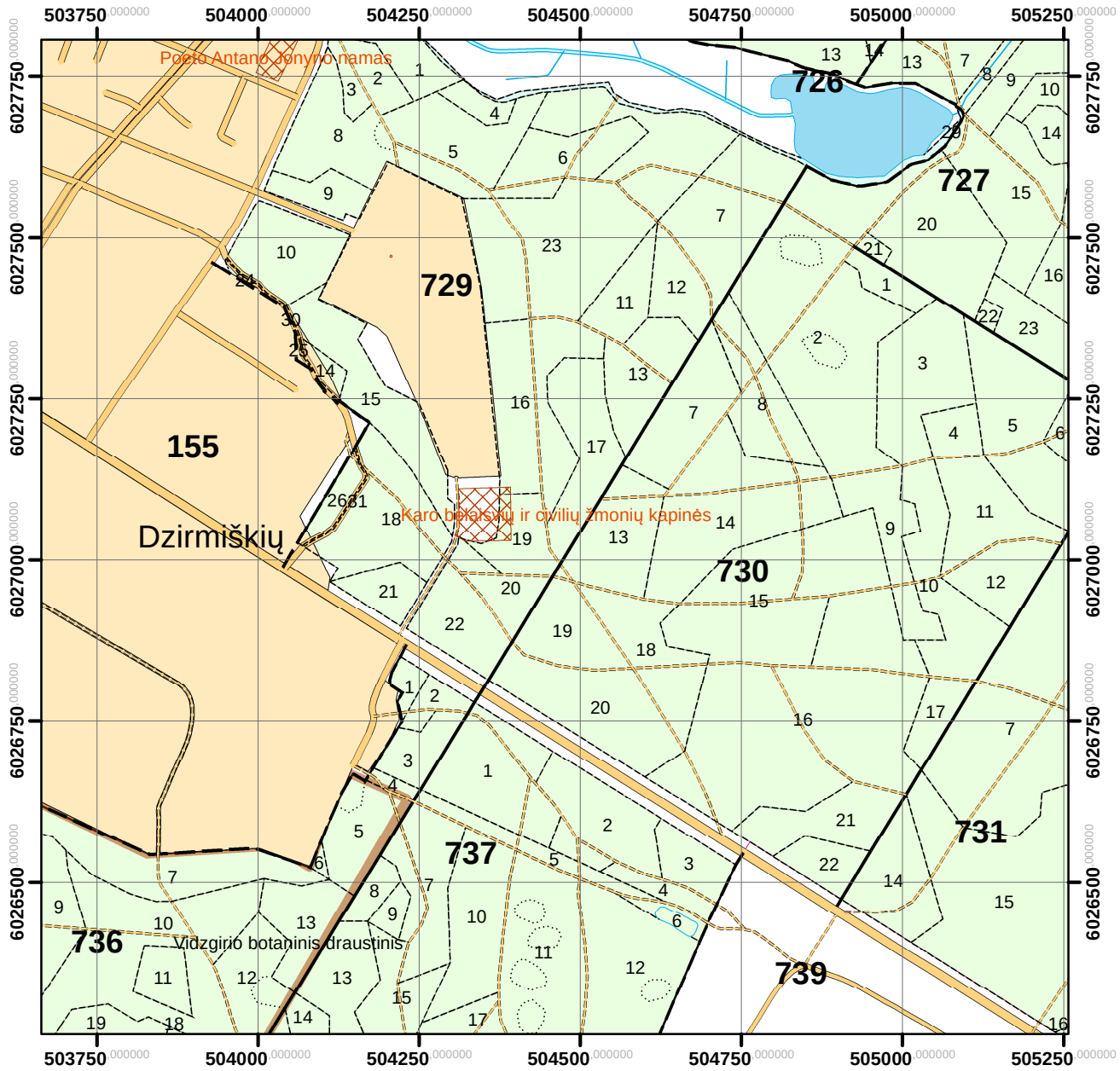

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

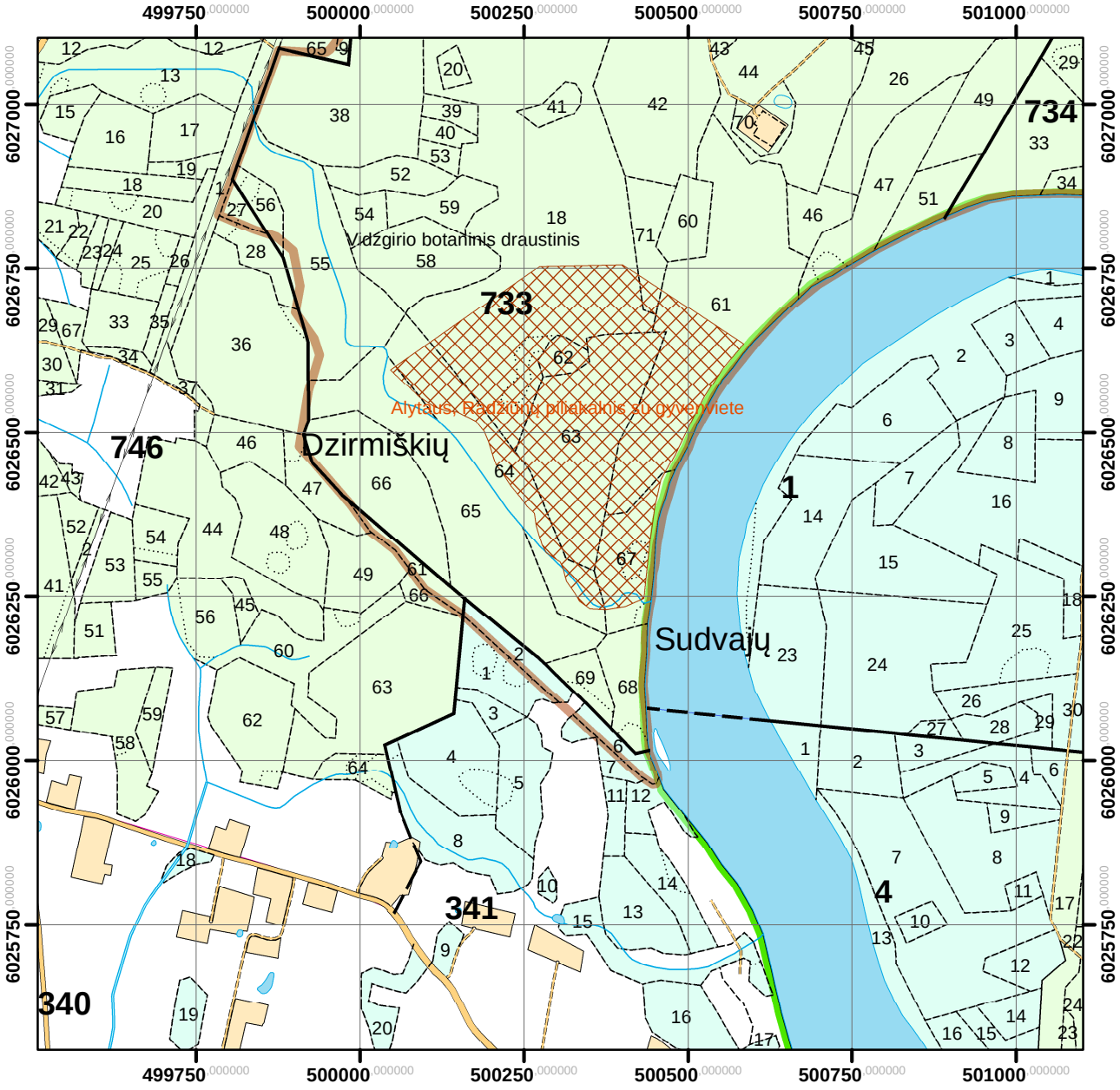

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

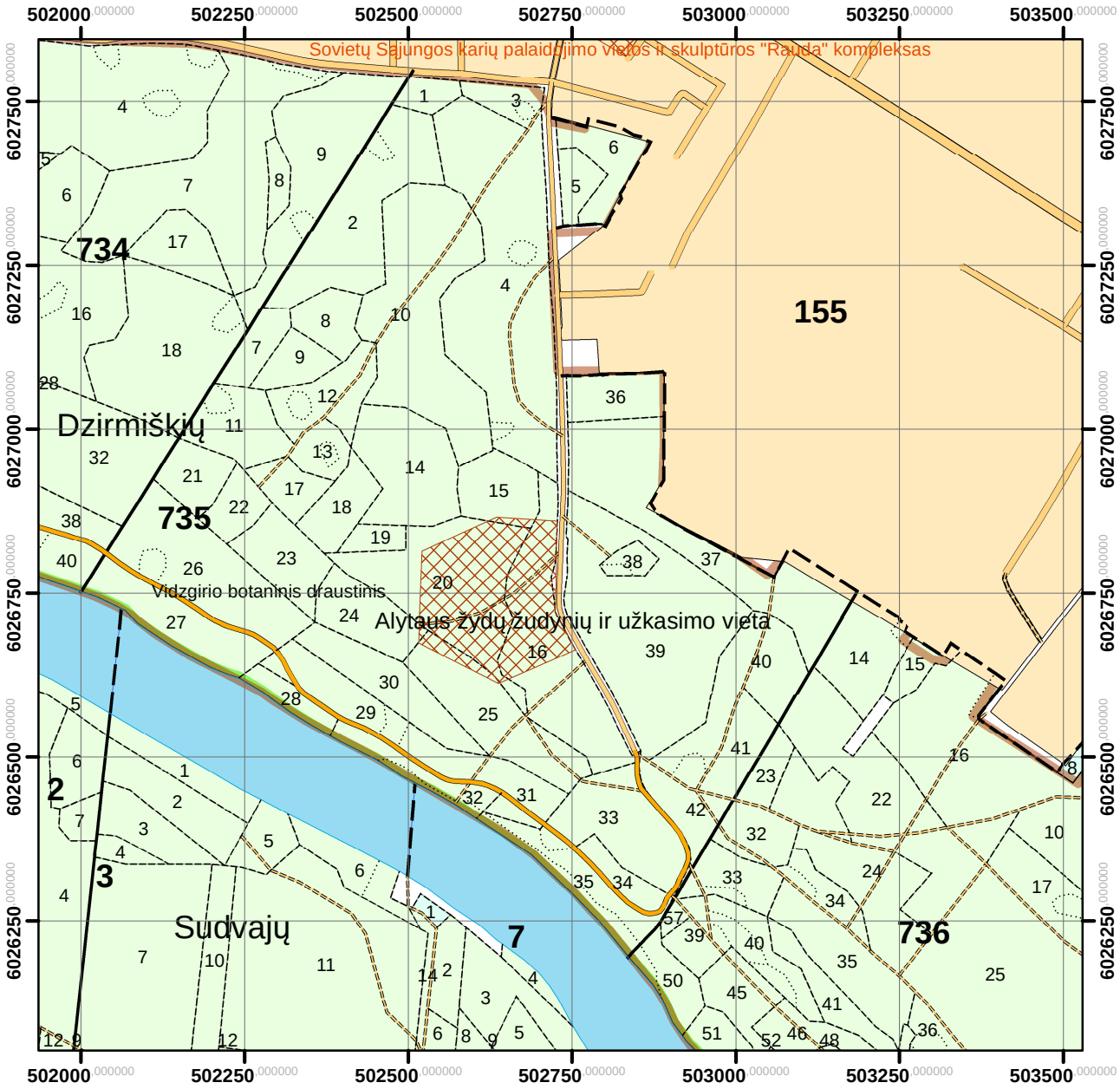

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

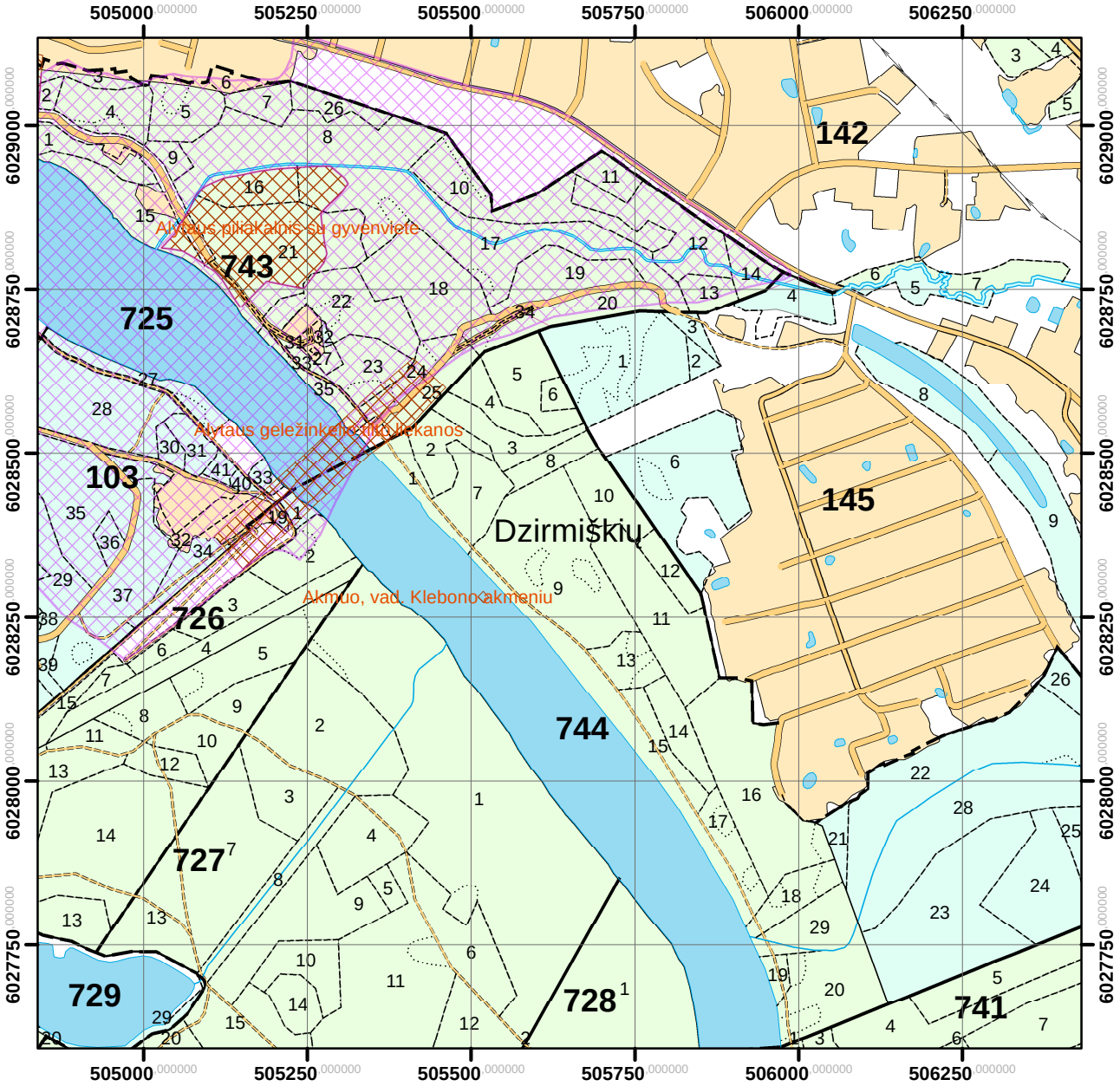

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Dzirmiškių girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

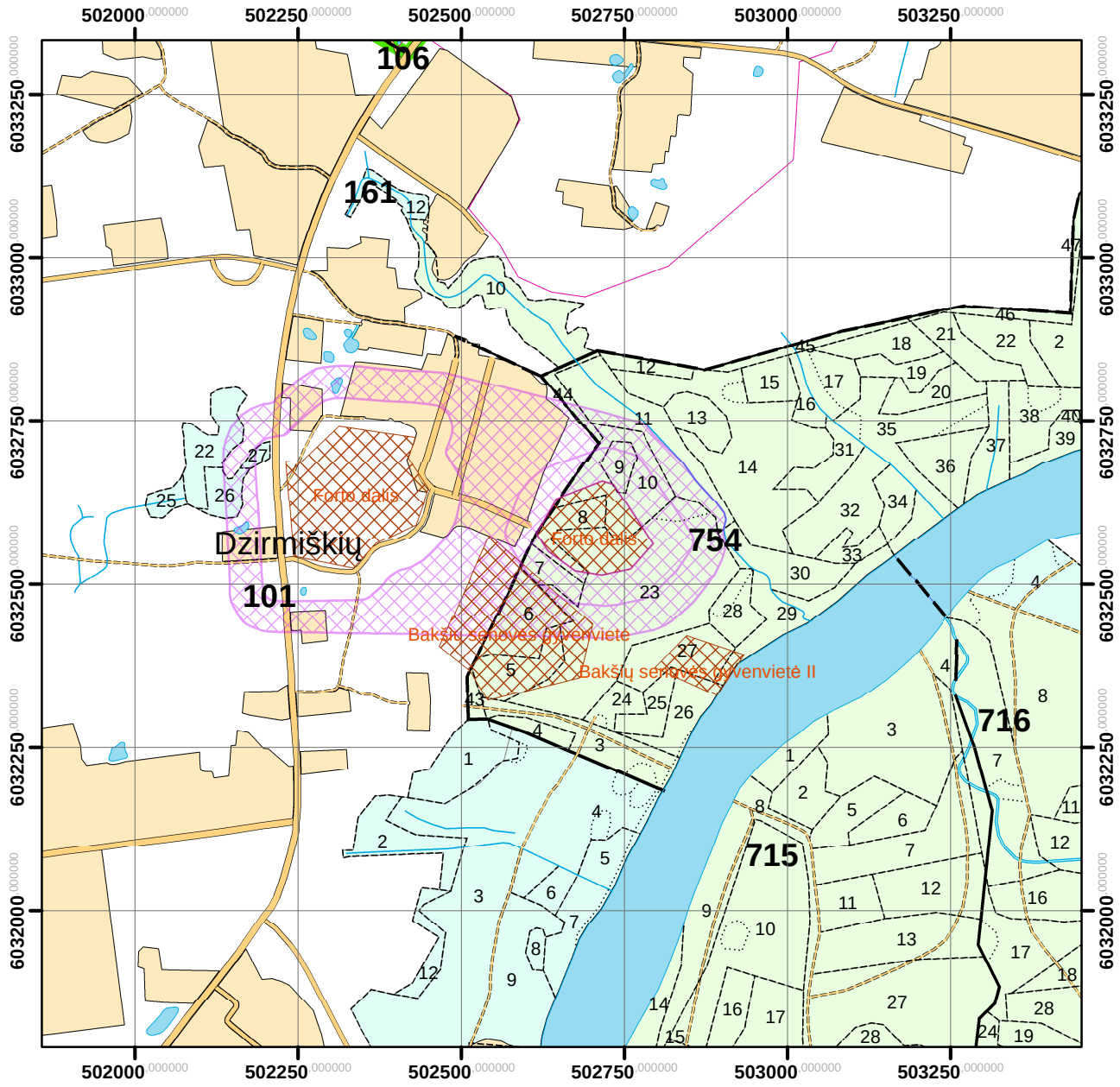

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Kalesnykų girininkija M 1:10 000

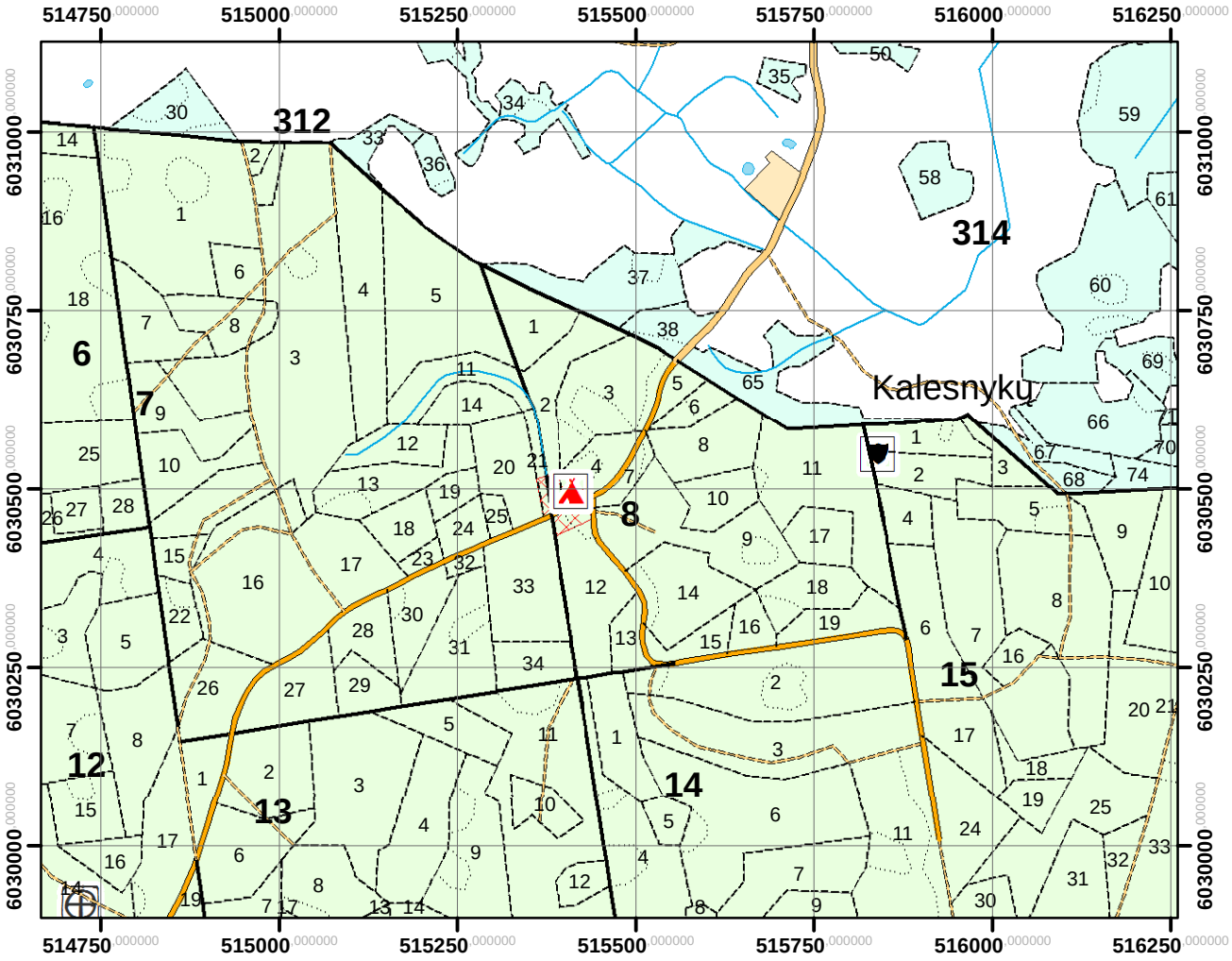

Sutartiniai ženklai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Kalesnykų girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

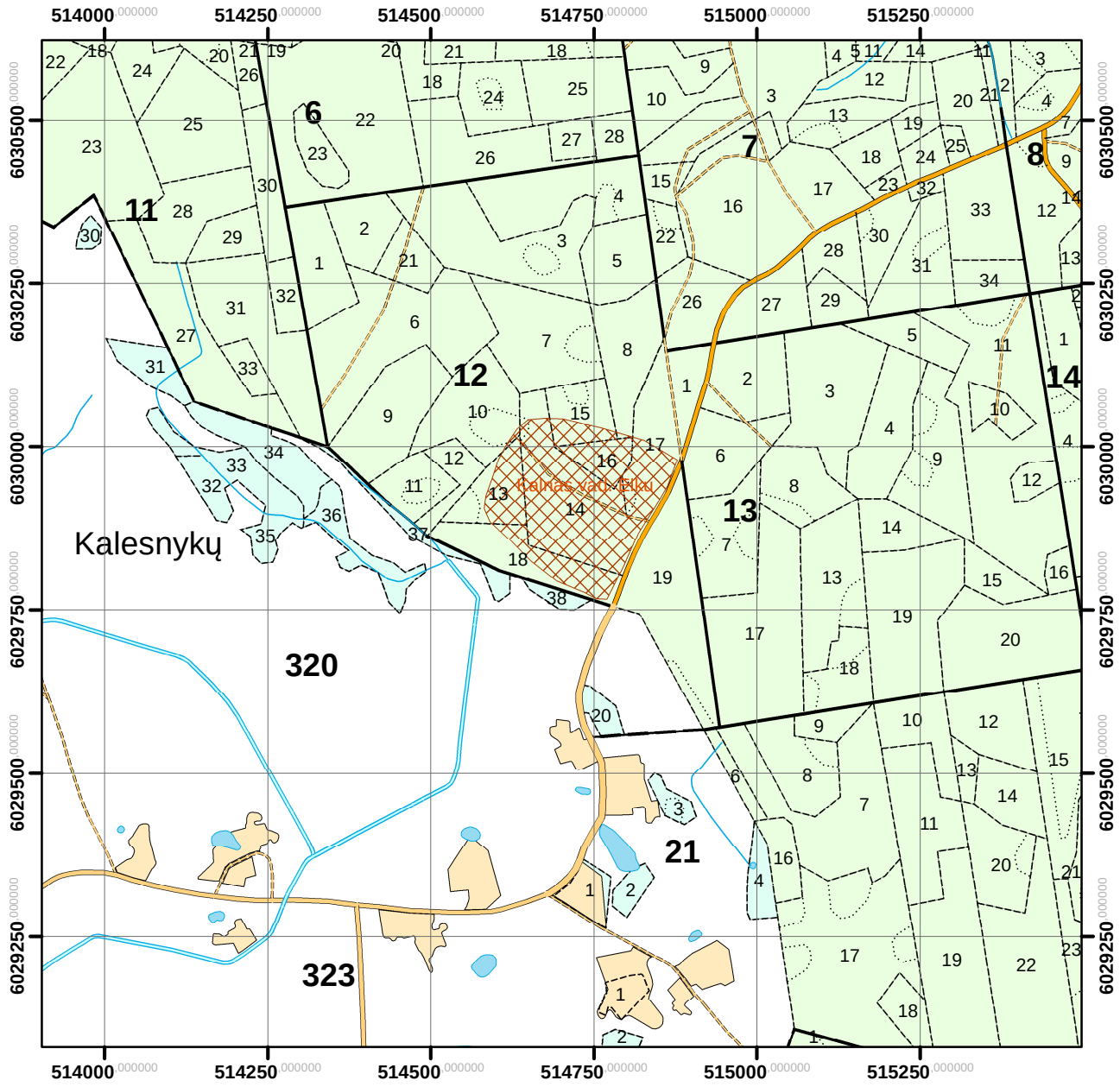

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Kalesnykų girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

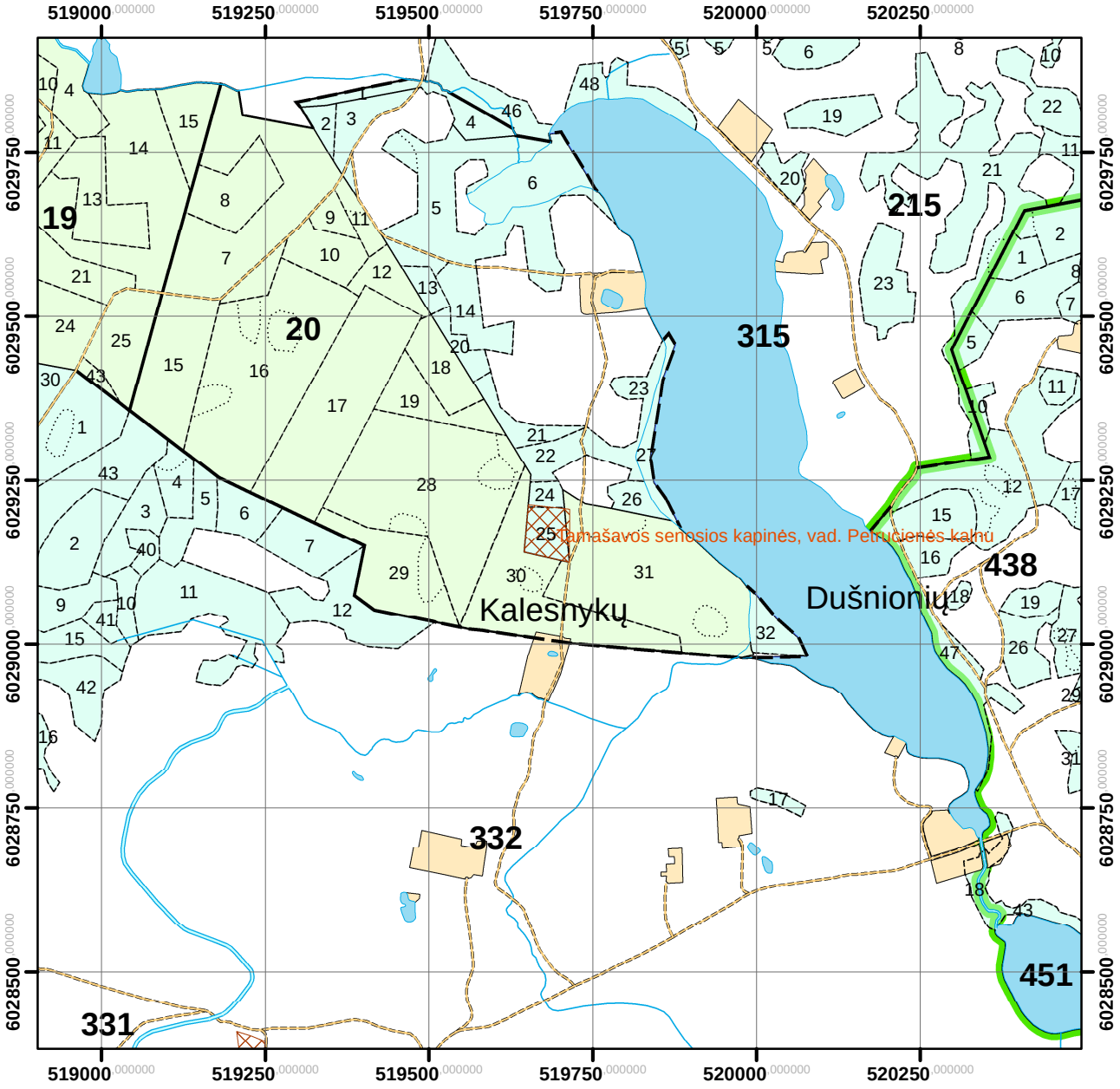

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Kalesnykų girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

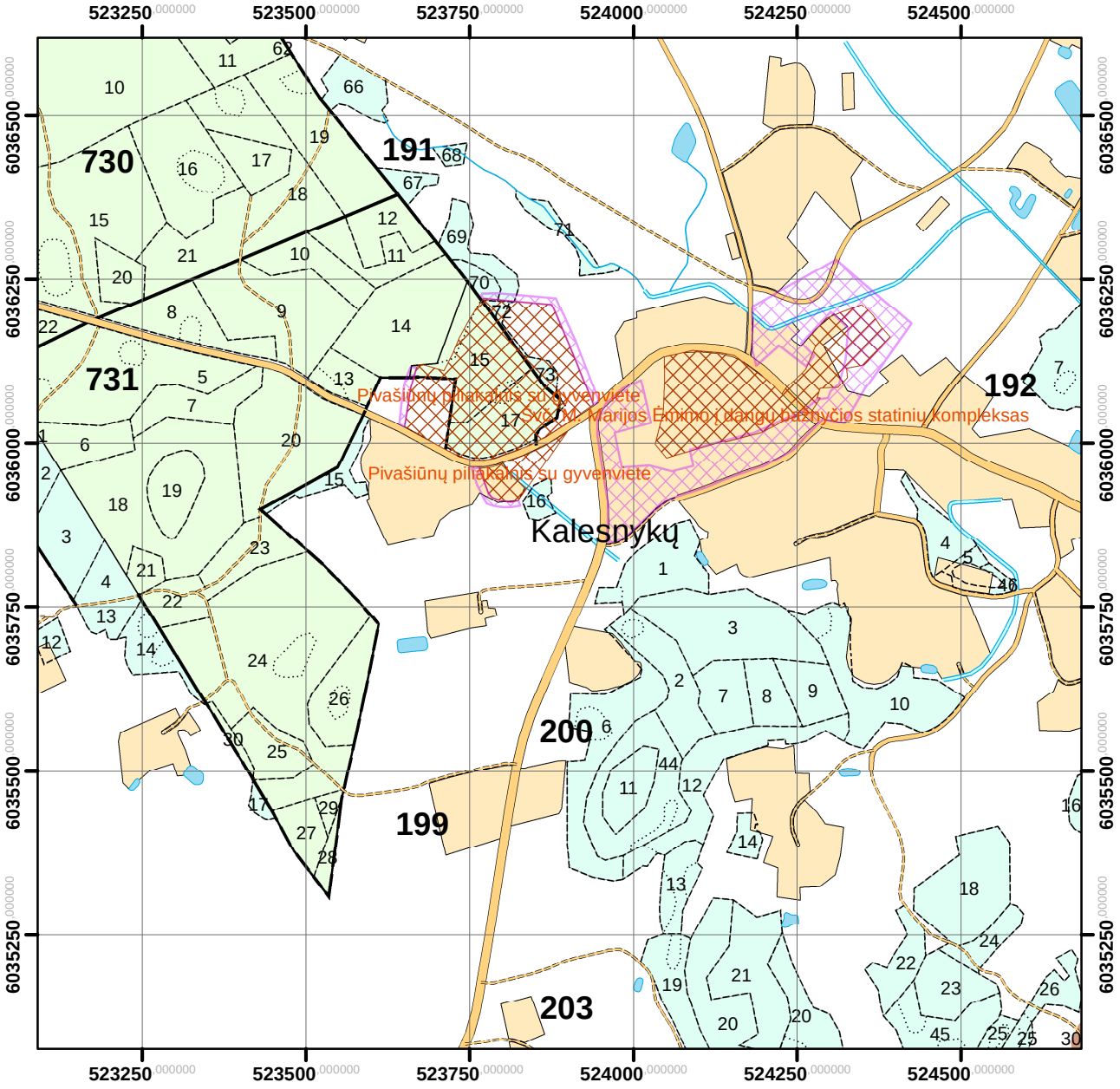

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Punios girininkija M 1:10 000

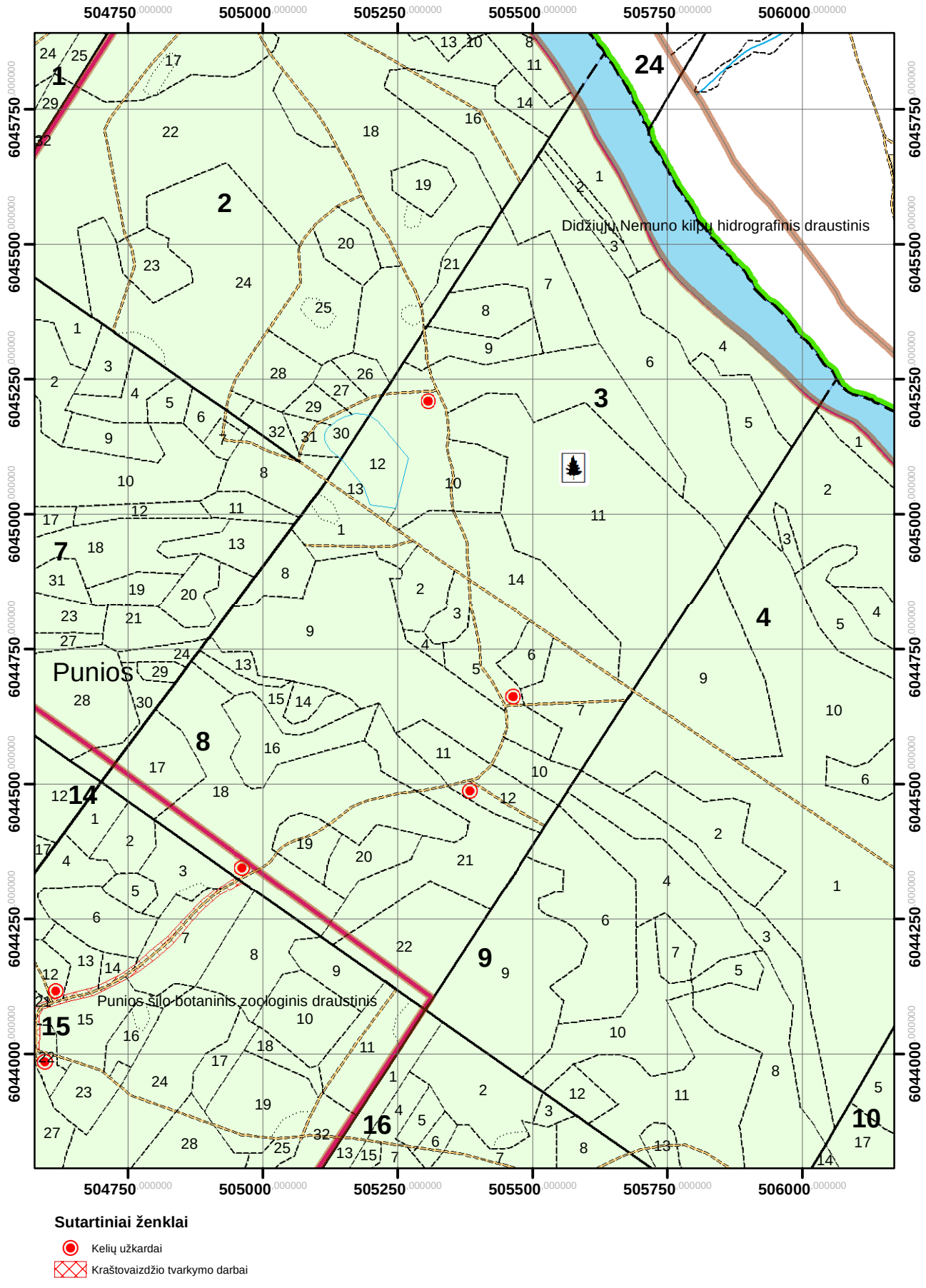

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:10 000

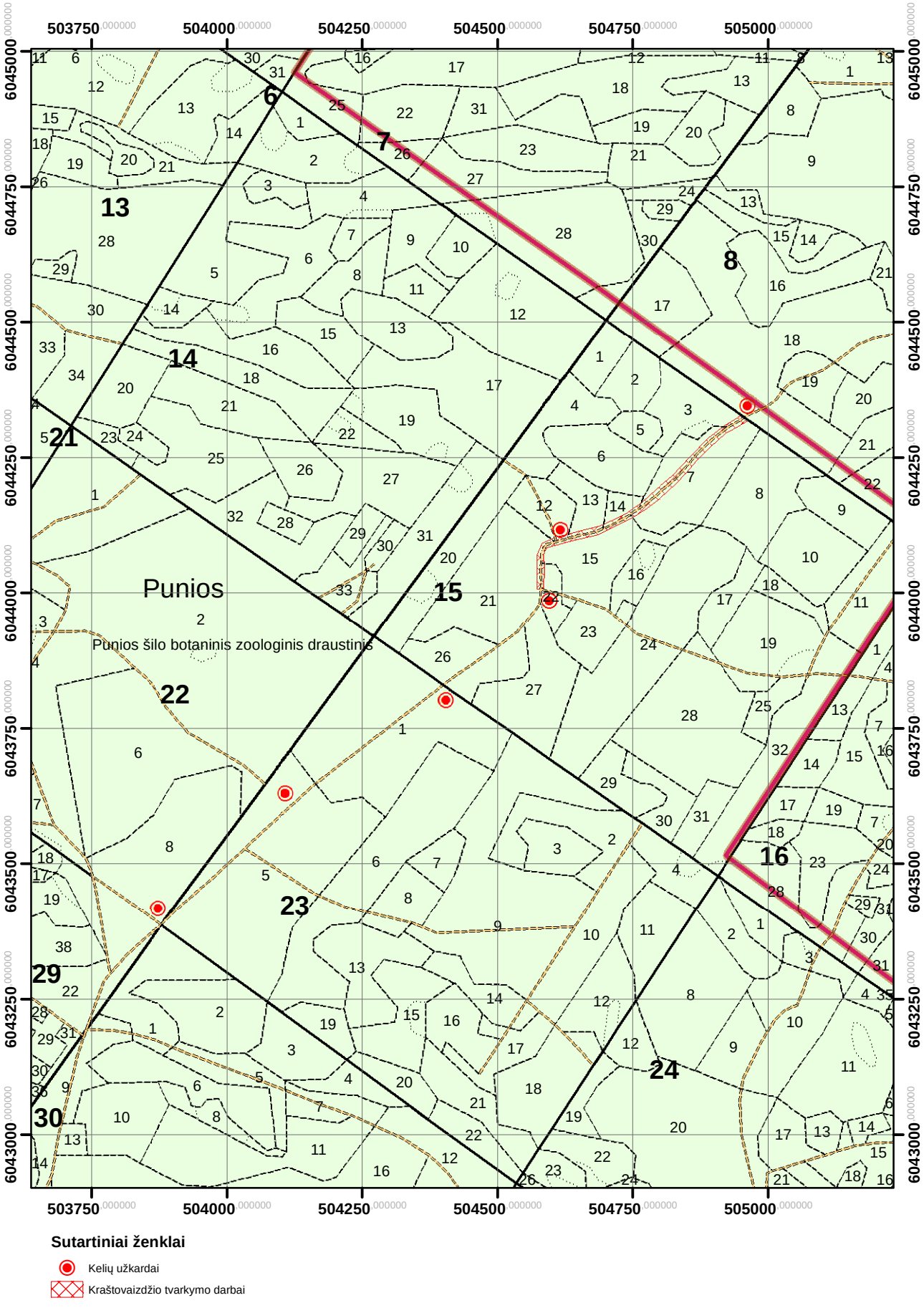

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:10 000

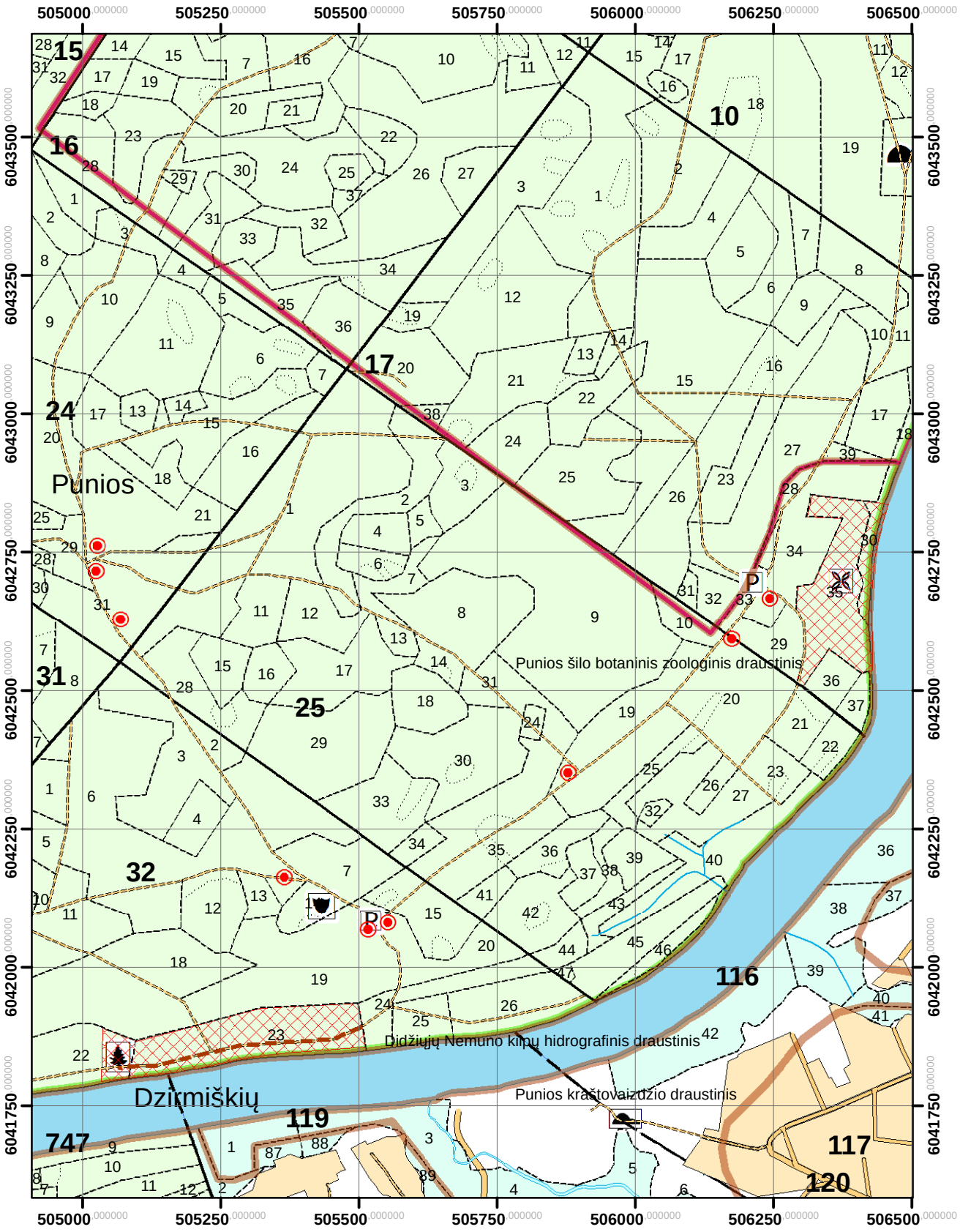

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:10 000

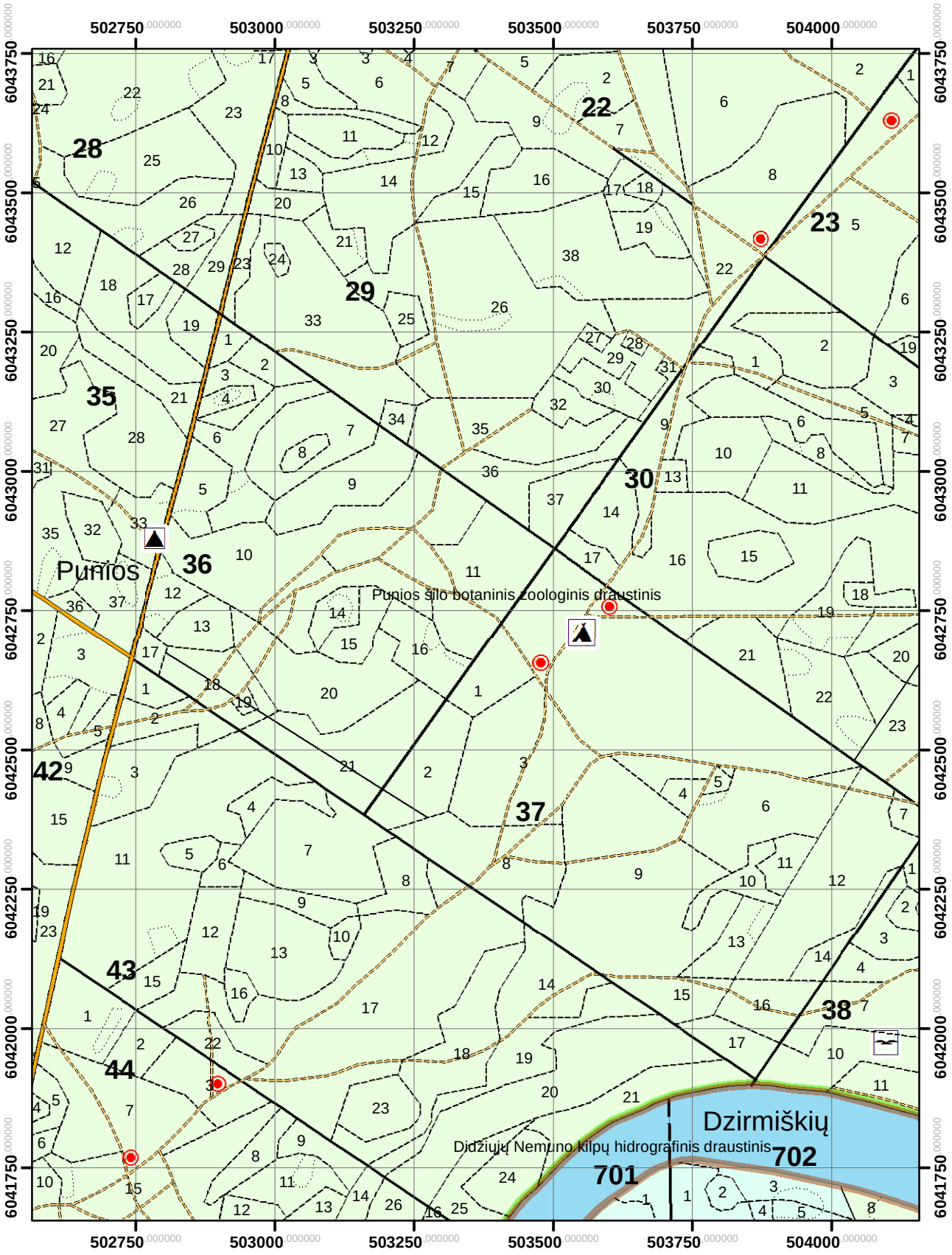

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:10 000

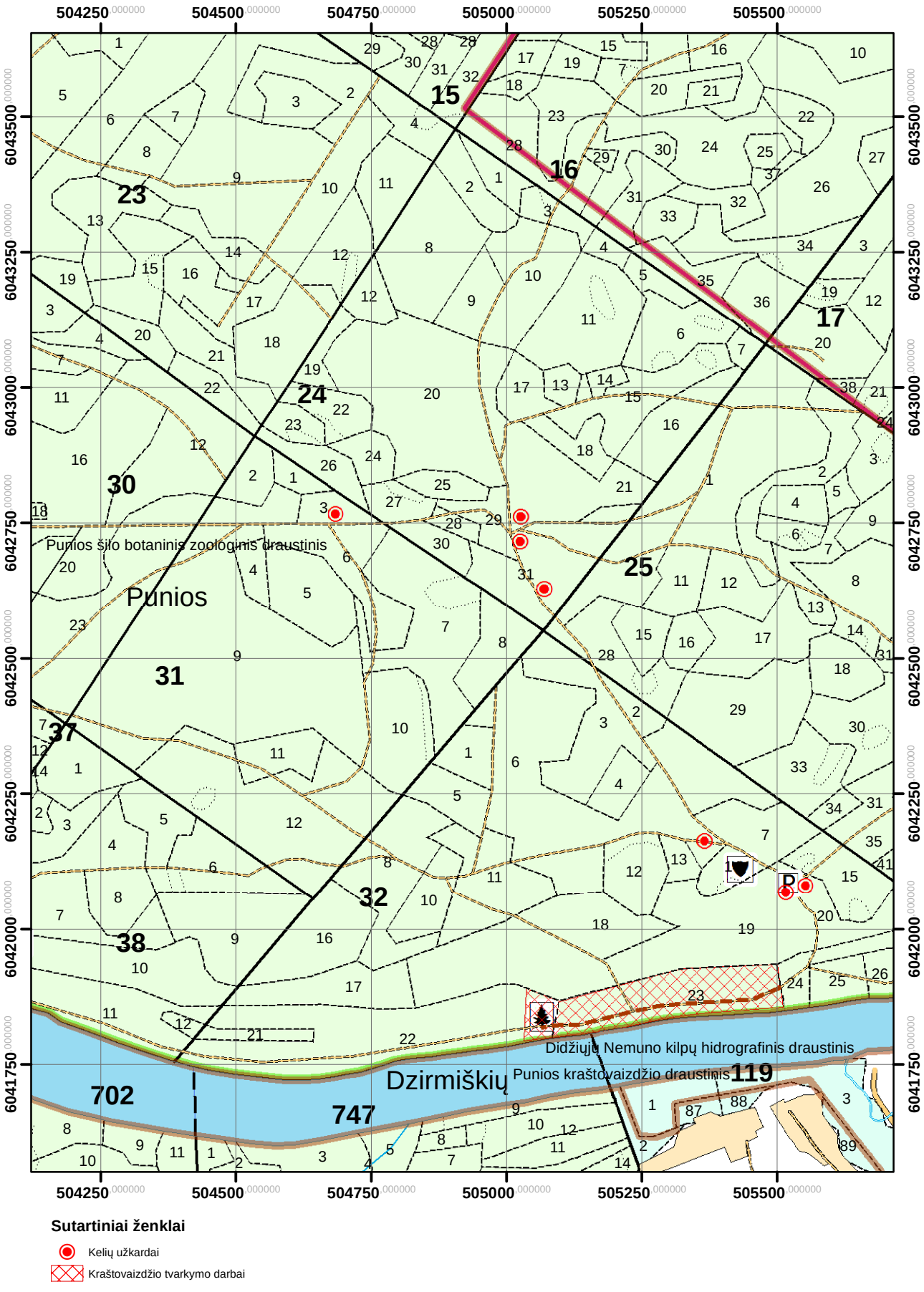

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai
- Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:5 000

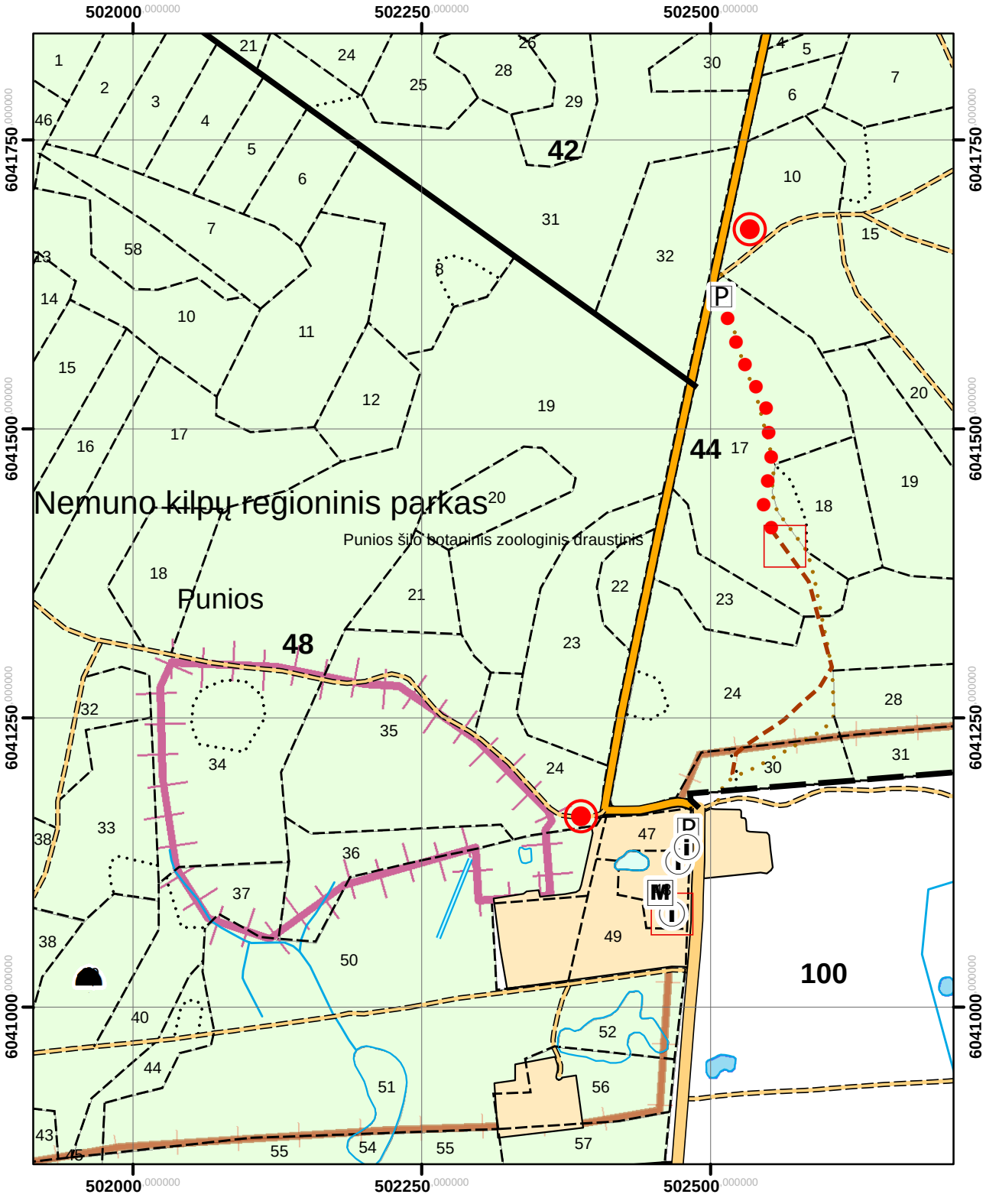

Punios girininkija M 1:10 000

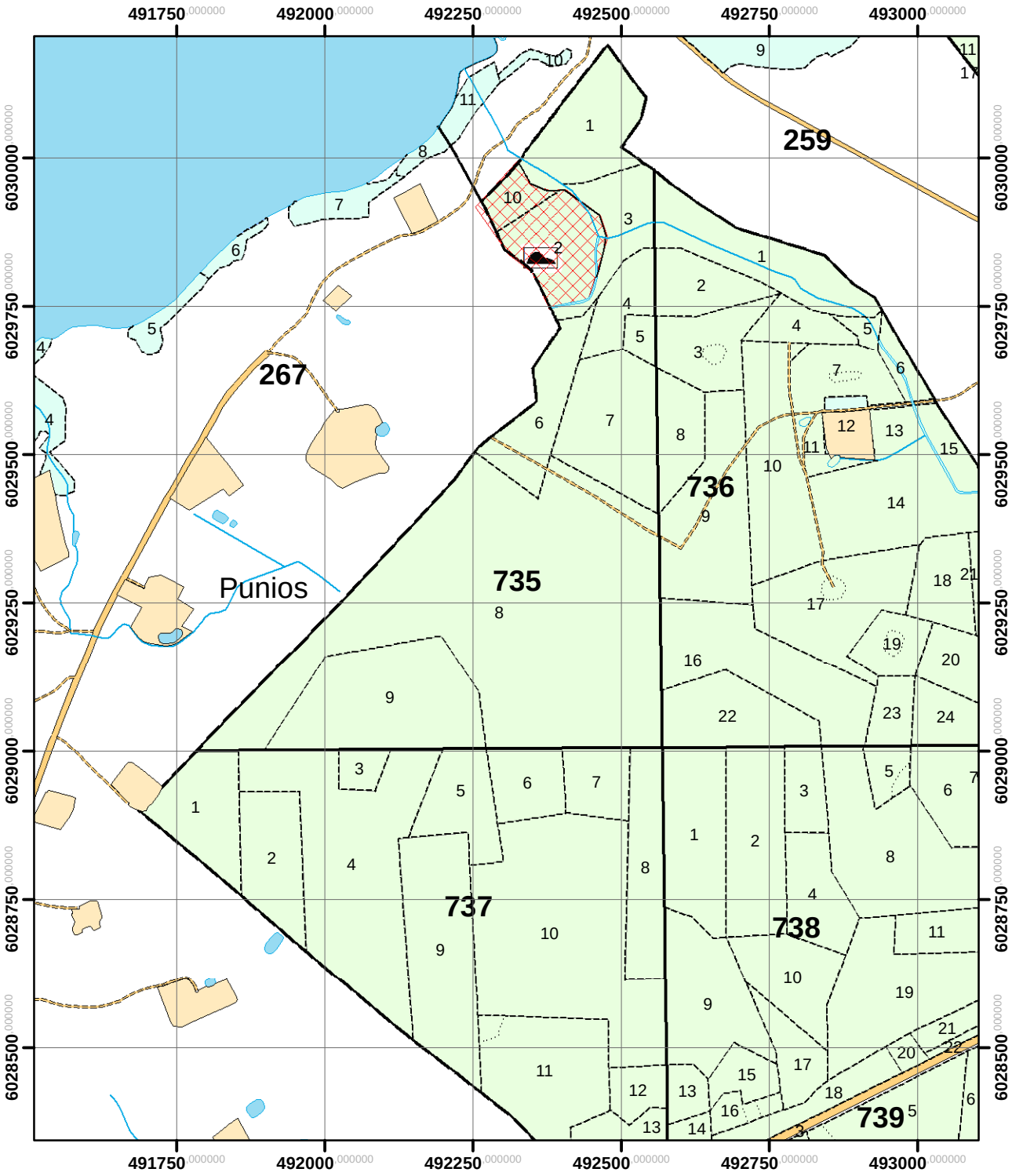

Sutartiniai ženklai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Punios girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

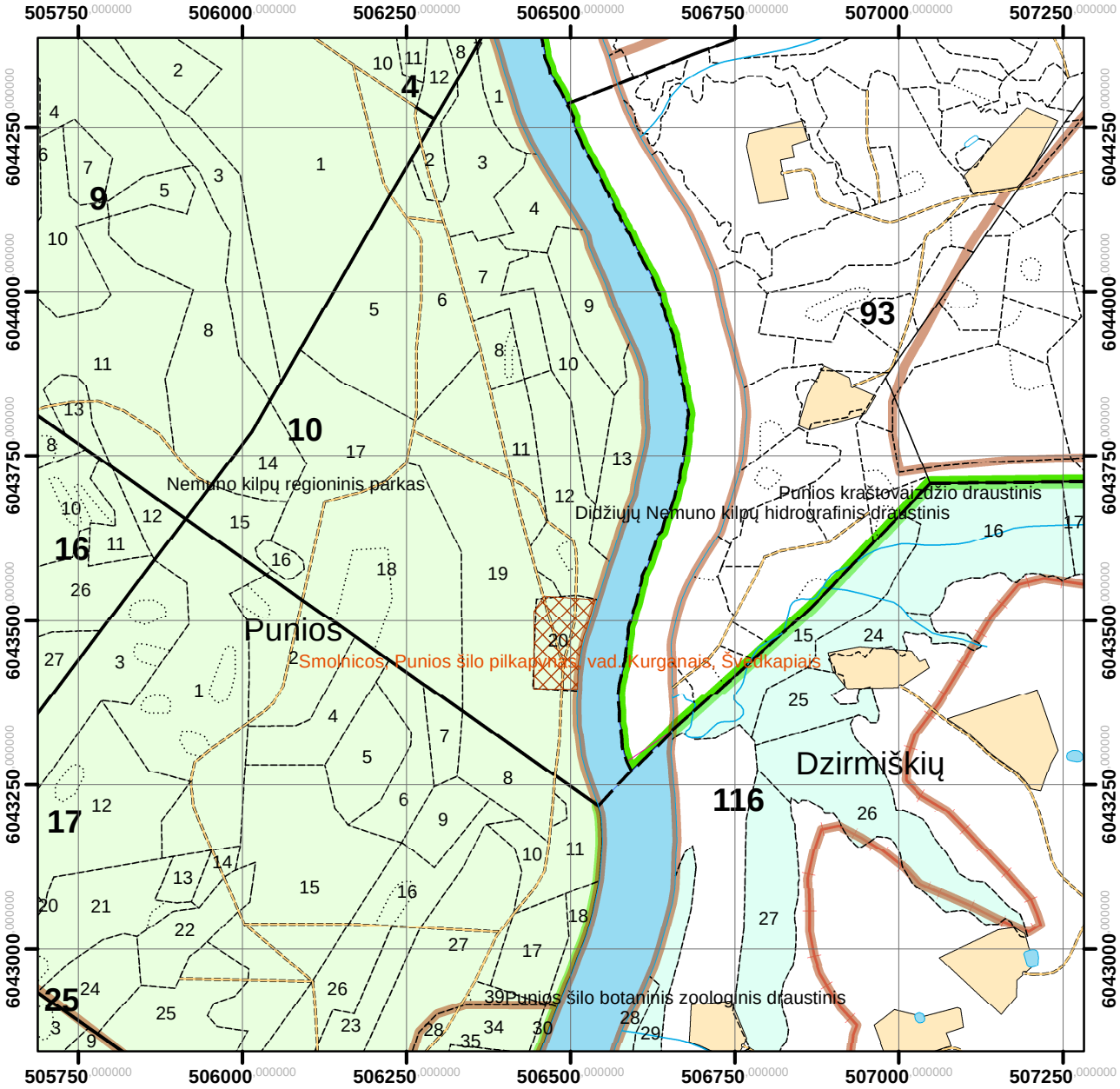

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Punios girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

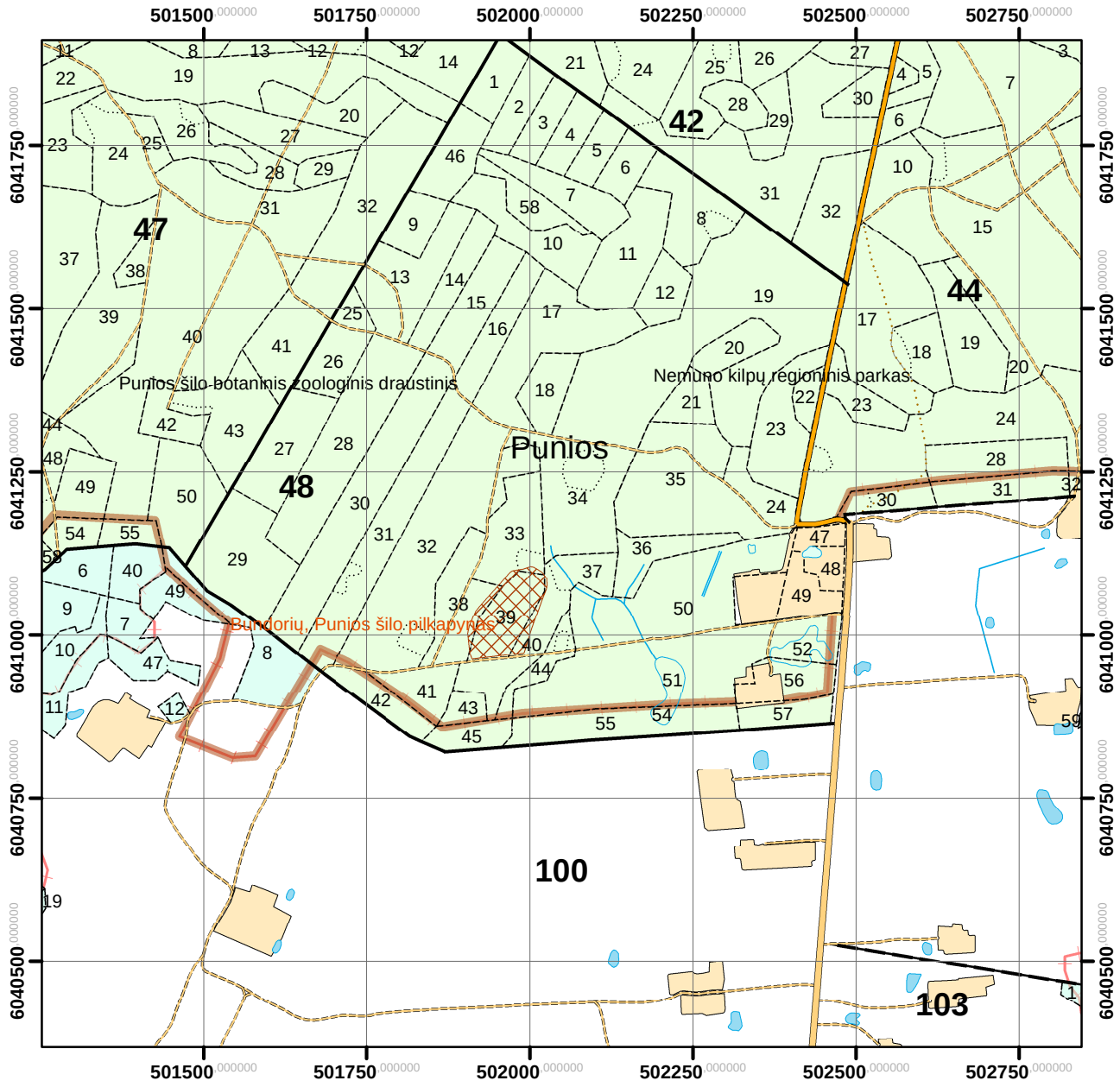

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Punios girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

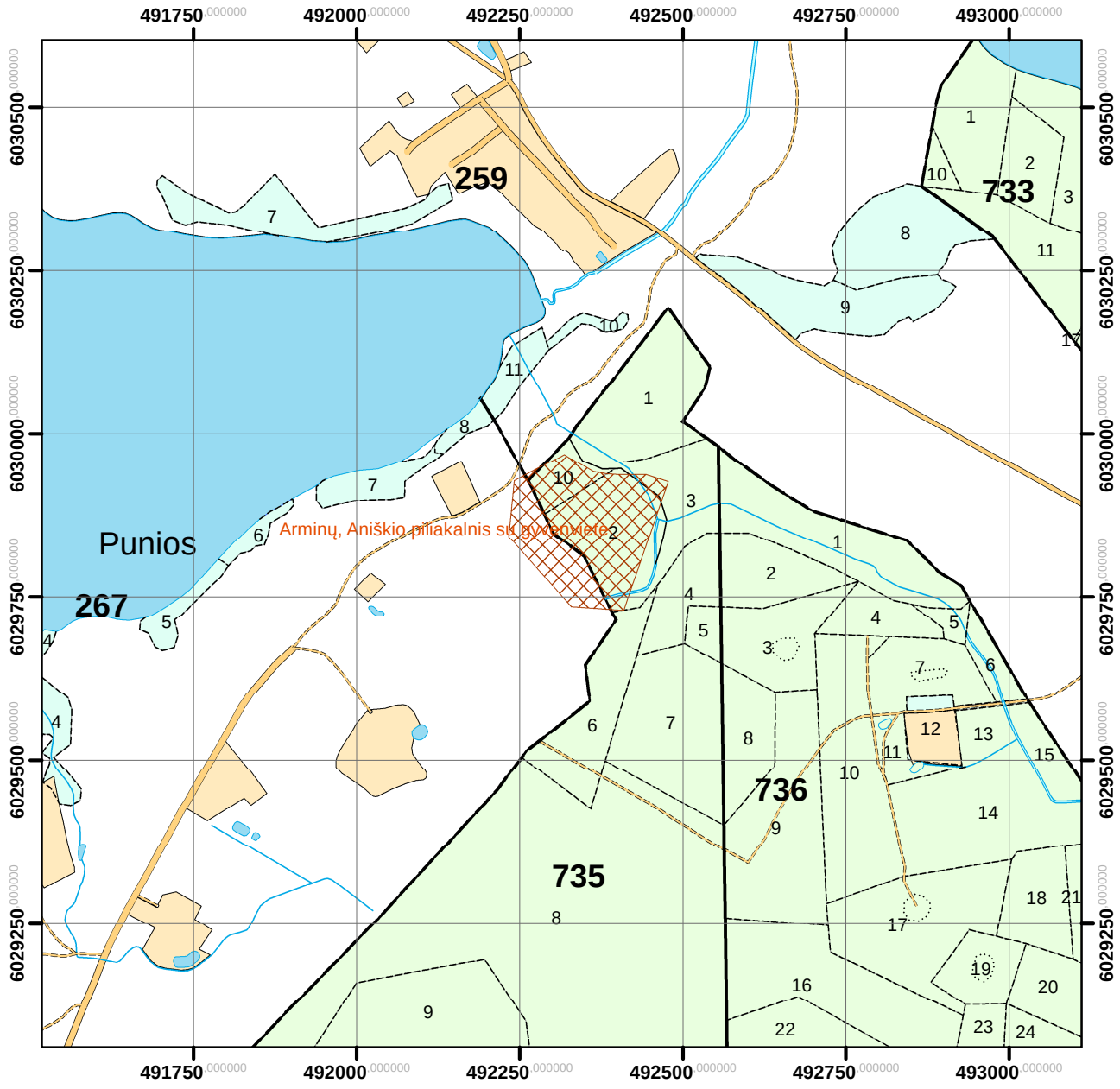

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

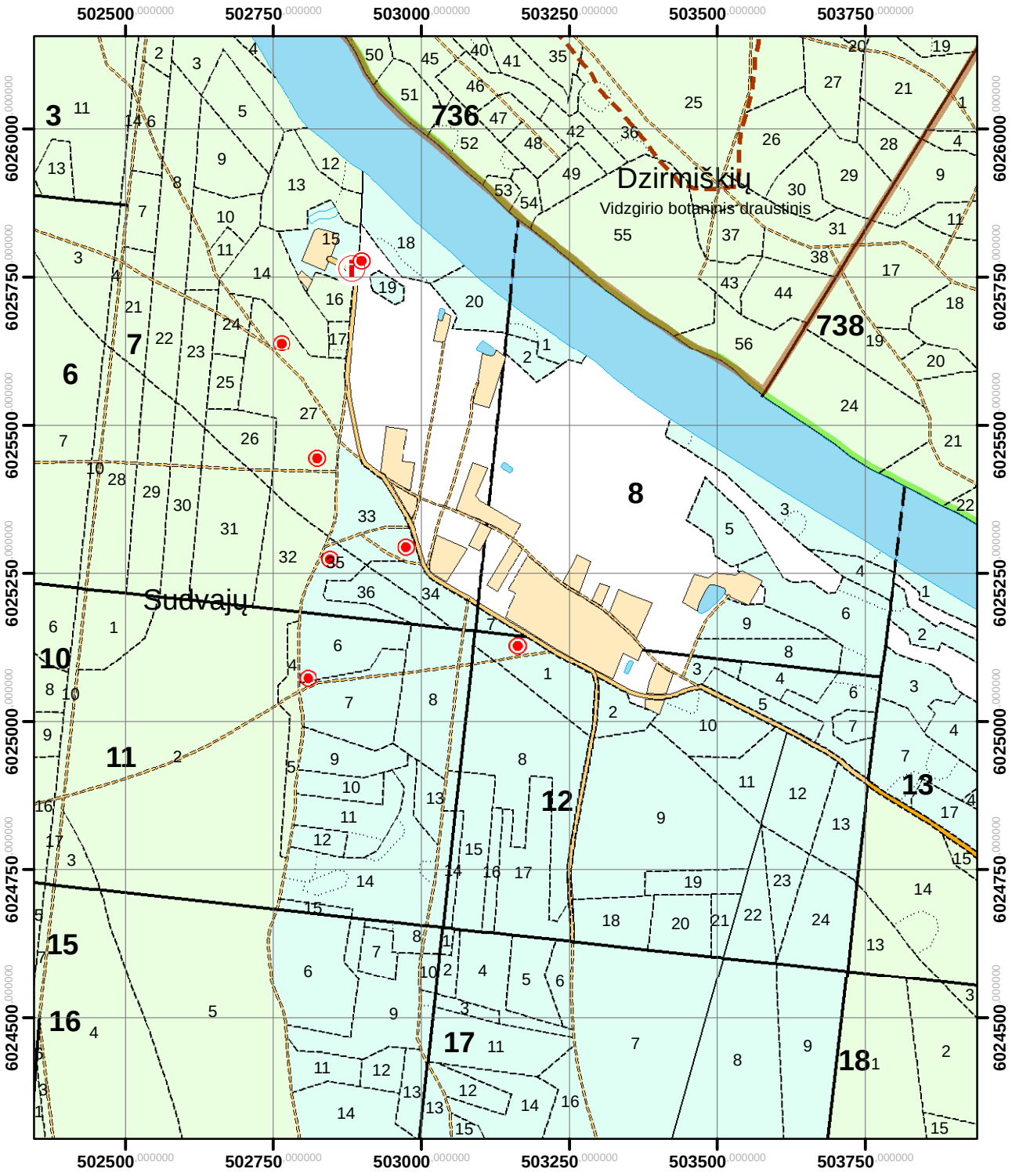

Sutartiniai ženklai

- Kelių užkardai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

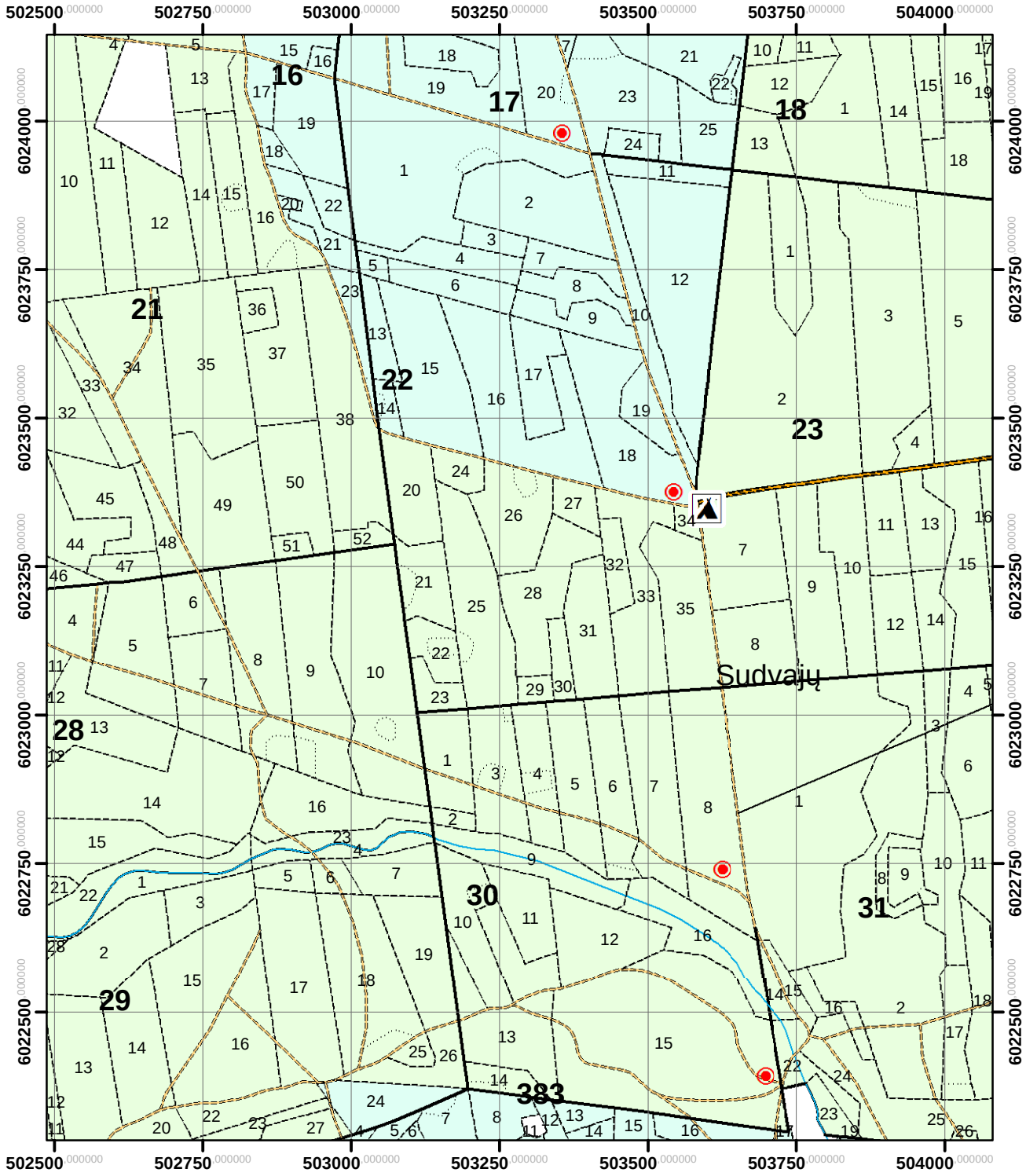

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

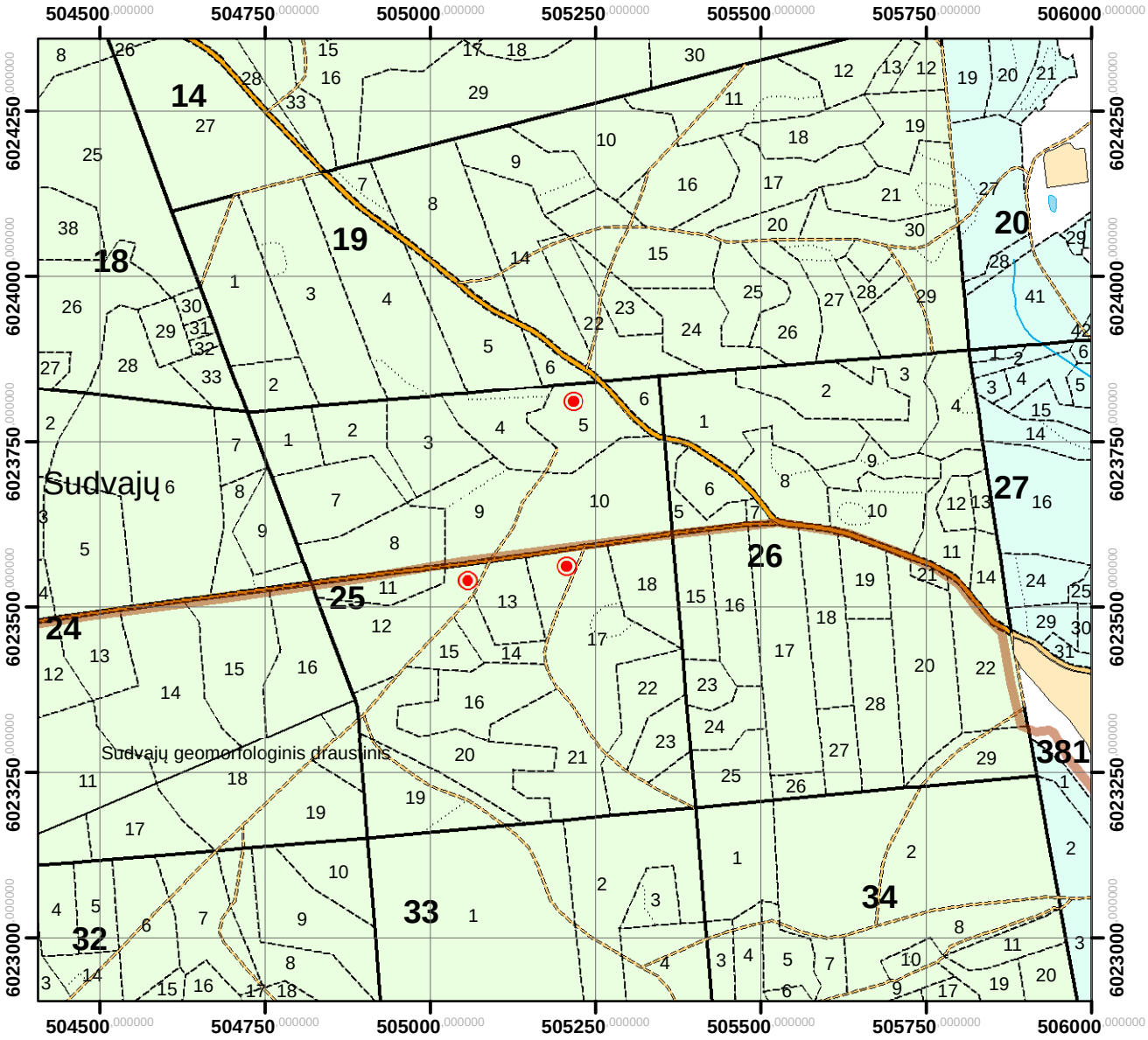

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

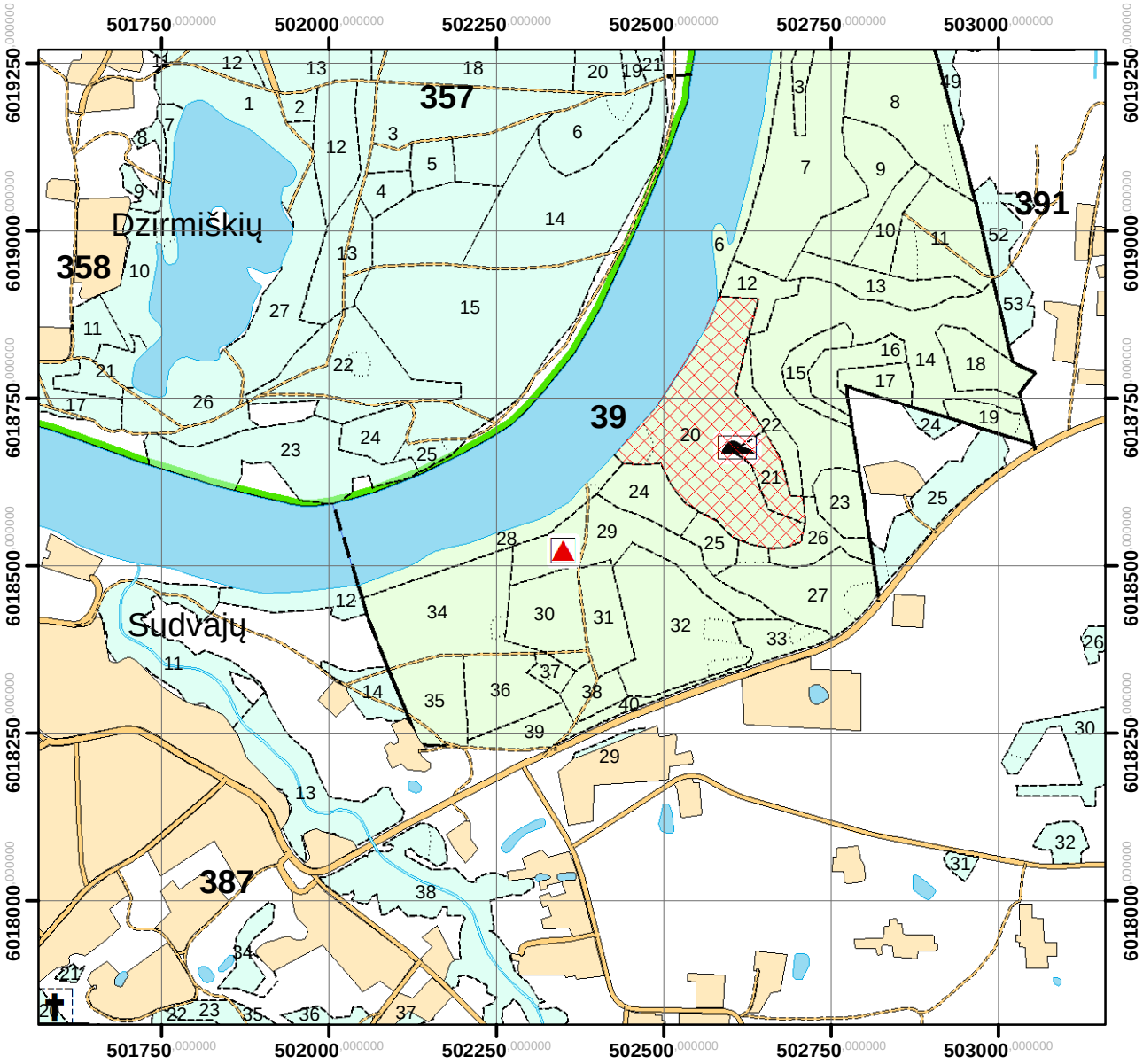

Sutartiniai ženklai

Kelių užkardai

Kraštovaizdžio tvarkymo darbai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

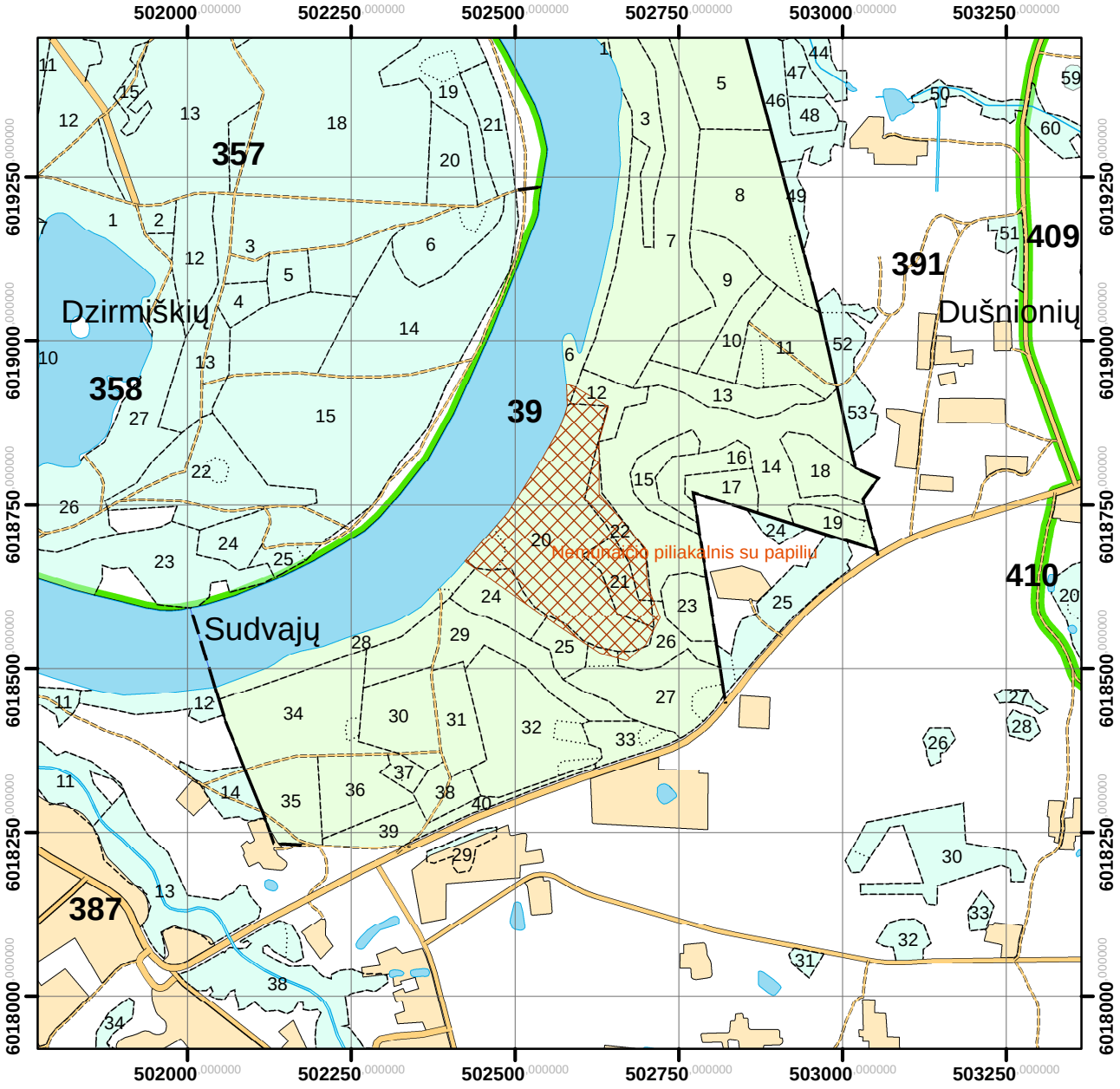

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai

Sudvajų girininkija M 1:10 000

Kultūros paveldo objektai įrašyti į registrą

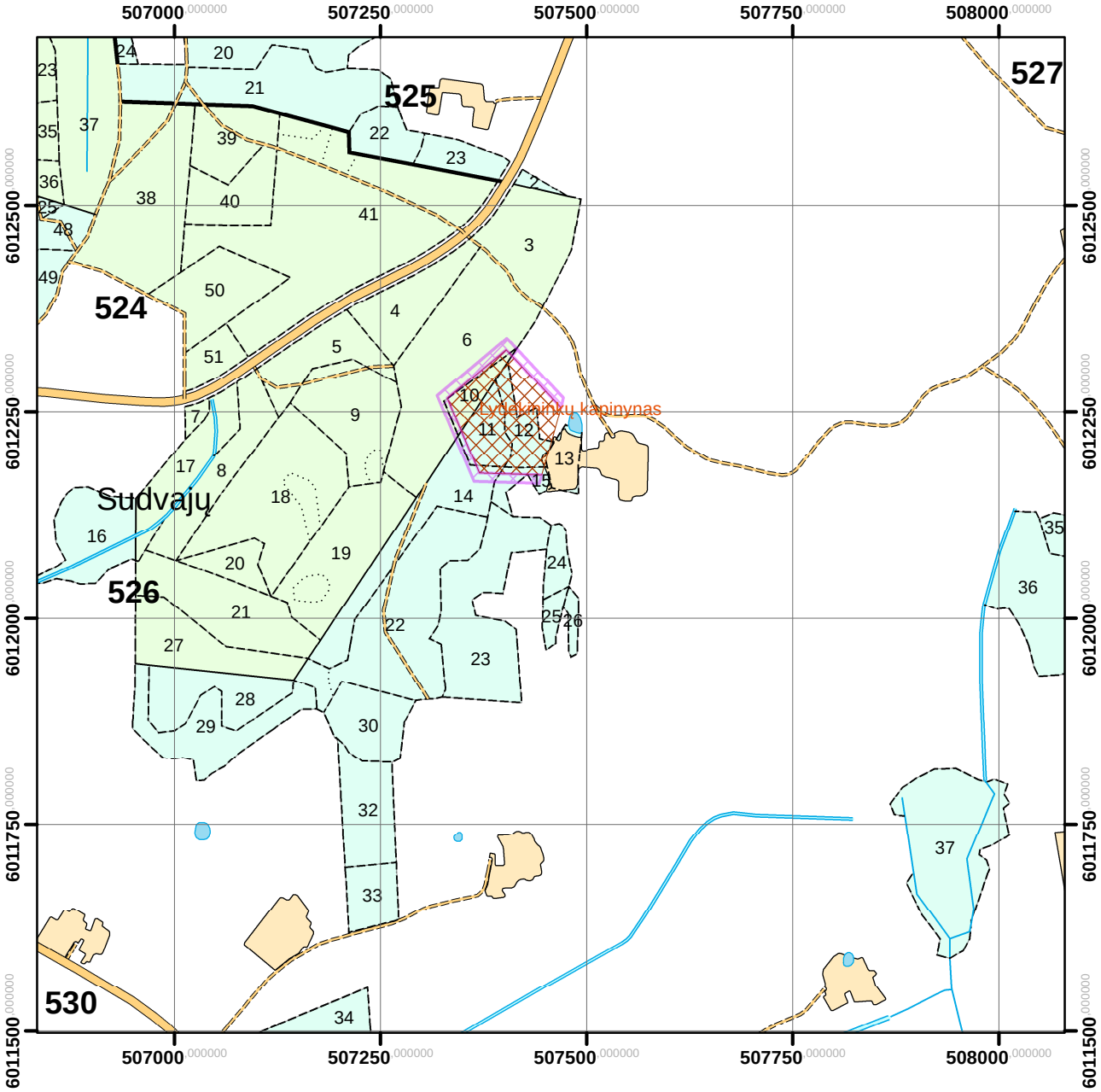

Sutartiniai ženklai

Kuktūros paveldo objekto fizinės apsaugos zona

Kultūros paveldo objektai plotiniai